Π. Δ. Ζάνος

Ανδρογυναικομαχία

Κωμωδία

Ιλισσός, **Αθήνα**

1. τμ. 3, τχ. 13 (30 Νοεμβρίου 1870), σ. 358-371

2. τμ. 3, τχ. 15-16 (30 Δεκεμβρίου 1870), σ. 404-416

3. τμ. 3, τχ. 17 (15 Ιανουαρίου 1871), σ. 441-445

4. τμ. 3, τχ. 18 (31 Ιανουαρίου 1871), σ. 458-470

1.

ΑΝΔΡΟΓΥΝΑΙΚΟΜΑΧΙΑ.

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΤΡΙΑ.

ΥΠΟ

Π. Δ. ΖΑΝΟΥ.

Πρόσωπα.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.	ΑΝΘΩ.
ΜΩΜΟΣ (ὁ καπνοδοχοκαθαριστής).	ΑΝΗΡ Α'.
ΕΜΠΟΡΟΣ.	ΑΝΗΡ Β'.
ΕΛΠΙΝΙΚΗ.	ΑΝΗΡ Γ'.
ΑΓΛΑΪΑ.	ΜΑΡΙΑ (ἡ θεράπαινα),
	ΑΝΔΡΕΣ ΤΙΝΕΣ.

Ἡ πρᾶξις ἐν Ἀθήναις.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Ο ΚΑΠΝΟΔΟΧΟΚΑΘΑΡΙΣΤΗΣ.

Οἶκος Σωσιάδου. Θάλαμος πολυτελὴς εἰς οὗ τὴν γωνίαν ἑστία.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ, ΑΓΛΑΪΑ.

(Ἐνδεδυμέναι κομψῶς καὶ περὶξ μικρᾶς τραπέζης καθήμεναι, διαλέγονται ἀμοιβαδὸν, ἐργαζόμεναι ἐπὶ λεπτῶν ὑφασμάτων.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Γελοῖον Ἀγλαΐα δὲν σοὶ φαίνεται
νὰ ῥάπτῃ μόνη τοῦ χοροῦ ἐνδύματα
μία κυρία τῆς καλῆς ἀνατροφῆς;

ΑΓΛΑΪΑ.

Τῇ ἀληθείᾳ, εἶναι κἄπως ποταπόν.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Κ' ὑπάρχει ἄλλο πρᾶγμα ποταπότερον
τῆς ῥαπτικῆς;

ΑΓΛΑΪΑ.

Φαντάσου ἂν εἰσήρχετο
κἀνεὶς ἐξαίφνης ξένος καὶ μᾶς ἔβλεπε.
τί ἐντροπή μας!

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Θὰ κατεκοκκίνιζα.

ΑΓΛΑΪΑ.

Ἐγὼ θὰ ἐκρυπτόμην.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τότε καὶ ἐγὼ
μᾶς συγχωρῆτε, κύριε, τῷ ἔλεγον·
τοσαῦται ἐργασίαι συσσωρεύθησαν
εἰς τῆς Λιζιὲ ἐσχάτως τὸ κατάστημα,
ὥστε νὰ ῥάψω μόνη ἀναγκάζομαι
τὰ τοῦ χοροῦ.

(ἀποθέτουσα μετὰ δυσαρεσκείας τὸ ὕφασμα).

Ὡς τόσῳ ἡ κυρί' αὐτὴ
χορὸν θέλει νὰ δώσῃ καὶ εἰς τὴν στιγμὴν
τὴν τελευταίαν τὰς προσκλήσεις ἄφησεν.

ΑΓΛΑΪΑ.

Ἀλλὰ δὲν πταίει ἡ καϋμένη καὶ αὐτὴ·
χθὲς μόλις ὁ ἀνήρ της ἀνεχώρησεν.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καὶ τί σημαίνει τοῦτο;

ΑΓΛΑΪΑ.

Ὅτι δηλαδὴ
χορούς αὐτὸς δὲν θέλει εἰς τὸν οἶκόν του
διότι εἶναι, λέγει, πολυέξοδοι.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καὶ τί νομίζει ὁ ἀνόητος λοιπὸν
ὅτι γυναῖκα ἐνυμφεύθη ζωηρὰν
ἵνα τὴν κατακλείσῃ ὡς κανάριον
ἐντὸς στενοῦ κλωβίου; Αἴ, φιλτάτη μου,
κι' ὁ ἰδικός μου κάπως πρῶτα σύζυγος
τὸν αὐστηρὸν νὰ κάμῃ ἐπεχείρησε
καὶ νὰ μοῦ λέγῃ τί θὰ φάγω σήμερον
καὶ τί νερὸν θὰ πίω· ἀλλὰ, κύριε,
τῷ εἶπ' ἀμέσως, ἔχω στόμαχον λεπτὸν
κι' αὐτὰ νὰ τὰ χωνεύσω εἶν' ἀδύνατον.
Τόσα τῷ εἶπα μόνον κ' εἶδες ἔκτοτε
νὰ μ' ἐρωτᾷ τί θέλω· μ' ἄλλους λόγους δὲ
τὸν σύρω ἐκ τῆς μύτης δίχως ἄλυσον.

ΑΓΛΑΪΑ.

Καλὰ, καὶ θέλει ἀμφισβήτησιν αὐτό;
ἐγὼ ἂν δὲν χορεύσω, γίνομ' ἄρρωστη.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἐγὼ, ἂν ἔχω θέρμην, θεραπεύομαι
μὲ τοῦ χοροῦ τὴν ζέστην ὡραιότατα.

ΑΓΛΑΪΑ.

Καὶ τίς διασκεδάζει χωρὶς ἔξοδα;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Δὲν θὰ πληρώσῃς, ἐὰν φέρῃς ἰατρὸν
τὴν θέρμην νὰ σοῦ κόψῃ;

ΑΓΛΑΪΑ.

Βεβαιότατα·
τὸ ἓν μετὰ τοῦ ἄλλου ἀλληλένδετα,
καλὰ, εἶν' ὅλα ταῦτα ὡς αὐταὶ αἱ βελονιαί.

—

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ, ΑΓΛΑΪΑ καὶ ΜΩΜΟΣ

(ἐμφανιζόμενος εἰς τὴν θύραν ὡς καπνοδοχοκαθαριστὴς μεθ' ὅλων τῶν ἐργαλείων του.)

—

ΜΩΜΟΣ.

Κ' ἔπειτα λέγουν πῶς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἰχνηλάτης.

(ὑποκλινόμενος.)

Κυρίαι, ταπεινότατος.

ΑΓΛΑΪΑ [ἔμφοβος ἐγειρομένη.]

Ἄχ! ποῖος εἶναι οὗτος, καλὲ, ὁ μαῦρος ἄνθρωπος;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [ἐπίσης.]

Τί ἄγρια ποῦ βλέπει!

ΜΩΜΟΣ.

Γλυκύτατος, κυρίαι μου, ἀπεναντίας εἶναι
ὁ ἥμερός μου ὀφθαλμός.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Πλὴν, κύριε, τίς εἶσθε;

ΜΩΜΟΣ.

Δημόσιος ὑπάλληλος.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὑπάλληλος;

ΜΩΜΟΣ.

Βεβαίως·
καπνοδοχοκαθαριστὴς τοῦ δημοσίου εἶμαι
καὶ δύνασθε, ὡς βλέπετε χωρὶς κανένα φόβον
ν' ἀναπαυθῆτε εἰς ἐμέ.

ΑΓΛΑΪΑ.

Τί ἄσχημος ποῦ εἶναι!

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἀλλὰ τί θέλετε ἐδῶ;

ΜΩΜΟΣ [πρὸς εἰς τὸ μέσον.]

Ὦ! ἡ ἀποστολή μου
εἶναι σπουδαία! ἱερά! λαμπρά! σοβαρωτάτη!
—Καθάρισμα, καθάρισμα χρειάζονται αἱ Ἀθῆναι
ταχύτατον, κυρία μου, ἀπ' ἄκρου ἕως ἄκρον
πρὶν φθάσουν νὰ καταστραφοῦν—πρὸ πάντων αἱ [κυρίαι.
Διὸ λοιπὸν καὶ ἔλαβα τὰ ὅπλ' αὐτὰ ἐπ' ὤμου,
νὰ καθαρίσω δωρεὰν τῶν Ἀθηνῶν τοὺς οἴκους·
ἤγουν καταλαμβάνετε.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ποσῶς· τὸν καπνοδόχον
μήπως νὰ καθαρίσητε τοῦ οἴκου μας ζητῆτε;

ΜΩΜΟΣ.

Τὸ ἠῦρατε! ναὶ, ἀπὸ σᾶς ἦλθα ν' ἀρχίσω πρῶτον

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καὶ τίς σᾶς προσεκάλεσε;

ΜΩΜΟΣ.

Βεβαιωθῆτε ὅτι
εἰς ἓν λεπτὸν κυρία μου, καθρέπτην θὰ τὸν κάμω·
Ἰδοὺ παρατηρήσατε, ἂν ἅπαξ μόνον σύρω
αὐτὸ ἐδῶ τὸ σάρωμα, τί σκόνιν θὰ σηκώσῃ.

(σαίρει τὸ ἔδαφος.)

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Μὴ, ὄχι, ὄχι, παύσατε!

ΜΩΜΟΣ.

Ἰδοὺ, ἰδοὺ, ἰδέτε.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἀλλὰ δὲν θέλω, κύριε.

ΜΩΜΟΣ [ἐπιδεικνύων τὰ ἐργαλεῖα του.]

Αὐτὸ θὰ χρησιμεύσῃ
—κυττάξετε παρακαλῶ—μ' αὐτὸ θὰ ῥίψω πρῶτον
ὅλην ἐκείνην τὴν ψιλὴν καὶ πατητὴν καπνίλαν.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [ἀπομακρυνομένη.]

Ὦ! μὴ μὲ πλησιάζετε.

ΑΓΛΑΪΑ [ἐπίσης.]

Ὤφ, οὔφ! τί δυσωδία!

ΜΩΜΟΣ [ἀκολουθῶν αὐτάς.]

Παρακαλῶ, παρακαλῶ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [μετ' ὀργῆς.]

Ὦ κύριε κατέστης,
κατέστης ἀνυπόφορος· φύγε ἀμέσως! ἔξω!

—

ΣΚΗΝΗ Γ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ, ΑΓΛΑΪΑ, ΜΩΜΟΣ, ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ

[ἐρχόμενος πρὸ τῶν κυριῶν, αἵτινες ἐπανακάθηνται εἰς τὰς θέσεις των, μὴ παρατηρήσας τὸν Μῶμον, ἀποσυρθέντα εἰς τὴν γωνίαν.]

Τί τρέχει εἰς τὸν οἶκόν μου! τί εἶναι Ἐλπινίκη;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

[μὴ προσέχουσα εἰς τοὺς λόγους του.]

Δὲν βλέπετε αὐθάδεια!

ΑΓΛΑΪΑ [ὁμοίως.]

Δὲν εἴδατε τί τρόπος!

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [δυσανασχετῶν.]

Ἀλλὰ τί τρέχει; λέγετε ν' ἀκούσω τί συμβαίνει

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τὸ καπνοδοχοσάρωθρον!

ΑΓΛΑΪΑ.

Τὸ ξόανον τφόντι!

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [δυσανασχετῶν ἔτι μᾶλλον.]

Πολὺ καλά, τὸ ξόανον! τὸ σκύβαλον! πλὴν ποῖος;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὦ! πῶς μὲ κατεταράξεν.

ΑΓΛΑΪΑ.

Αὐτὴ ἡ δυσωδία

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [μετ' ἀπορίας.]

Δὲν μοῦ μυρίζει τίποτε.

ΜΩΜΟΣ [ἰδίᾳ.]

Τώρα θὰ σοῦ μυρίσῃ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Πῶς σείονται τὰ νεῦρά μου!

ΑΓΛΑΪΑ.

Αἱ φλέβες μου πῶς παίζουν!

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Πλὴν τέλος πάντων λέγετε παρακαλῶ, κυρία, ν' ἀκούσω τί ἐπάθατε· δὲν εἶμαι σύζυγός σας;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Σύζυγος εἶσθε, μάλιστα, καὶ ὅμως, κύριέ μου, ποτὲ δὲν ἐφροντίσατε εἰς τὴν αὐλόθυράν μας νὰ βάλετ' ἕνα θυρωρὸν, ὡς ἔχουν αἱ πρεσβεῖαι καὶ δὲν ἀφίνουν ν' ἀναβῇ ἐπάνω τὸν τυχόντα.

ΜΩΜΟΣ [μορφάζων.]

Μωρὲ, δὲν βλέπεις τί καπνοὺς! ἀκούεις ἀπαιτήσεις

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Καλὰ, μὴ μοῦ συγχίζεσαι λοιτὸν καὶ ἀρρωστήσῃς

ΑΓΛΑΪΑ.

Καὶ δέχονται οἱ ἴδιοι, ὅταν οἱ πρέσβεις λείπουν τῶν φίλων τὰ γραμμάτια.

ΜΩΜΟΣ.

Αἴ, ξύλον ποῦ μᾶς λείπει!

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Καλά· ἐγὼ ἐνόμιζα ὅτι δὲν μᾶς συμφέρει νὰ ἔχωμεν καὶ θυρωροὺς ὀγδοηκονταδράχμους, ὅμως ἀφοῦ τὸ θέλετε . . .

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἐγώ; ἐγὼ τὸ θέλω; ἡ ἰδική σας δι' αὐτοῦ ὑπόληψις θ' αὐξήσῃ, ἐγὼ δὲ μόνον ἀσφαλὴς θὰ μένω εἰς τὸν οἶκον.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Καὶ τώρα κινδυνεύετε;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [δεικνύουσα τὸν Μῶμον.]

Ἰδοὺ ὁποῖοι τώρα. εἰς τὴν οἰκίαν ἐφορμοῦν καὶ μὲ καταταράττουν.

ΜΩΜΟΣ.

Τί λέγει; τὴν ταράττομεν; χά! χά! καὶ μήπως, [εἶσθε. κυρία, αὐγολέμονον ὥστε νὰ σᾶς ταράξω, διὰ νὰ πήξετε; Ἐγώ . . . ἐγὼ, κυρία . . .

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [στραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτόν.]

Ποῖος!

ποιὸς εἶσαι σύ;

ΜΩΜΟΣ.

Ἠμίθεος.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἔπιες ἴσως οἶνον; ὁποῖος εἶσαι σ' ἐρωτῶ! τὸ ὄνομά σου!

ΜΩΜΟΣ.

Μῶμος.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τουτέστι χάχας δηλαδή.

ΜΩΜΟΣ.

Γελῶ καὶ περιπαίζω.

τωόντι τὰ παράξενα· ἀλλὰ . . .

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Κ' ἐδῶ τί θέλεις;

ΜΩΜΟΣ.

Τὸν καπνοδόχον σας ἐγὼ ἦλθα νὰ καθαρίσω
καὶ ὅμως ἡ κυρία σας δὲν θέλει νὰ μ' ἀφήσῃ·
μὲ ὕβρισε, μ' ἐχλεύασε, μ' ἐδίωξε, μὲ . . .

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Φθάνει·
πολὺ καλὰ σοῦ ἔκαμε, ἀνάγωγε! αὐθάδη!

ΜΩΜΟΣ.

Πῶς! πῶς! τὴν δικαιόνετε; καλά, θὰ τὸ ἰδῶμεν.
[λαμβάνει θέσιν σοβαρὰν]
Δημόσιος ὑπάλληλος λοιπὸν σᾶς λέγω εἶμαι
καὶ ἐν ὀνόματι εὐθὺς σᾶς προσκαλῶ τοῦ νόμου
νὰ ὑπακούσητε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Εἰς τί;

ΜΩΜΟΣ.

Μάθετε ἤδη ὅτι
διάταγμ' ἀστυνομικὸν σήμερον ἐξεδόθη
ἀφεύκτως νὰ καθαρισθοῦν ὅλοι οἱ καπνοδόχοι!
[ἐξάγων φύλλον χάρτου.]
Ἰδοὺ καὶ ἡ διάταξις.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ὑποκλινόμενος.]

Ὦ κύριε, συγγνώμην,
διότι δὲν τὸ ἤξευρα.
[ἔρχεται συνεσταλμένος πρὸ τῆς συζύγου του.]
Κυρία Ἐλπινίκη. . .

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [ἐξακολουθοῦσα τὴν ἐργασίαν της.]

Τί θέλετε;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Διάταγμα, ὡς λέγει, ἐξεδόθη. . .

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τὸ ἤκουσα, τὸ ἤκουσα· πλὴν τῆς ἀστυνομίας
εἶν' ἄλλα τὰ καθήκοντα, ὄχι δὲ νὰ ἐμβαίνῃ
εἰς πράγματα οἰκιακὰ καὶ νὰ μᾶς ἀνεγείρῃ
ἀπὸ τὰς ἐργασίας μας.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ

Καλά, πλὴν τέλος πάντων
περάσατε εἰς ἕτερον δωμάτιον πρὸς ὥραν
καὶ οὕτω συμβιβάζονται τὰ πράγματα εὐκόλως.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Εὐκόλως; ἀλλά, φίλε μου, ἐγὼ δὲν τὸ σκοπεύω.
Ἂς ἔλθῃ αὔριον.

ΜΩΜΟΣ [ἰδίᾳ.]

Καλέ, αὕτ' ἡ κυρία εἶναι,
ὡς βλέπω, τὸ εἰκόνισμα τῆς ἰδιοτροπίας.
Δὲν βλέπετε τί σουβλερὴν τὴν μύτην ὅπου ἔχει;
πλὴν τώρα ἀφοῦ ἔφθασα ἐδῶ, κακὸν δὲν εἶναι,
ἂν ἔπειθα τὸν ἄνδρα της νὰ τῆς τὴν πελεκήσῃ,
διότι, ὡς ἠξεύρετε καὶ ὡς δὲν ἀγνοεῖτε,
πολλαὶ κυρίαι σήμερον—κ' ἐπάνω κάτω ὅλαι—
σουβλίζουν μὲ τὴν μύτην των τοὺς δυσυχεῖς των
[ἄνδρας
καὶ πρέπει νὰ πελεκηθῇ ἡ μύτη των ὀλίγον.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἐπιστρέφων παρὰ τῷ Μώμῳ.]

Κύριε Μῶμε, ἀληθῶς καλὸν οἱ καπνοδόχοι
συχνὰ νὰ καθαρίζωνται· τοῦτο δεικνύει ποίαν
ἀστυνομίαν ἔχομεν σοφὴν καὶ πατριῶτιν·
πλὴν λάβετε παρακαλῶ τὸν κόπον νὰ ἐλθῆτε
ἄλλην ἡμέραν, ἐπειδὴ ὡς βλέπετε δὲν θέλει
σήμερον ἡ κυρία μου τὸ ἔργον της ν' ἀφήσῃ.

ΜΩΜΟΣ [μὲ στόμφον.]

Δὲν ἠμπορῶ, δὲν ἠμπορῶ· ὡς ἰατρὸς ὀφείλω
νὰ δώσω τὸ καθάρσιον κατὰ σειρὰν εἰς ὅλους.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἀλλὰ δὲν θέλει.

ΜΩΜΟΣ.

Καὶ λοιπὸν σᾶς κάμνει ὅπως θέλει
ἡ σύζυγος σας;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Κύριε, δὲν σοῦ τὸ ἐπιτρέπω
νὰ ἐπεμβαίνῃς εἰς αὐτά! αὔριον ἔλα, φύγε!

ΜΩΜΟΣ.

Μάθε λοιπὸν τώρα καὶ σὺ ὅτι ὁ παραβάτης
θέλει πληρώσει πρόστιμον δραχμῶν πεντακοσίων.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [καταθορυβηθείς.]

Τί! πρόστιμον!

ΜΩΜΟΣ.

Ἀπέρχομαι νὰ σᾶς καταμηνύσω.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [τρέχων ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.]

Παρακαλῶ, παρακαλῶ, σταθῆτε. —Ἐλπινίκη...

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὦ κύριε, σᾶς βεβαιῶ, μ' ἀνησυχῆτε τόσον,
ὥστε δὲν ἔβαψα γαζὶ οὔτε τριῶν δακτύλων
Τί θέλετε;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Δὲν βλέπετε; πρόσιμον νὰ πληρώσω
μὲ φοβερίζουν.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Αἴ, λοιπόν;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τί θέλετε νὰ κάμω;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Πληρώσατε τὸ πρόστιμον.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὤφ! ἴδρωσα, τί ζέστη!

ΜΩΜΟΣ [ἰδίᾳ.]

Ὠκοῦκκε, κοῦκκε σύζυγε! εἰς τὰ βουνὰ πῶς εἶναι οἰκοῦκκοι πρῶτα ἤξευρα, πλὴν τώρα, ὅπως βλέπω, κάθε κυρία ὕπανδρος κρατεῖ καὶ ἕνα κοῦκκον. — Κύριε, τί ἐκάματε; θὰ φύγω.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [κλαυθμηρίζων.]

Νὰ πληρώσω λοιπὸν προκρίνετε δραχμὰς πεντακοσίας μάτην;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καὶ τάχα δὲν ἀξίζομεν τόσον ποσόν;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἀξίζεις, ἀξίζεις, Ἐλπινίκη μου, ὅ,τι εἰπῇς ἀξίζεις, πλὴν πέρασε εἰς ἕτερον δωμάτιον πρὸς ὥραν.

ΜΩΜΟΣ [χαιρετῶν ὅπως ἐξέλθῃ.]

Λοιπὸν νὰ μὴ σᾶς ἐνοχλῶ, ἐγὼ πηγαίνω πλέον.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Κύριε Μῶμε, πρὸς Θεοῦ! μίαν στιγμὴν ἀκόμη. —Πρὸς χάριν μου τοὐλάχιστον τόσῳ μικρὰν θυσίαν δὲν κάμνεις, Ἐλπινίκη μου; Ἰδὲ σὲ ἱκετεύω.

[γονυπετεῖ πρὸ τῶν ποδῶν της.]

ΜΩΜΟΣ.

Ἐὰν δὲν ἦτο σύζυγος--ὦ! μὰ τοὺς καπνοδόχους--ἐπαίτην θὰ τὸν ἔλεγα.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Σκληρά, δὲν μὲ λυπεῖσαι;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Πολὺ καλά, πρὸς χάριν σας λοιπὸν ἂς περιμείνῃ νὰ ῥάψω τὴν ῥαφὴν αὐτὴν καὶ τότε καθαρίζει.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἐπιστρέφων παρὰ τῷ Μώμῳ.]

Κύριε Μῶμε, λάβετε παρακαλῶ τὸν κόπον ὀλίγον νὰ προσμείνητε· καθήσωμεν ἐνταῦθα, ἕως νὰ ῥάψουν κἄτι τι, ἰδοὺ σᾶς συντροφεύω κ' ἐγώ.

ΜΩΜΟΣ.

Ἂς ἦναι, δέχομαι.

[Ἀκούοντες καθίσματα κάθηνται εἰς ἀπόστασίν τινα ἀπὸ τῶν κυριῶν, συνομιλοῦντες χαμηλῇ τῇ φωνῇ.]

Πλὴν μεταξύ μας ἤδη σᾶς λέγω ὅτι ἀπορῶ μὲ τὴν ὑπομονήν σας, ν' ἀφίνετε τὴν σύζυγον νὰ ἀπειθῇ τοσοῦτον.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Αἴ, τί νὰ κάμῃς, ἀδελφέ; καλὸν νὰ παραβλέπῃ κανεὶς εἰς τὴν γυναῖκά του, ὁπόταν νὰ χορεύσῃ τὴν ἐπιοῦσαν πρόκηται.

ΜΩΜΟΣ.

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὅμως ἀλλέως κάμνουν σήμερον οἱ σύζυγοι.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τί κάμνουν;

ΜΩΜΟΣ.

Ξυλίζουν τὰς γυναῖκάς των, ὅταν δὲν ὑπακούουν.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Εἶν' ἀληθές;

ΜΩΜΟΣ.

Τί, σᾶς γελῶ; εἷς φίλος μου ἐκεῖθεν μοῦ τὸ ἐτηλεγράφησε τὴν πρώτην Ἀπριλίου. Αἴ, πῶς σᾶς φαίνετε αὐτό;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὡραῖον μέτρον εἶναι· εἰς τὴν Ἑλλάδα δυστυχῶς ἀκόμη δὲν εἰσήχθη. Πλὴν λέγετε παρακαλῶ, ἐπιθυμῶ νὰ μάθω, δὲν εἶναι ἰδιότροποι ὡς ἄλλοτ' αἱ Ἀγγλίδες;

ΜΩΜΟΣ.

Διόλου· ἐμαλάκωσαν καὶ ἔγειναν ἀρνία.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Εὖγε τῶν Ἄγγλων!

ΜΩΜΟΣ [ἰδίᾳ.]

Ἤρχισεν ὁ φίλος νὰ φουσκόνῃ· ἡ μύτη θὰ πελεκηθῇ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἡ ἰδική μου ὅμως εἶναι τοσοῦτον νευρική, ὥστε ἐὰν δὲν κάμῃ ὅ,τι τῆς ἔλθει εἰς τὸν νοῦν ἀμέσως ἀρρωσταίνει.

ΜΩΜΟΣ.

Καὶ σεῖς τὰ παραδέχεσθε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τί θέλετε νὰ κάμω; ποσάκις νύκτα ἔτρεξα τοὺς ἰατροὺς νὰ φέρω.

ΜΩΜΟΣ.

Λοιπὸν καὶ ἂν σᾶς ἔλεγεν ὅτι εἰς τὴν γωνίαν
ἐπιθυμεῖ νὰ σᾶς ἰδῇ ὀρθὸν μὲ ἕνα πόδα,
θὰ τὸ ἐκάμνατε κι' αὐτό.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Μ' ἐμπαίζετε;

ΜΩΜΟΣ.

Διόλου·
ὑπόθες πῶς τ' ἀπήτησε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Λοιπὸν νὰ τὴν ἀφήσω
νὰ ἀρρωστήσῃ ἔξαφνα καὶ ἴσως ν' ἀποθάνῃ;

ΜΩΜΟΣ.

Τῇ ἀληθείᾳ, ἀπορῶ, κύριε Σωσιάδη,
πολύ, πῶς δὲν γυμνάζεσθε εἰς τοῦτο ἀπὸ τώρα.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ, ΑΓΛΑΪΑ, ΜΩΜΟΣ, ΣΩΣΙΑΔΗΣ, ΕΜΠΟΡΟΣ.

ΕΜΠΟΡΟΣ

[κρατῶν δέσμην ὑφασμάτων ὑπὸ τὴν μασχάλην.]

Εἰπέτε μου, παρακαλῶ, ποῦ εἶναι ἡ κυρία;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καὶ τέλος πάντων ἤλθατε μετὰ τοσαύτην ὥραν.
Μεταξωτὰ ἐφέρατε;

ΕΜΠΟΡΟΣ

[ἀποθέτων αὐτὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης.]

Νεώτατα, κυρία·
παρατηρήσατε αὐτὸ τί μαλακὸν ποῦ εἶναι,
αὐτὸ δὲ πάλιν τί ζεστὸν, τί δροσερὸν τὸ ἄλλο.

[Αἱ κυρίαι περιεργάζονται τὰ ὑφάσματα.]

ΜΩΜΟΣ.

Ἔμπορος τῆς κυρίας σας αὐτὸς θὰ ἦναι ἴσως.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [συνοφρυούμενος.]

Ναὶ τῆς κυρίας μου, ἀλλά . . . τίς θὰ πληρώσῃ
[βλέπε.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Αὐτὸ ἐγὼ καλλίτερον νομίζω, Ἀγλαΐα·
τί λέγετε;

ΑΓΛΑΪΑ.

Αὐτὸ κ' ἐγώ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [πρὸς τὸν ἔμπορον.]

Κόψατε δέκα πήχεις.

ΕΜΠΟΡΟΣ.

Ἀμέσως.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [βαθὺ ἀναστενάζων.]

Ὄχ!

ΜΩΜΟΣ.

Τί ἔχετε;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Μ' ἐδάγκασεν εἷς ψύλλος.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἀλλὰ νὰ τὸ μετρήσετε παρακαλῶ μὲ τάξιν.

ΕΜΠΟΡΟΣ.

Μὴ ἀμφιβάλλετε ποσῶς· ἰδοὺ, κυρία.
[μετρᾷ διὰ τοῦ πήχεως.)
— Μία.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Προχώρει.

ΕΜΠΟΡΟΣ.

Δύο.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Δύο.

ΕΜΠΟΡΟΣ

Τρεῖς.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τρεῖς.

ΕΜΠΟΡΟΣ.

Τέσσαρες.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Μὴ τόσῳ
καὶ σεῖς δὰ τὸ τεντόνετε· καὶ ἐκ χρυσοῦ ἂν ἦτο,
τόσῳ φυλάργυρος ποτὲ δὲν ἔπρεπε νὰ ἦσθε.

ΕΜΠΟΡΟΣ.

Ἐγώ; ἀλλὰ, κυρία μου, δὲν τὸ τεντόνω.
[ἐξακολουθῶν νὰ μετρᾷ.]
Πέντε.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τέσσαρες.

ΕΜΠΟΡΟΣ.

Πέντε.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὄχι δά· δι' ἕνα τώρα πῆχυν
τοιουτοτρόπως κάμνετε;

ΕΜΠΟΡΟΣ [ἰδίᾳ.]

Ὡς βλέπω, αἱ κυρίαι
δὲν ἔχουσι καλοὺς σκοποὺς καὶ ἂς καλοπροσέξω·
— Λοιπὸν μετροῦμεν ἐξ ἀρχῆς· ἰδέτε.
[μετρᾷ διὰ τοῦ πήχεως.]

— Μία, δύο, τρεῖς, τέσσαρες, πέντ', ἕξ, ἑπτά, ὀκτώ, ἐννέα, [δέκα.

[ἀποκόπτων τὸ ὕφασμα.]

Μ' ὑγείαν.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Σᾶς εὐχαριστῶ· τὸ ὅλον πόσον κάμνει;

ΕΜΠΟΡΟΣ.

Δέκα αἱ δέκα... ἑκατὸν δραχμὰς, κυρία, μόνον.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καλά.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὄχ!

ΜΩΜΟΣ.

Τί ἐπάθατε;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τὸ δέρμα μου νομίζω ὅτι ἐξέγδαρεν αὐτός.

ΜΩΜΟΣ.

Τίς;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Εἷς μεγάλος κώνωψ· δὲν εἶδες ποῦ ἐπέταξεν;

ΜΩΜΟΣ.

Ἐπρόσεχον νὰ ἴδω τὰς ἑκατὸν ἐκεῖ δραχμὰς ὁποῖος θὰ πληρώσῃ δι' ἓν καὶ μόνον φόρεμα.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τίς ἄλλος, ἀδελφέ μου, παρὰ ἐγώ;

ΜΩΜΟΣ.

Σᾶς βεβαιῶ, κύριε Σωσιάδη, ὅτ' εἶσθε καλοκάγαθος ὡς τὰ μωρὰ παιδία.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Κ' ἐγὼ τὸ βλέπω, ἐπειδὴ τί χρήματα πληρόνω ἐγὼ εἰξεύρω· ἀλλὰ μὴ, νὰ κάμω καὶ ἀλλέως, μοῦ εἶναι τάχα δυνατόν; ὅλ' αἱ κυρίαι τώρα μεταξωτὰ ἐνδύονται ἀπὸ τῆς πριγκηπίσσης μέχρι τῆς κόρης τοῦ ψωμᾶ.

ΜΩΜΟΣ.

Εἰς τὴν Οὐασιγκτῶνα ὅμως δὲν γίνεται αὐτό.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ

Ἀλλὰ ἐκεῖ τί κάμνουν;

ΜΩΜΟΣ.

Ἐγνώρισαν ὡς φαίνεται οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι ὅτι ἡ πολυτέλεια εἶναι φθορὰ καὶ ἤδη μὲ ἔνδυμα ἁπλούστατον ἐνδύουν τὰς γυναῖκας ἀπὸ καννάβιον λεπτόν.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἐνθουσιωδῶς.]

Ὦ! εἴθε νὰ ἐπώλουν παρόμοια καννάβια κ' ἐδῶ οἱ ἔμποροί μας.

ΑΓΛΑΪΑ [ἐπιδεικνύουσα μὲ χαρὰν ἓν ὕφασμα.]

Κύτταξε τὸ μεταξωτόν αὐτό, δὲν σοῦ ἀρέσει;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἄχ! ποῦ τὸ ἐξετρύπωσες;

[πρὸς τὸν ἔμπορον.]

Κόψε καὶ ἀπὸ τοῦτο.

ΕΜΠΟΡΟΣ.

Καὶ πόσους πήχεις θέλετε;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Μετρᾶτε καὶ σᾶς λέγω.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἰδίᾳ.]

Καὶ ἄλλο ἡ ἀχόρταγος; καὶ ἄλλο θὰ μετρήσῃ;

ΕΜΠΟΡΟΣ [μετρῶν διὰ τοῦ πήχεως.]

(Μία, δύο, τρεῖς, τέσσαρες, πέντε . . . .)

Ἀκόμη;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Προχωρεῖτε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [δυσανασχετῶν.]

Ὄχ! τὸ κάθε μετρημά του τρυπᾷ ὡς λόγχη Πρωσσικὴ τ' αὐτίμου πέρα πέρα.

ΕΜΠΟΡΟΣ [ἐξακολουθῶν.]

(Ἕξ, ἑπτά, ὀκτώ, ἐννέα, δέκα . . . .)

Νὰ προχωρῶ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Κουράσθητε;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [στρεφόμενος ἐπὶ τῆς ἕδρας του.]

Ἂν ἐκουράσθην λέγει; Θὰ σκάσω! ὤφ!

ΜΩΜΟΣ.

Τί ἔχετε;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Δὲν ἐννοεῖτε ζέστην; ὦ! στήριξέ με, ἀδελφὲ, καὶ θὰ λειποθυμήσω· δὲν ὑποφέρω!

ΜΩΜΟΣ.

Καὶ ἐγὼ· ὅμως ἐγὼ μ' ἐκεῖνον τὸν ἐμποροληστήν.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Κ' ἐγὼ· δὲν βλέπεις, ἀδελφέ μου τί θραῦσιν κάμνει;

ΜΩΜΟΣ.

Μ' έρχεται νὰ τὸν ξυλοφορτώσω.

ΕΜΠΟΡΟΣ

Ἕνδεκα.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἕνδεκα.

ΕΜΠΟΡΟΣ

Δώδεκα.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Δώδεκα.

ΜΩΜΟΣ [ὑποκειντῶν αὐτόν.]

Τί στέκεις; δὲν σηκόνεσαι;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

[ἀναπηδῶν ἐκ τῆς ἕδρας του]

Αἴ, κύριοι! σταθῆτε!
τί μ' ἐνομίσατε λοιπὸν Ἑβραῖον τραπεζίτην
καὶ κόπτετε καὶ κόπτετε χωρὶς νὰ ἐρωτᾶτε,
ἂν ἦμαι σύμφωνος κ' ἐγὼ ἂν ἔχω νὰ πληρώσω;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [ἐξοργισθεῖσα.]

Κύριε, τί ἐπάθατε! τί τρόπος εἶναι οὗτος;
— Κόψατε, κύρι' ἔμπορε, ἀκόμη πέντε πήχεις.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Κόψατε, κύρι' ἔμπορε, τὰ ἐμπορεύματά σας
εἰς τὸ κυρτὸν τοῦ ὤμου σας καὶ φύγετε ἀμέσως,
διότι ἀπεφάσισα λεπτὸν νὰ μὴ πληρώσω.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καλέ, μὴ τὸν ἀκούετε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Δὲν σὲ πληρόνω εἶπα·
ἔλα! ἐμπρός! τὸν δρόμον σου, μὴ σὲ πετάξω
[μόνος.

[τὸν ἀποβάλλει κακὴν κακῶς μετὰ τῶν ὑφασμάτων του.]

ΜΩΜΟΣ [ἰδιαιτέρως.]

Εὖγε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Καλά

ΜΩΜΟΣ.

Περίφημα.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Δὲν εἶδες ἀχρειότης!

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Πλὴν, κύριε, ἐγείνατε ἀλλόκοτος, ὡς βλέπω.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Κ' ἐγὼ τὸ βλέπω· ἄμποτε νὰ ἤμην ἀπὸ πρῶτα.

ΜΩΜΟΣ [ἰδίᾳ.]

Τὰ σύννεφα συγκρούονται καὶ ἄφευκτα θὰ βρέξῃ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Λοιπὸν χωρὶς ἐνδύματα, γυμνὴ πρέπει νὰ μείνω;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Γυμνή; καὶ μὴ δὲν ἔχετε βαμβακερὰ δεσμίδας;
καὶ μὴ δὲν σᾶς ἠγόρασα προχθὲς σχεδὸν ἀκόμη
διπλοτριπλοτετράδιπλα μεταξωτὰ, κυρία;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καὶ τί μὲ τοῦτο; μὲ αὐτὰ θὰ μείνω μέχρι τέλους
μόνη καὶ κατ' ἐξαίρεσιν ὡς ἄλλη ἀρχαιότης;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Μ' αὐτὰ, κυρία! μάλιστα! ὡς ὅτου νὰ τρυπήσουν.

ΜΩΜΟΣ.

Ταρχαῖα εἶναι πάντοτε καὶ ἀκριβά, κυρία·
εὐθὺς δὲ πρὸς ἀπόδειξιν σᾶς λέγω ἕνα μῦθον.
— Μίαν φορὰν κ' ἕνα καιρὸν εἰς....

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Φθάνει.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὄχι, λέγει.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καὶ πῶς! αὐτὸν θ' ἀκούωμεν;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Αὐτὸν, κυρία! ναίσκε!

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [μετ' ὀργῆς.]

Ὦ! κύριε, κατέστητε, ἀφόρητος καὶ φεύγω·
πλὴν σᾶς τὸ λέγω φανερὰ: ἐὰν τὰ ἀναγκαῖα
μεταξωτὰ ἐνδύματα δὲν ἔχ' ὡς τὸ ἑσπέρας,
ἢ σᾶς χωρίζω ἢ ἢ ἢ ἢ θὰ πνιγῶ! θὰ σκάσω!
κ' ἐπάνω σας τὸ κρῖμά μου.

[φεύγει.]

ΜΩΜΟΣ.

Μή... κ' ἡ αὐτοχειρία,
κυρί', ἀπαγορεύεται.

ΑΓΛΑΪΑ [ἀναχωροῦσα.]

Κύριε Σωσιάδη,
δὲν ἤλπιζα, σᾶς βεβαιῶ, τόσον σκληρὸς νὰ ἦσθε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Πηγαίνετε νὰ εὕρετε τὸν μαλακόν σας ἄνδρα.

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ, ΜΩΜΟΣ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὦ, ἤδη ἀναπνέω! τὴν δὲ ῥάχιν μου
ἐλαφροτάτην πάλιν τὴν αἰσθάνομαι,
καθὼς ὁπόταν ἤμην νέος ἄγαμος.
— Κύριε Μῶμε, εἶμαι εὐγνώμων δοῦλός σου·
τὸ πρόσωπόν μου μόλις ἔπτυσες κ' εὐθὺς
οἱ δύο ὀφθαλμοί μου ἠνεῴχθησαν
ὡς ἄνθη παπαρούνας ὁλοστρόγγυλα.

ΜΩΜΟΣ [ὑποκλινόμενος.]

Κύριε Σωσιάδη, τὸ καθῆκόν μου . . .
ἐν τούτοις φαντασθῆτε ποῖον ὄρελος
εἰς τὸ βαλάντιόν σας θὰ ἐπήρχετο,
εἰς δὲ τὸ ἄτομόν σας δόξα καὶ τιμή,
ἂν τῆς Οὐασιγκτῶνος ἐφημοζέτε
τὸν τρόπον ἐν Ἀθήναις.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ποῖον δηλαδή;

ΜΩΜΟΣ.

Ἂν τὰς γυναῖκας ὅλας μὲ καννάβια
ἐνδύσητε ἐν γένει, κάμνοντες ἀρχὴν
ἀπὸ τὴν ἰδικήν σας.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὦ! λαμπρότατον
τὸ πρᾶγμα θέλει εἶσθαι, πλὴν τὸ δέχεται;

ΜΩΜΟΣ.

Συρμὸς ὁπόταν ἦναι, καὶ τὰ σκόρδα
κρεμῶσιν αἱ κυρίαι, ἀδιάφορον
ἂν τεχνητὰ δὲ ἦναι ἢ καὶ φυσικά.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Πλὴν πῶς νὰ ἀναγκάσω ἐγὼ δύναμαι
τοῦ κόσμου τὰς γυναῖκας νὰ φορέσωσι
καννάβια;

ΜΩΜΟΣ.

Ἂν ἦμην εἰς τὴν θέσιν σας,
ἰδοὺ ἐν συντομίᾳ τί θὰ ἔκαμνα.
Θὰ προσεκάλουν τοὺς συζύγους ἅπαντας
τῶν Ἀθηνῶν εἰς μέρος ἰδιαίτερον
καὶ ἀναβὰς εἰς βῆμα δίκην ῥήτορος,
μὲ στόμα ἀνοιγμένον ὡς πηγάδιον
κατὰ πολυτελείας θὰ ἠγόρευον
καὶ σχέδιον ἀμέσως θὰ ἐπρότεινον
περὶ λιτοκαννοφορήσεως
τῶν γυναικῶν.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ

Ὡραῖα!

ΜΩΜΟΣ.

Ὅλ' οἱ σύζυγοι
πιστεύω δὲ πῶς θέλουν τὸ παραδεχθῆ,
τὸ δ' ὄνομά σας ὡς Σωτῆρος ὄνομα
μὲ κεφαλαῖα θ' ἀναγράψουν γράμματα.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Μὰ τὴν ἀλήθεια, εἶναι πατριωτική,
κύριε Μῶμε, ἐπιχείρησις αὐτή,
ἐγὼ δὲ ἔχω πόθον, εἰς τὸ ἔθνος μου
νὰ γείνω εὐεργέτης, ἀπὸ πρόπερσι·
ἀλλὰ δὲν μὲ συμφέρει βλέπω δυστυχῶς
καὶ παραιτοῦμαι τῆς πρωτοβουλίας.

ΜΩΜΟΣ.

Πῶς;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἰδού· ἂν ἀποτύχω, τί νομίζετε
ὅτι θὰ πάθω; ἔκτακτον παράρτημα
περὶ ἐμοῦ ἀμέσως θὰ ἐκδώσωσιν
οἱ παραρτημογράφοι—μ' ἐκατάλαβες—
καὶ θὰ μὲ λούσουν, φίλε μου, πατόκορφα,
ὡς συνηθίζουν κάμποσοι ἀπὸ αὐτοὺς
τοὺς εὐγενεῖς κυρίους, ὅταν ἦναι ΝΑ . . .
διὰ πεντάραν ἀνοικτὸν τὸ μμάτι των.
Ἐὰν δὲ ἐπιτύχω, δυστυχία μου!
Στρατοδικεῖον κατ' ἐμοῦ θὰ στήσωσιν
ὅλ' αἱ κυρίαι τότε καὶ εἰς θάνατον
θὰ μὲ καταδικάσουν, μία μία δὲ
θὰ μοῦ ἐμπήγῃ τὴν καρφοβελόνην της,
ἐκδικουμένη διὰ τὰ καννάβια.

ΜΩΜΟΣ [ὡς ἀνακαλύψας τι.]

Κύριε Σωσιάδη! εὗρον μέσον τι,
νὰ μὴ φανερωθῆτε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ποῖον; πῶς;

ΜΩΜΟΣ.

Ἰδού·
ἂν προσωπίδα βάλετ' εἰς τὸ πρόσωπον.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τί; μασκαρᾶς νὰ γείνω;

ΜΩΜΟΣ.

Ὄχι μόνον σεῖς,
θὰ βάλουν καὶ οἱ ἄλλοι· τί σᾶς βλάπτει; μὴ
δὲν ἦναι ἀποκρέω;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἔχεις δίκαιον·
σήμερον εἶδ' ἀκόμη ἕνα κύριον,
ὅστις πολίτης ἦτο χθὲς καθὼς ἡμεῖς,
καὶ φουσκωμένον ὕψωνε τὸ πρόσωπον,
διότι θέσιν ὑπαλλήλου ἔλαβε.
Νὰ τὸν ἐκλάβω μασκαρᾶν δὲν ἔπρεπε;

ΜΩΜΟΣ.

Ἰδοὺ λοιπὸν τὸ πρᾶγμα ἐτελείωσε·
τοὺς προσκαλεῖτε ἀνωνύμως πάραυτα
ὅτι χορὸν καὶ γεῦμα δῆθεν ἔχετε
εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον τῆς Ἀνατολῆς
σήμερον τὴν ἑσπέραν, ἀναβαίνετε
τὸ βῆμα, ὅταν ἔλθουν, καθὼς εἴπαμεν,
ἀνοίγετε τὸ στόμα, ὡς ἠξεύρετε,
τὸ σχέδιον ὑπ' ὄψιν ὑποβάλλετε
καὶ ὅσον ἠμπορεῖτε ξεφωνίζετε
ὑπὲρ αὐτοῦ, ἂν τύχῃ καὶ ἀντίστασις·
ψηφίσαντες δὲ τοῦτο, διαλύεσθε,
χωρὶς νὰ σᾶς γνωρίσουν οὐδ' οἱ κώνωπες.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἐννόησα· παιδίον ἄλλοτ' ἔπαιζα
τὴν τυφλομύγαν οὕτω.

ΜΩΜΟΣ.

Ἀπαράλλακτα.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [μονολογῶν.]

Ἀνθρώπων πηγαίνω νὰ καλέσω πάραυτα
γνωρίμους καὶ ἀγνώστους ὅσους δυνηθῶ
καὶ προσωπίδα ν' ἀγοράσω ῥήτορος.
Προχώρει, Σωσιάδη, εἰς τὸ ἔργον σου!
φωνὴν βατράχου λάβε πρῶτα εὔστροφον,
ὑπομονὴν δὲ ὄνου κ' ἔξελθε ταχύς,
ὡς ἀγοραῖος ν' ἀγορεύσῃς ἄνθρωπος
ὑπὲρ λαμπροῦ σχεδίου. Ἄγε! μόχθησε!
ἴσως δὲ μετὰ ταῦτα οἱ ἀπόγονοι,
ὅταν καμπούρης γέρων θὰ περιπατῇς,
«ἰδοὺ ὁ Σωσιάδης» λέγουν ὄπισθεν
«ὅστις τὴν γυναικείαν πολυτέλειαν
«ἐξώρισεν ἐδῶθεν, πρῶτος πάντων δὲ
«εἰσήγαγ' ἐν Ἑλλάδι τὰ καννάβια.»
— Κύριε Μῶμε, χαῖρε.

ΜΩΜΟΣ.

Καλὴν δύναμιν.

ΣΚΗΝΗ Ϛ'.

ΜΩΜΟΣ

[χροτῶν τὰς χεῖρας κωμικῶς καὶ καγχάζων.]

Χά χα! χί χι! εὖγε, Μῶμε!
καὶ τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλον
τοὺς ἐρέθισες ἀρκούντως,
γέλα τὰ λοιπὸν καὶ βλέπε
ποία τώρα θὰ ἀνάψῃ
ἀνδρογυναικομαχία.
Χά χα! χί χι! ποῖος τάχα
μὲ τοιαύτην κοινωνίαν
ἠμπορεῖ νὰ μὴ γελάσῃ;
ὅλ' οἱ ἄνδρες εἶναι μ π ο ῦ φ ο ι
αἱ γυναῖκες π ρ ι μ α δ ό ν α ι
κ' αἰωνίως παριστάνουν
μεταξὺ των κωμῳδίαν.
Κακομοίρη Σωσιάδη,
τί σοῦ ἔμελλε νὰ πάθῃς,
προσωπίδα νὰ φορέσῃς,
μασκαρᾶς δὲ συνωμότης
εἰς τὸ βῆμα νὰ ἀναίβῃς.
Ἀγκαλὰ δὲν εἶσαι μόνος
ὅλαι τώρα αἱ κυρίαι,
κι' ἀποκρέω ἂν δὲν ἦναι,
μετημφιεσμέναι τρέχουν
εἰς χοροὺς καὶ περιπάτους.
Τὴν προχθὲς ἐγὼ ἀκόμη
εἶδα μίαν ἐν Ἀθήναις,
εἶχε δὲ τὸ πρόσωπόν της
μ' ἄλευρον ἐλείψει τόσον,
ὡς νὰ εἶχε προσωπίδα.
Εἰς τὴν κεφαλὴν δὲ πάλιν
τόσας ἔφερε πλεξίδας
κρεμαστὰς καὶ ἐστριμμένας,
ὡς νὰ ἦτο σκορδοπῶλις
καὶ ἐδείκνυε τὸ δεῖγμα.
Εἰς τὴν ῥάχιν της προσέτι
εἶδα δύκτιον ν' ἁπλοῦται
καὶ σχεδὸν ἐπείσθην τότε
πῶς ἐβγῆκε νὰ ψαρεύσῃ.
Καὶ τωόντι· ὄπισθέν της
ἔτρεχον οἱ γεωμέτραι
κ' ἐργολάβοι ἕνας κ' ἕνας,
ὁ δὲ κοῦκκος σύζυγός της,
ἐκαμάρωνε πλησίον
τῆς κυρίας, κορδωμένος

καὶ ἀλύγιστος ὡς στύλος
τηλεγράφου.—Ἐντροπή σας!
ναί, κυρία, ἐντροπή σας!

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΜΩΜΟΣ, ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ

[βραδέως εἰσερχομένη καὶ διὰ φωνῆς παλητικῆς.]

Λοιπόν, κύριε Μῶμε, τί σᾶς ἔκαμα
καὶ πόλεμον τοιοῦτον ἐναντίον μου
ὡμόσατε;

ΜΩΜΟΣ [ἐκπληττόμενος.]

Κυρία!

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τί σᾶς ἔπταισα
καὶ μὲ μισεῖτε τόσον;

ΜΩΜΟΣ.

Τί μὲ λέγετε;
ἐγὼ τοιοῦτον νὰ μισήσω ἄγγελον!
ἐγώ! — Ὁποία ὄψις συμπαθητική!
τὴν βλέπω τεθλιμμένην καὶ αἰσθάνομαι
ὅτι κ' ἐγὼ θ' ἀρχίσω τὸ παράπονον.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τί, τὸ ἀρνεῖσθε;

ΜΩΜΟΣ.

Μ' ὅλα τῆς γραμματικῆς
τἀρνητικά, κυρία, μόρια.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Λοιπὸν
ποῦ εἶν' ὁ σύζυγός μου;

ΜΩΜΟΣ.

Ἔξω ἔφυγεν.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ποῦ θὰ ὑπάγῃ τάχα δὲν ἠκούσατε;

ΜΩΜΟΣ.

Διόλου, μὰ τὰ σῦκα τὰ Ἀνδριώτικα,
ἐξ ὧν ὀκάδας κατεβρόχθιζον μικρός.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Παρὰ τὴν θύραν ὅμως τοῦ θαλάμου μου
πρ' ὀλίγου ἱσταμένη, ἤκουσα ἐγὼ
ποῦ θὰ ὑπάγῃ.

ΜΩΜΟΣ.

Ποῦ; ποῦ; ποῦ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Συμβούλιον
νὰ συγκαλέσῃ εἶπε φεύγει ἐξ ἀνδρῶν,
ψήφισμα νὰ ψηφίσουν τρομερώτατον,
δι' οὗ ἡ γυναικεία πολυτέλεια
νὰ καταργῆται πλέον.

ΜΩΜΟΣ [ὑπομειδιῶν.]

Καὶ τὸ χείριστον,
νομίζω εἶπεν ὅτι μὲ καννάβινα
θὰ σᾶς ἐνδύουν τοῦ λοιποῦ ἐνδύματα.
—Χάχ! πόσῳ θὰ ἐγέλων, ἐὰν ἔβλεπα
ἐκείνην τὴν ἀβρολεπτοπελεκητὴν
κυρίαν, ἐρραμμένην ὡς σαπούνιον
ἐντὸς σακκίου ἀπὸ καννάβοπανον.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [ὑπόβαρυς.]

Σεῖς, κύριε, γελᾶτε, ὅμως μάθετε
ὅτι ἂν ταῦτα ψηφισθοῦν, τὸ κατ' ἐμὲ
ἠθικὴ θὰ γείνω ἢ . . . φαρμάκιον
θὰ πίω ν' ἀποθάνω.

[λύεται εἰς δάκρυα.]

ΜΩΜΟΣ.

Καλὲ, κλαίετε;
κυρία, μή! νὰ ζῆτε! μὴ τὸ κάμετε!

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τί τάχα, μὲ λυπεῖσθε;

ΜΩΜΟΣ.

Κ' ἀμφιβάλλετε;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Λοιπὸν προλάβετέ με.

ΜΩΜΟΣ.

Διατάξατε
τί θέλετε νὰ κάμω· ν' ἀπαγχονισθῶ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Θεὸς φυλάξοι! μόνον μίαν χάριτα
μικρὰν θὰ σᾶς προτείνω νὰ μοὶ κάμετε.

ΜΩΜΟΣ.

Τί χάρτα ἀγαπᾶτε; γεωγραφικήν;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Χάριν σᾶς εἶπα.

ΜΩΜΟΣ.

Λέγετ', εἶμαι πρόθυμος.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [ὡσεὶ θελιώσα]

Μόλις σᾶς εἶδα πρὸ ὀλίγου, κύριε,
βεβαιωθῆτε ὅτι ἡ καρδία μου . . .

ΜΩΜΟΣ.

Τί ἔπαθε, κυρία;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἄχ! ἐντρέπομαι
νὰ προχωρήσω — ὅτι . . . ὅτι . . .

ΜΩΜΟΣ [ἰδίᾳ.]

Ὤ, ὦ, ὦ!
ἔχομεν κι' ἀπὸ τοῦτα! βλέπω κάλλιστα
τὸ μέρος της τὸ παίζει· πλὴν ἀλλὰ κ' ἐγὼ
τὸ ἰδικόν μου δὲν θὰ παίξω ἄσχημα.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὅτι ἀμέσως αἴσθημα εὐνοϊκὸν
ᾐσθάνθη ἐνδομύχως, κύριε, πρὸς σᾶς.

ΜΩΜΟΣ.

Ἐμέ; τί βλαξ ποῦ εἶμαι! δὲν ἐνόησα.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Σεῖς δὲ τὸ αἴσθημά μου πῶς ἀμείψατε;

ΜΩΜΟΣ.

Πῶς; λέγετε ν' ἀκούσω.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἐνῷ ἔκαμνεν
ὁ σύζυγός μου μέχρι τοῦδε, κύριε,
ὅλας μου τὰς θελήσεις, ὅμως σήμερον
τὸ ἐναντίον βλέπω γίνεται, ἐξ οὗ
εἰκάζω, ὅτι σεῖς τοῦ ἐγυρίσατε
τὰς φρένας του ἐξαίφνης.

ΜΩΜΟΣ.

Πλὴν, κυρία μου,
ἐγὼ φρενολογίαν δὲν ἐσπούδασα.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἀλλ' ἔστω, δὲν πειράζει· τοῦτο ἄνθρωπον
βεβαίως σᾶς δεικνύει πολυμήχανον.

ΜΩΜΟΣ.

Ὦ! ὅσῳ διὰ τοῦτο, ὅλ' οἱ φίλοι μου
τὸ λέγουν ὅτι εἶμαι τετραπέρατος
καὶ κατορθόνω πράγματα τεράστια.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Λοιπὸν κύριε, Μῶμε, ἐν ὀνόματι
τοῦ γυναικείου φύλου σᾶς παρακαλῶ
νὰ τρέξετ' εἰς ἐκεῖνο τὸ συμβούλιον
ἀμέσως τώρα καὶ νὰ ἐμποδίσετε
τὸ τρισκαταραμένον νομοσχέδιον,
συνηγοροῦντες μ' ὅλας τὰς δυνάμεις σας
ὑπὲρ τῶν γυναικείων συμφερόντων.

ΜΩΜΟΣ.

Πλὴν
νομίζετε, κυρία, τοῦτο εὔκολον;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὤ, διὰ σᾶς δὲν εἶναι δύσκολον ποσῶς.

ΜΩΜΟΣ.

Ἀλλὰ αὐτοὶ θὰ ἦναι ὅλοι σύμφωνοι.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καὶ σεῖς θὰ εἶσθε μόνος, μόνος πάλιν δὲ
τὴν γυναικείαν θὰ κερδήσετ' εὔνοιαν,
ἐὰν νὰ πέσῃ κάτω κατορθώσετε
ὁ βάρβαρος σκοπός των.

ΜΩΜΟΣ.

Θέλετε λοιπὸν
ὁ Μ ῶ μ ο ς ὁ π ρ ο δ ό τ η ς νὰ μὲ εἴπωσιν,
ὡς λέγουν καθημέραν καὶ ὀνομαστὶ
ὁ ὑ π ο υ ρ γ ὸ ς ὁ δ ε ῖ ν α ὁ ἀ γ ρ ά μ μ α τ ο ς;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [θωπευτικῶς.]

Ὤ, ἄφετε δὰ τώρα τὰ σοφίσματα
αὐτά, κύριε Μῶμε, σᾶς παρακαλῶ,
ἰδού . . . σᾶς ἱκετεύω . . .

ΜΩΜΟΣ [χαριεντιζόμενος.]

Ἄχ! ἄχ! ἤρχισε
γλυκὰ νὰ μὲ θωπεύῃ καὶ αἰσθάνομαι
ὅτι δὲν θὰ ἀνθέξω εἰς τὴν ἔρωδον.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὤ! τί καλὸς ποῦ εἶσθε.

ΜΩΜΟΣ.

Ἄχ! μ' ἐλίγωσε
τὸ διαβολάκι.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ. [ἰδίᾳ.]

Τὸν κατάφερα θαρρῶ.

ΜΩΜΟΣ [γεγονώς.]

Κυρία Ἐλπινίκη, ἔστω, δέχομαι
νὰ σᾶς ὑπηρετήσω, πλὴν, ἂν δυστυχῶς
τὸ ψήφισμα ψηφίσουν οἱ ἀντίπαλοι,
μὴ πῇς, ἄγγελε μου, δηλητήριον,
ὡς εἶπες πρὸ ὀλίγου.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καὶ νὰ κάμω τί ;

ΜΩΜΟΣ [περιπαθῶς.]

Καὶ μ' ἐρωτᾶτε ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τί λοιπόν ;

ΜΩΜΟΣ.

Νὰ ζήσετε.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καὶ διατί ;

ΜΩΜΟΣ [ὡτεὶ δειλιῶν.]

Διότι . . .

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τί ;

ΜΩΜΟΣ.

Σᾶς ἀγαπῶ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Πῶς ! τί ! μὲ ἀγαπᾶτε ;

ΜΩΜΟΣ.

Ἀπὸ κορυφῆς
μέχρι ποδῶν, κυρία, ἔρως ἔγεινα,
ἀφ' ἧς στιγμῆς σᾶς εἶδα.

[γονυπετεῖ πρὸ τῶν ποδῶν της.]

Ὦ ! λαλήσατε,
ἂν πρέπῃ νὰ ἐλπίζω.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ναί, ἀλλ' ὅμως . . .

ΜΩΜΟΣ.

Τί ;
εἶμ' ἄσχημος ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἄ, ὄχι· τοῦτο ἀπὸ σᾶς,
κύριε Μῶμε, τώρα πλέον κρέμαται·
ἂν ἴσως δηλονότι κατορθώσητε
τὸ ψήφισμα νὰ πέσῃ, σᾶς ὑπόσχομαι
ἀπροκαλύπτως πλέον τῆς ἀγάπης μου
ἓν μέρος νὰ σᾶς δώσω.

ΜΩΜΟΣ [ἐνεγειρόμενος]

Τὸ ὑπόσχεσθε ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἰδού, ὡς ἀρραβῶνα λάβετε αὐτὸ
τὸ δακτυλίδιόν μου.

ΜΩΜΟΣ.

Δός μοι, δός μοί το.

[ἐμβάλλει αὐτὸ εἰς τὸν δάκτυλόν του]

Ὦ γλυκυτάτη χελιδών μου ! δός μοι, δὸς
τὴν χεῖρά σου προσέτι εἰς τὴν χεῖρά μου
ὁ ἐρωμένος νὰ στηρίξω τὴν κυρτὴν
καὶ μετὰ σοῦ ὀλίγον ὑπερήφανος
νὰ συμπεριπατήσω. Ἔλα, ἄνθος μου !

[λαβὼν τὴν χεῖρά της, διέρχεται τὴν σκηνὴν ὑπερηφάνως.]

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [διαστρέφουσα τὴν ὄψιν.]

Οὔφ ! τί καπνοὺς μυρίζει ! τί ἀποφορά !

ΜΩΜΟΣ.

Ὁποίαν εὐωδίαν εἰς τοὺς ῥώθωνας
ἀκούω τῆς ῥινός μου ! Ἤδη τρέμετε,
ἀχρεῖοι, συνωμόται ! ὡς ὁ κεραυνὸς
θὰ πέσω ὅσον οὔπω ἐν τῷ μέσῳ σας
καὶ θὰ σᾶς κατακαύσω μὲ τὴν γλῶσσάν μου.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [μετά τινος φιλοφροσύνης.]

Καιρὸς θὰ ἦναι πλέον νὰ ὑπάγετε,
κύριε Μῶμε.

ΜΩΜΟΣ.

Ἀληθῶς ἐνύκτωσε·
πρέπει νὰ χωρισθῶμεν, αἴ ! ὑπομονή·
πλὴν ἐπειδή, κυρία, ὅλοι γενικῶς
μὲ προσωπίδας θὰ ὑπάγωσιν ἐκεῖ,
ἐγὼ δὲ ν' ἀγορεύσω ἤδη πρόκειται
ὑπὲρ τοῦ γυναικείου φύλου, δι' αὐτὸ
—θὰ ἐπιστρέψω πάλιν, μὴ πικραίνεσαι—
φρονῶ ὅτι θὰ ἦναι συμφερώτερον,
ἂν κάμω ἕνα πρᾶγμα.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ποῖον εἶν' αὐτό ;

ΜΩΜΟΣ.

Ἂν γυναικεῖα ἐνδυθῶ ἐνδύματα
κ' ὑποκριθῶ ὅτ' εἶμαι ἀληθῶς γυνή.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Φρονεῖτε πῶς συμφέρει ;

ΜΩΜΟΣ.

Βεβαιώτατα·
τοιουτοτρόπως γλυκυτάτη καὶ ἐγὼ
θὰ γείνω τότε κ' ἴσως συμπαθήσωσιν·
ἐνῷ ἂν ἔλθω ὡς ἀνὴρ χονδρομπαλᾶς,
φοβοῦμαι μὴ μετρήσουν εἰς τὴν ῥάχιν μου
τοῦ χρόνου τὰς ἡμέρας—καὶ τί νὰ σᾶς πῶ ;
τὸ ξύλον δὲν μ' ἀρέσκει· ἄ ! παντάπασι.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Λαμπρὰ τῳόντι σκέψις! περιμένετε,
ἓν ἔνδυμά μου νὰ σᾶς φέρω τοῦ χοροῦ.

[ἐξέρχεται.]

ΜΩΜΟΣ.

Χὰ, γα, χά!
Πῶς θέλει τελειώσει ἀγνοῶ κ' ἐγὼ
αὐτὴ ἡ κωμῳδία, ὅπως πλέκεται.
Κύριε Σωσιάδη, μὴ πρὸς βάρος σας
ἂν ἐκ συμμάχου γίνωμαι πολέμιος·
συμβόλαιον νομίζω δὲν ἐκάμαμεν
καὶ νὰ γελάσω τώρα ἐπιτρέπεται
καὶ μὲ ὑμᾶς ὀλίγον· εἶναι φυσικὸν
ἐλάττωμα μου, βλέπεις, νὰ περιγελῶ
τουτέστιν ὅ,τι βλέπω καὶ μὲ συγχωρῇς.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [ἐγχειρίζουσα αὐτῷ ἓν ἔνδυμα.]

Ἰδοὺ, κύριε Μῶμε· δοκιμάσατε
αὐτό, νὰ ἴδω ἂν σᾶς ἔρχετε καλά.

ΜΩΜΟΣ [λαμβάνων αὐτό.]

Πῶς νὰ τὸ δοκιμάσω; μήπως τρώγετε;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Περάσατέ το πρῶτον εἰς τὴν κεφαλὴν
κι' ἀφήσατε νὰ πέσῃ ὁ ποδόγυρος.

ΜΩΜΟΣ [φορῶν τὸ ἔνδυμα.]

Ἰδού.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὡραῖα! σφίγξατε τὴν μέσην σας
καὶ κάμετε ὀλίγα τώρα βήματα,
νὰ σᾶς παρατηρήσω.

ΜΩΜΟΣ.

Στρατιωτικὰ
πρέπει νὰ κάμω καὶ μεγάλα βήματα;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἀπεναντίας γυναικεῖα καὶ μικρά.

ΜΩΜΟΣ.

Καθὼς αἱ πάππιαι, τώρα ἐκατάλαβα·
ἰδοὺ ἰδέτε.

[Προχωρεῖ διὰ μικρῶν καὶ ταχέων βημάτων.]

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [κροτοῦσα τὰς χεῖρας.]

Εὖγε! ὦ! μὰ εἶσθε δὰ,
σᾶς βεβαιόνω, γυναικοειδέστατος.
Χάχ! τί ὡραῖα! τί ὡραῖα! χὰ, χὰ, χά!

ΜΩΜΟΣ.

Ποῦ εἶναι εἷς καθρέπτης; θέλω νὰ ἰδῶ
καὶ μόνη μου.

[Ἐλθὼν πρὸ τοῦ καθρέπτου καὶ κατοπτριζόμενος φιλαρέσκως]

Ποῦ εἶμαι; εἶμ' ἐγὼ αὐτή;
καλὲ, κυρία βλέπω ἔγεινα ἐγὼ
χαριεστάτη· τάχα τί μ' ὑπερτερεῖ
ἡ κόρη τοῦ κλητῆρος; ἂν δὲν ἄλειφε
τὸ πρόσωπον μὲ ποῦδραν, μαυροτσούκαλον
θὰ ἦτον ἔμπροσθέν μου πρώτης τάξεως.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὀλίγον τὴν φωνήν σας ἂν λεπτύνετε,
τότε θὰ εἶσθε πλέον ἀδιάκριτος.

ΜΩΜΟΣ.

Πῶς πρέπει νὰ 'μιλήσω;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Χαϊδευτικὰ,
μὲ τρόπον γυναικεῖον.

ΜΩΜΟΣ.

Ἐκατάλαβα·
τὸ στόμα πρέπει νὰ στραβόνω εὔμορφα,
τὴν κεφαλήν μου ὡς βαρύδι νὰ κινῶ
καὶ νὰ σφυρίζω, ὅταν ἅπαντῶ τὸ σί.
Ἰδού:

[διαστρέφων κωμικῶς τὴν φωνήν του]

Ὡς τόσῳ εἰς τὴν μουσικὴν ποτὲ,
κύριε Φράππα, δὲν σᾶς ἐθεώρησα,
ἂν καὶ προσέχω πάντα ἀσκαρδα-
μυκτεί.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [γελῶσα.]

Καλὲ, σεῖς εἶσθε μῖμος ἀστειότατος.

ΜΩΜΟΣ.

Δὲν θὰ φορέσω πλέον ἄλλο τίποτε;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Νὰ σᾶς κρεμάσω ἔχω χίλια σχεδὸν
κοσμήματα ἀκόμη.

ΜΩΜΟΣ [ὑπομειδιῶν.]

Ὅταν μὲ ἰδοῦν,
ἀποπληξία θὰ τοὺς ἔλθῃ βέβαια.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ναὶ, ναί· νὰ σᾶς στολίσω τώρα ἔλθετε.

[πίπτει ἡ αὐλαία, ἐνῷ ἐξέρχωνται]

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ.

2.

ΑΝΔΡΟΓΥΝΑΙΚΟΜΑΧΙΑ.

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΤΡΙΑ

ΥΠΟ

Π. Δ. ΖΑΝΟΥ.

(Συνέχεια. Ἴδε φυλλ. Π' καὶ ΙΔ'.)

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΩΝ ΜΕΤΗΜΦΙΕΣΜΕΝΩΝ.

Ξενοδοχεῖον. Αἴθουσα χοροῦ λαμπρῶς φωταγωγημένη· γύρωθεν τῆς αἰθούσης ἐκτείνεται σειρὰ καθισμάτων, εἰς τὸ βάθος ὑψοῦται βαθμὶς δίκην βήματος, ἐφ' οὗ ποτήριον ὕδατος· παρ' αὐτῷ δὲ τράπεζα δι' ἐριούχου κεκαλυμμένη, ἐφ' ἧς κεῖται μελανοδοχεῖον, φύλλα χάρτου καὶ ξύλα κώδων. — Πάντα τὰ πρόσωπα εἰσέρχονται κωμικῶς μετημφιεσμένα.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΑΝΗΡ Α'.

[Θεωρῶν κύκλῳ μετ' ἀπορίας.]

Μὰ τὴν ἀλήθεια, ἢ μ' ἐνέπαιξε κανεὶς
ἢ τ' ὡρολόγιόν μου τρώγει ἄχυρα.
Ὡς ἥρως κωμῳδίας περιφέρομαι
τοσαύτην ὥραν, πλὴν οὐδὲ χορεύτρια
καμμία βλέπω νὰ προσέρχεται ἐδῶ,
οὐδὲ νεροβρασμένον ἔστω κόκκαλον,
τὴν πεῖνάν μου νὰ παύσῃ, βλέπω πουθενά.
Ὡραῖον γεῦμα! εὖγε! διασκέδασιν
λαμπρὰν, ὅστις ἂν ἦσαι, δίδεις, κύριε·
ἐὰν τὰ ἔντερά μου γουργουρίζωσιν
ἀπὸ τὴν πεῖναν, φθάνει ὅτι μ' ἔφερες
εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον τῆς Ἀνατολῆς,
οὐδὲ σὲ μέλει, ἐὰν τῶν τσιγαριστῶν
μὲ τσιγαρίζ' ἡ κνίσσα ποῦ ὀσφραίνομαι.
— Ἀλλὰ ἰδοὺ καὶ ἄλλος.

ΑΝΗΡ Β'.

Καλησπέρα σας·
τί ἔγειναν οἱ ἄλλοι;

ΑΝΗΡ Α'.

Καλημέρα σας·
— τοιαύτην ὥραν νὰ ξυπνᾶτε, κύριε, —
ὁποῖοι ἄλλοι;

ΑΝΗΡ Β'.

Μόνος εἶσθ' ἐδῶ λοιπόν;

ΑΝΗΡ Α'.

Ἀπεναντίας· δύο βλάκες εἴμεθα.

ΑΝΗΡ Β'.

Λοιπὸν ἐξηπατήθην;

ΑΝΗΡ Α'.

Οὕτω φαίνεται.

ΑΝΗΡ Β'.

Ἀλλ' ἔχω, κύριέ μου, προσκλητήριόν.

ΑΝΗΡ Α'.

Ἔχω κ' ἐγὼ τοιοῦτον, πλὴν τί ὠφελεῖ;
χορταίνουν αἱ προσκλήσεις;

ΑΝΗΡ Β'.

Τί ἀνόητος!
νὰ μὴ προγευματίσω.

ΑΝΗΡ Α'.

Τί θεότρελλος!
νὰ μὴ καθήσω εἰς τὸν οἰκόν μου ἐγὼ,
ἀλλὰ ν' ἀφήσω μόνην τὴν γυναῖκά μου,
τὴν ὄρνιθα νὰ φάγῃ τὴν τεπράπαχαν.

ΑΝΗΡ Β'.

Καθήσωμεν ὀλίγον, ἴσως ἔλθωσι.

ΑΝΗΡ Α'.

Τί! παντομίμαν, ἀδελφέ, θὰ παίζωμεν
καὶ μὲ καλεῖς οἱ δύο νὰ καθήσωμεν;
Πεινῶ σοῦ λέγω, δὲν καταλαμβάνεις;

ΑΝΗΡ Β'.

[Ὑψῶν τὴν κεφαλὴν καὶ ἐσφραιγόμενος.]

Ἄχ!
καταλαμβάνω καὶ ὀσμὴν ὀσφραίνομαι
ζεστῶν μακαρονίων.

ΑΝΗΡ Α'. [Ἐπίσης καὶ οὗτος.]

Ἄχ! ὁ μάγειρος
τὰ ζεματάει ἴσως μὲ τὸ βούτυρον.

ΑΝΗΡ Β'.

Λοιπὸν ἀκολουθεῖτε νὰ καταίβωμεν
εἰς τοῦ μαγείρου· εἶναι φίλος μου αὐτός.

ΑΝΗΡ Α'.

Ὦ! νὰ μοῦ ζήσῃς, φίλε! ἄγωμεν, ἐμπρός!
νὰ μὲ συστήσῃς ὅμως σὲ παρακαλῶ
ὡς μακαρονοφάγον εἰς τὸν φίλον σου.

[Ἐξέρχονται.]

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΜΩΜΟΣ, ΑΝΗΡ Γ'.

[Ὁ Μῶμος ἐνδεδυμένος γυναικείαν τοῦ χοροῦ ἐνδυμασίαν καὶ διὰ κομψοῦ ἐπενδύτου (domino) κεκαλυμμένος, εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν μετὰ ἐπιτετηδευμένης εὐλυγισίας, φέρων λευκὰ χειρόκτια εἰς τὰς χεῖρας, ὁ δὲ τὸν ἀκολουθεῖ κατὰ πόδας μετὰ ἐρωτικῆς προθυμίας.]

ΑΝΗΡ Γ'.

Ἰδού, κυρία, τοῦ χοροῦ ἡ αἴθουσα.

ΜΩΜΟΣ.

Ἀλλὰ διερμηνέα δὲν ἐζήτησα
καὶ μὴ τοῦ κάκου ἐνοχλῆσθε, κύριε.

ΑΝΗΡ Γ'. [προσφέρων ἓν κάθισμα.]

Καθήσατε εἰς τοῦτο τὸ ἐδώλιον,
κυρία, ὡς νὰ ἔλθουν· δὲν θ' ἀργήσωσιν.

ΜΩΜΟΣ.

Εὐχαριστῶ, τὸν κόπον μὴ λαμβάνετε.

ΑΝΗΡ Γ'.

Ὦ! τοῦ Σωκράτους εἶσθε τὸ δαιμόνιον,
σᾶς βεβαιόνω, καὶ μ' ἐδαιμονίσατε
μ' αὐτάς σας τὰς ἀρνήσεις· ἀφαιρέσατε
αὐτὴν τὴν προσωπίδα τὸ ἐλάχιστον,
νὰ πάρετε ὀλίγον τὸν ἀέρα σας.

ΜΩΜΟΣ.

Τί σᾶς ἐνδιαφέρει;

ΑΝΗΡ Γ'.

Δὲν ἐπιθυμῶ
νὰ ἐνοχλῆσθε ἐκ τῆς παρουσίας μου.

ΜΩΜΟΣ.

Λοιπὸν ἀποσυρθῆτε.

ΑΝΗΡ Γ'.

Ἄχ! καὶ δύναμαι
ἀπὸ τοιοῦτον ἄγγελον νὰ μακρυνθῶ,
πρὶν ἴδω τὴν μορφήν του;

ΜΩΜΟΣ.

Χάχ! τί νόστιμος!
μὴ νέος Πάρις, κύριε, ἐτρώθητε
ἀπὸ τὰ θέλγητρά μου, εἰς Τροάδα δὲ
νὰ πλεύσωμεν οἱ δύο ὀνειρεύεσθε;

ΑΝΗΡ Γ'.

Ἐτρώθην, ναί, κυρία, σᾶς ἠγάπησα
ἀπὸ τὴν χάριν τοῦ κομψοῦ βαδίσματος.

ΜΩΜΟΣ.

Ὦ! σεῖς οἱ ἄνδρες εἶσθε ἐπιτήδειοι
ὑποκριταί, ἀγάπην νὰ ὁμνύετε·
τὸ «Σ' ἀγαπῶ, κυρία,» ὡς τὸν σίελον
οἱ ἄνδρες ἔχουν πάντα εἰς τὴν γλῶσσάν των.

ΑΝΗΡ Γ'.

Ἐγώ, κυρία, εἶμαι ἀμαθέστατος,
σᾶς βεβαιόνω, περὶ τὰ ἐρωτικά.

ΜΩΜΟΣ.

Νὰ σᾶς πιστεύσω;

ΑΝΗΡ Γ'.

Μὰ τὰ ἄστρα τοὐρανοῦ,
καμμίαν ἕως τώρα δὲν ἠγάπησα
οὐδὲ ἀντηγαπήθην. Ὦ! ἀφαίρεσον
τὴν προσωπίδα, ἄγγελέ μου, νὰ σ' ἰδῶ.

ΜΩΜΟΣ.

Ἔστω συγκατανεύω· πρῶτα ὅμως σεῖς
τὴν ἰδικήν σας πρέπει ν' ἀφαιρέσητε.

ΑΝΗΡ Γ'.

Ἀλλὰ, κυρία . . .

ΜΩΜΟΣ.

Τί, συστέλλεσθε;

ΑΝΗΡ Γ' [ἀποκαλυπτόμενος]

Ἰδού.

ΜΩΜΟΣ [κατηχάζων.]

Χάχ! ἂς γελάσω· εὖγε, εὖγε, κύριε
Χαράλαμπε.

ΑΝΗΡ Γ' [διαστρέφων τὸ πρόσωπον.]

Κυρία . . . λάθος ἔχετε,
δὲν εἶμ' ἐγώ, κυρία ὁ Χαράλαμπος . . .

[ἰδίᾳ.]

— Εἶχε δὲν εἶχε μ' ἀνεκάλυψε.

ΜΩΜΟΣ [γελῶν ἀκράτητον γέλωτα].

Χά! χά!
Καλέ, δὲν εἶσθε ὁ Χαράλαμπος ὑμεῖς
ὁ εἰς τὸν δρόμον τοῦ Αἰόλου ἔμπορος;

ΑΝΗΡ Γ'.

Αἴ, καὶ ἂν ἤμαι, τί;

ΜΩΜΟΣ.

Τί; δὲν ἐντρέπεσθε,
ὑπανδρευμένος τώρα πλέον ἄνθρωπος,
ν' ἀφίνετ' εἰς τὸν οἶκον τὴν γυναῖκά σας
κ' ἐμὲ ν' ἀκολουθῆτε ὡς κυνάριον,
κυρίαν ὅλως ξένην;

ΑΝΗΡ Γ' [δυσανασχετῶν.]

Πλὴν, κυρία μου,
βεβαιωθῆτε ὅτι . . .

ΜΩΜΟΣ.

Παραδείγματα
τοιαῦτα πρέπει νὰ παρέχῃ ἠθικῆς
ἀνὴρ ὑπανδρευμένος;

ΑΝΗΡ Γ' [θεωρῶν κύκλῳ.]

Ὤρ! μὲ ἴδρωσε·]
νὰ δραπετεύσω θέλω.

ΜΩΜΟΣ.

Δὲν ἐντρέπεσθε,
ὑπανδρευμένος τώρα πλέον ἄνθρωπος,
τὴν σύζυγόν σας πρῶτα νὰ κοιμίζετε
διὰ ψευδοῦς ἀγάπης, νύκτα νύκτα δὲ
νὰ ἔρχεσθε ἐνταῦθα, ἵνα μ' εἴπητε
τὴν ἀληθῆ σας κλίσιν;

ΑΝΗΡ Γ'.

Πλὴν, κυρία μου,
ψευδὴς καὶ αὕτη εἶναι, δὲν εἶν' ἀληθής.

ΜΩΜΟΣ.

Λοιπὸν μὲ ἀπατᾶτε; εὖγε, κύριε!
τὴν σταθερότητά σας ἐπεχείρησα
μ' αὐτὰ νὰ δοκιμάσω καὶ ἐπέτυχα
καλὰ νομίζω.

ΑΝΗΡ Γ'.

Πῶς! δὲν μὲ γνωρίζετε;

ΜΩΜΟΣ.

Παντάπασιν.

ΑΝΗΡ Γ'.

Ὦ! τότε πλέον ἀναιρῶ
τοὺς τελευταίους λόγους κ' ἐπανέρχομαι
ἐπὶ τοὺς πρώτους.

ΜΩΜΟΣ.

Δηλαδή;

ΑΝΗΡ Γ'.

Σᾶς ἀγαπῶ.

ΜΩΜΟΣ.

Νὰ σᾶς πιστεύσω; δότε μοι τὴν χεῖρά σας.

ΑΝΗΡ Γ'.

Ἰδοὺ, κυρία· σᾶς λαμβάνω engagée,
μαζῆ τὸν πρῶτον νὰ χορεύσωμεν χορόν.

ΜΩΜΟΣ.

Πολὺ καλὰ, ἂς ἦναι· πλὴν ἀλλὰ καὶ σεῖς
θὰ μ' ὑπερασπισθῆτε, ἐὰν ἴδητε
κανεὶς νὰ μὲ προσβάλῃ;

ΑΝΗΡ Γ'.

Ποῖος εἶν' αὐτὸς
ὁ τολμητίας, ὅστις θά . . .

ΜΩΜΟΣ.

Ὑπόσχεσθε
νὰ μ' ὑπερασπισθῆτε;

ΑΝΗΡ Γ'.

Σᾶς ὑπόσχομαι
νὰ τὸν διχοτομήσω ὡς ῥαπάνειον!

ΜΩΜΟΣ.

Μὴ αἵματα, νὰ ζῆτε. — Ὑγιαίνετε.

ΑΝΗΡ Γ'.

Ποῦ φεύγετε; σταθῆτε.

ΜΩΜΟΣ [ἐξερχόμενος.]

Ἐπανέρχομαι,

ΑΝΗΡ Γ'. [ἥσυχα χάσκων].

Εἰς τοῦ λουτροῦ τὰ κρύα μὲ παρήτησεν.

[φορεῖ τὴν προσωπίδα του.]

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ, ΑΝΗΡ Α'. ΑΝΗΡ Β'. ΑΝΗΡ Γ'. καὶ ἄλλοι.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

[κωμικῶς μετημφιεσμένος καὶ φύλλα χάρτου ὑπὸ τὴν μασχάλην κρατῶν, εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω, οἵτινες περιφέρονται θορυβοδῶς ἀνὰ ζεύγη καὶ κατὰ μόνας, οὗτος δὲ ἀναβὰς τὸ βῆμα κρούει τὸν κώδωνα καὶ κράζει.]

Ἐμβᾶτε, κύριοί μου, καὶ καθήσατε
εἰς τὰ καθίσματά σας μὲ ὑπομονὴν,
περὶ σπουδαίου νὰ σκεφθῶμεν θέματος.

[οἱ κεκλημένοι ἐξακολουθοῦσι βηματίζοντες ἐπὶ τῆς σκηνῆς.]

ΑΝΗΡ Γ'.

Τί θεματίζει ἐκ τοῦ βήματός αὐτος;

χορὸς ἡμεῖς ν' ἀρχίσῃ περιμένομεν.

ΑΝΗΡ Α'.

Τί! δὲν ὑπάρχει γεῦμα!

ΑΝΗΡ Β'.

Δὲν θὰ φάγωμεν;

ΑΝΗΡ Γ'.

Τὰς προσωπίδας τί ἐβάλαμεν λοιπόν;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τὰς προσωπίδας, κύριοι, ἐβάλαμεν,
περὶ σπουδαίου νὰ σκεφθῶμεν θέματος,
χωρὶς νὰ μᾶς γνωρίσουν οἱ ἀντίπαλοι.

ΑΝΗΡ Γ'.

Χορὸν λοιπὸν δὲν ἔχει;

ΑΝΗΡ Α'.

Οὔτε φαγητόν;

ΑΝΗΡ Β'.

Ὦ! ἔχω μίαν πεῖναν!

ΑΝΗΡ Γ'.

Κύριε, αὐτὸς
δὲν εἶναι τρόπος!

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τρόπος εἶναι τὸ λοιπὸν
σεῖς οἰκογενειάρχαι ὅλοι ἄνθρωποι
εἰς τοὺς χοροὺς προθύμως καὶ τὰ γεύματα
νὰ τρέχετε, ὁπόταν σᾶς καλῶσι δὲ
περὶ σπουδαίου νὰ σκεφθῆτε πράγματος,
τοὺς πόδας νὰ κτυπᾶτε ὡς τὰ ἄλογα
διότι εἰς τὸν σταῦλον δὲν τοῖς ἔβαλε
κριθὴν ὁ ἱπποκόμος;

ΑΝΗΡ Α'.

Ἔχει δίκαιον
ὁ κύριος.

ΑΝΗΡ Β'.

Τὸ θέμα νὰ ἀκούσωμεν.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Καθήσατ' εἰς τὰς ἕδρας πρῶτον.

[Κάθηνται ὅλοι ἐν ἡσυχίᾳ.]

Εὖγέ σας.

[λαβὼν, πίνει ὕδωρ.]

Φίλτατοι μασκαράδες καὶ συνάδελφοι!
τεντώσατε τ' αὐτιά σας καὶ ἀκούσατε.
Δὲν ἀγνοῶ ὅτ' ἦτον ἄλλοτ' ἐποχὴ,
καθ' ἣν ὁ γάμος ἦτον ἀνακούφισις
γλυκεῖα εἰς τὸν ἄνδρα· ὅμως σήμερον
τὰ ὅσα πάσχω ἐκ τοῦ γάμου μου ἐγὼ
δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι πάσχετε καὶ σεῖς
τὰ ἴδια ἐπίσης καὶ χειρότερα.
Τοσοῦτον αἱ κυρίαι παρεγνώρισαν
τὴν φύσιν των ἐσχάτως καὶ τὴν θέσιν των,
ὥστε νομίζω ὅτι ἂν ἀφήσωμεν
αὐτὰς νὰ ἁρμενίζουν μ' ἀερόστατα,
ὁποῖα ἐξ Εὐρώπης προμηθεύονται,
καιρὸς δὲν θὰ περάσῃ καὶ θὰ πέσωσι,
νὰ μᾶς πλακώσουν ὅλους κατακέφαλα.
Τὸ κατ' ἐμὲ, τὸ λέγω, ἡ γυναῖκά μου
μ' ἐξουσιάζει ὡς ἂν ἤμην δοῦλός της·
ἂν τὸ πρωΐ, ὁπόταν ἐξυπνήσωμεν,
γλυκὰ γλυκὰ τῆς εἴπω «καλημέρα σας»,
ἐκείνη χασμωμένη βάζει τῆς φωναῖς,
διότ' εἰς τὸν νιπτῆρα δὲν εὑρίσκεται
τῆς παρθενίας γάλα φαρμακευτικὸν
τὸ πρόσωπον νὰ νίψῃ· γρῦ δὲ ἂν εἰπῶ,
κτυπᾷ εὐθὺς τὸν πόδα εἰς τὸ πάτωμα,
ἐγὼ δὲ ῥίπτομ' ἔξω μὲ τὰ νυκτικὰ
κ' εἰς φαρμακεῖα τρέχω ἐξυπόλυτος.
Ποία γραφὴ τὸ λέγει, ποῖον λεξικὸν
Ἀγγλογαλλοελληνικοκινέζικον,
τοὺς ἄνδρας νὰ ὑβρίζουν αἱ γυναῖκές των;
Ἀλλ' ἔστω, ἂς ταῦτα εἶναι δεύτερα·
πλὴν ὅ,τι καὶ εἰς μέσον καλοκαίριον
νὰ τουρτουρίζω μ' ἀναγκάζει, ἀδελφοὶ,
ἡ γυναικεία εἶναι πολυτέλεια,
διότι μὲ γυμνόνει ὡς τὸ κόκκαλον.
Ἐγὼ δὲν ὑποφέρω πλέον, ἀδελφοὶ,
αὐτὴν τὴν τυραννίαν· βδὲλλ' ἐμπορικαὶ
εἰς ὅλον μου τὸ σῶμα ἐκολλήθησαν
καὶ μοῦ ῥοφοῦν τὸ αἷμα! λυπηθῆτέ με
καὶ σώσατέ με, φίλοι!

[μετὰ μικρόν.]

Ταῦτα, κύριοι,
κατηγορήσας κατὰ γυναικῶν, φρονῶ
πῶς πρέπει τέλος νὰ τὰς σωφρονίσωμεν,
ψηφίζοντες ἀμέσως νομοσχέδιον,
δι' οὗ ἡ γυναικεία πολυτέλεια
νὰ καταργῆται πλέον, ὕφασμα δ' ἁπλοῦν
ἀπὸ καννάβι ἢ βαμβάκι ἐφθηνὸν
ὡς γυναικεῖον νὰ ὁρίζετ' ἔνδυμα.

ΑΝΗΡ Α'. Β'. καὶ ἄλλοι [χειροκροτοῦντες.]

Εὖγε! ὡραῖα! εὖγε! εὖγε! μάλιστα!

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [μεταβὰς εἰς τὴν τράπεζαν.]

Τίς ἄλλος θέλει ν' ἀγορεύσῃ, κύριοι;

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΜΩΜΟΣ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΜΩΜΟΣ [ἐμφανιζόμενος εἰς τὴν θύραν.]

Ἐγώ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἐκπλήκτως καθ' ἑαυτόν.]

Ἡ σύζυγός μου! ἢ δὲν εἶν' αὐτή;
αὐτὴ νομίζω εἶναι· ὦ, τὴν ἀλεποῦ!
κ' ἐδῶ ἀκόμη τὴν οὐρὰν της ἔβαλε;
— Κυρία, τί ζητεῖτε;

ΜΩΜΟΣ.

[πλησιάζων καὶ ὁμιλῶν μετὰ φωνῆς λεπτῆς καὶ προσποιημένης.]

Καλησπέρα σας.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Καλὴ ἑσπέρα· πλὴν τί θέλετε ἐδῶ;

ΜΩΜΟΣ.

Ὀλίγας λέξεις θέλω, κύριε, κ' ἐγὼ
νὰ εἴπω, ἀναβᾶσα εἰς τὸ βῆμά σας.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ

Τῆς γυναικὸς τὸ ἔργον εἶναι τὸ φθαρὲν
νὰ ἐμβαλόνῃ τοῦ ἀνδρός της φόρεμα
καὶ ὄχι ν' ἀναβαίνῃ βήματα ἀνδρῶν.

ΜΩΜΟΣ.

Ὁπόταν ὅμως μοῦ κτυπῶσι τὴν χορδὴν
τὴν εὐαισθητοτέραν τῆς καρδίας μου . . .

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἐγὼ δὲν εἶμαι μουσικός, κυρία μου,
οὐδὲ μὲ μέλει πῶς κτυπῶνται αἱ χορδαί,
διὸ σᾶς διατάττω νὰ ἐξέλθετε.

ΜΩΜΟΣ.

Ὁ λόγος ἐν Ἑλλάδι εἶν' ἐλεύθερος
καὶ ἐπιμένω νὰ λαλήσω, κύριε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὦ, τὴν δαιμονισμένην! δὲν ἀκούετε
τί γλῶσσαν ἀναπτύσσει δικηγορικήν;

ΑΝΗΡ Γ'.

Δίκαιον ἔχει· τἄρθρον δεκατέσσαρα
σελὶς νομίζω τρίτη τοῦ Συντάγματος
ἐλεύθερον ἀφίνει τὸν βουλόμενον
προφορικῶς νὰ εἴπῃ τὰς ἰδέας του
ἢ καὶ νὰ τὰς τυπώσῃ εἰς φυλλάδιον,
ἂν ὡς εὐθηνοτέραν δὲν ἐπρόκρινε
τὴν χημικὴν μελάνην.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἐξορτισθείς.]

Λοιπόν, κύριε,
ἐνῷ ἡμεῖς κρυφίως κατὰ γυναικῶν
ἐνταῦθα συνελθόντες συσκεπτώμεθα,
θ' ἀφήσωμεν γυναῖκα παραχοποιόν
νὰ μᾶς ἀνακατώσῃ μὲ τὴν γλῶσσάν της;

[Ἐγείρεται σφοδρὰ λογομαχία.]

ΑΝΗΡ Γ'.

Δὲν πρέπει κύριέ μου, νὰ προσβάλετε
μίαν κυρίαν, τῆς ὁποίας τ' ὄνομα . . .

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [διακόπτων αὐτόν.]

Σιώπα!

ΑΝΗΡ Γ'.

Τῆς ὁποίας μόννον τ' ὄνομα . . .

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Σιώπα! λέγω.

ΑΝΗΡ Γ'.

Τῆς ὁποίας, κύριε,
τὸ ὄνομα καὶ μόνον ἂν ἀκούσε . . .

ΣΩΣΙΑΔΗΣ

Σοῦ ἁφαιρῶ τὸν λόγον!

ΑΝΗΡ Γ'.

Ὄχι, κύριε!

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἔξω ἀμέσως!

ΑΝΗΡ Γ'.

Κάτω! κάτω γρήγορα!

ΑΝΗΡ Α'. [ἀναπηδῶν εἰς τὸ μέσον.]

Αἴ, κύριοι! σταθῆτε! μὴ μαλώνετε!

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Αὕτ' ἡ κυρία ἐπιμένῃ, κύριοι,
ἀμέσως νὰ ἐξέλθῃ· δὲν τὴν βλέπετε;
ἀκόμη δὲν ἐμβῆκε καὶ μᾶς ἔκαμε
μαλλιὰ κουβάρια.

ΑΝΗΡ Α'.

Ὄχι, κύριε·
καλλίτερα νὰ μείνῃ· δὲν θὰ εἴπωσι
τοιουτοτρόπως αἱ κυρίαι αὔριον
ὅτι ἐρήμην ἐδικάσαμεν αὐτάς.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Οὕτω φρονεῖτε ὅλοι;

ΤΙΝΕΣ.

Οὕτω, μάλιστα.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [πρὸς τὸν Μῶμον.]

Καλὰ λοιπόν, καθῆστε εἰς ἓν κάθισμα,
ἕως νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά σας.

[ὁ Μῶμος κάθηται πλησίον τοῦ γ'. Ἀνδρός.]

[ἰδίᾳ.]

Ἔννοιά σου!
δὲν θὰ σ' ἀφήσω οὔτε λέξιν νὰ εἰπῇς.
— Τίς ἄλλος θέλει ν' ἀγορεύσῃ κύριος;

ΑΝΗΡ Α' [ἐρχόμενος πρὸ τοῦ βήματος.]

Ἐγώ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [λαμβάνων χαρτίδιον.]

Τὸ ὄνομά σας.

ΑΝΗΡ Α'.

Τί τὸ θέλετε;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἕν ὄνομα ἀνάγκη εἰς τὰ πρακτικὰ
νὰ φαίνεται κι' ἂς ἦναι ὅ,τι δήποτε.
Λοιπόν, τὸ ὄνομά σας.

ΑΝΗΡ Α'.

Μακαρόνιος,
ἀπὸ τὸ Καππανδρίτι, μεγαλέμπορος
Ἀμαρουσίου, δήμαρχος δὲ κατ' αὐτὰς
ὁ ἀδελφός μου γίνεται.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἀνάβαινε.

[ὁ Σωτ. παρατηρῶν τὸν Μῶμον, κινεῖ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀπειλητικῶς τὴν κεφαλήν του, πρὸς ὃν ἀποκρίνεται καὶ οὗτος διὰ παρομοίων κινήσεων τῆς κεφαλῆς.]

ΑΝΗΡ Α'. [ἀναβὰς τὸ βῆμα.]

Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι! ἀληθῶς πολὺ
ἐσχάτως αἱ κυρίαι τὸ ἐσήκωσαν·
τοσοῦτο δὲ καθόλα θέλουν πάντοτε
νὰ ὑπερέχουν, ὥστε κ' εἰς τὴν τραπέζαν
αὐταὶ νὰ τρώγουν θέλουν περισσότερον.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Παρακαλῶ συντόμως.

ΑΝΗΡ Α'.

Συντομώτατα. —
Προχθὲς ἡμεῖς ἀκόμη ἐκαθήσαμεν
μετὰ τῆς γυναικός μου νὰ συμφάγωμεν
ἕνα λαγὸν στιφάδο νοστιμώτατον·
ἀλλὰ ἀκόμη δὲν ἐστράφην, ἀδελφοί,
νὰ πιάσω τὸ πηροῦνι καὶ ὁ λαγωὸς
ἐκ τῆς τραπέζης ἔχεινεν ἀνάρπαστος.
Ἡ σύζυγός μου, κύριοι, τὸν ἔφαγε,
τὰ κόκκαλα δὲ μόνον ἄφησ' εἰς ἐμέ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἀπωθῶν αὐτόν.]

Κατάβαινε, κατάβα.

ΑΝΗΡ Α'.

[θυμωθεὶς ὑψώνει κατ' αὐτοῦ τὴν χεῖρα, εἶτα δὲ ὡσεὶ μετανοήσας ἀποσύρεται, λέγων.]

Ἐτελείωσα.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τίς ἄλλος θέλει ν' ἀγορεύσῃ, κύριοι;

ΑΝΗΡ Β'.

Ἐγώ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τὸ ὄνομά σας.

ΑΝΗΡ Β'.

Γυμνοπόδαρος·
ἄλλοτε ἤμην κτηματίας Ἀθηνῶν,
τὸν ἰδιώτην τώρα δὲ μετέρχομαι.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἀνάβαινε.

ΑΝΗΡ Β' [ἀναβάς.]

Μεθ' ὅσα εἶπον, κύριοι,
οἱ πρὸ ἐμοῦ ἐνταῦθα ἀγορεύσαντες,
δὲν ἔρχομαι νὰ εἴπω ἄλλο τίποτε
ἢ μόνον ὅ,τι ἔπαθα ὁ ἴδιος.
Ὁπόταν ἐνυμφεύθην εἶχον, κύριοι,
οἰκίαν ἐν Ἀθήναις, προῖκα δ' ἔλαβα
παρὰ τὸν Μαραθῶνα μίαν ἄμπελον.
Τὰς πρώτας τὰς ἡμέρας, δόξα τῷ θεῷ,
ὁ οἶκός μου ἐπλούτει εἰς ἀλεύριον
φασούλια, πατάτας, ἀραπόσταρα
καὶ τὰ λοιπά· πλὴν τώρα τίποτε σχεδὸν
ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἔχω, ὅλα τά 'φαγεν
ἡ σύζυγός μου, ὅλα μὲ τῆς μόδας της.

ΑΝΗΡ Α'.

Μωρὲ στομάχι! δὲν τὸ εἶπα πρὶν ἐγὼ
πῶς μιὰ γυναῖκα τρώγει διὰ εἴκοσι;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [κρούων τὸν κώδωνα.]

Μὴ διακόπτῃς, κύριε, τὸν ῥήτορα.

ΑΝΗΡ Β' [ἐξακολουθῶν.]

Ἂν φόρεμ' ἀγοράσῃ ἄσπρον σήμερα,
τὴν ἄλλην θέλει μαῦρον, τὴν ἐπαύριον
καφφέρεγγυ, καὶ πάλιν μαῦρον ὡς πρωτοῦ,
χωρὶς νὰ ἐξετάζῃ πόσα χρήματα
τὰ χρώματα ἀξίζουν. — «Πλὴν, γυναῖκά μου,
«αὐτὰ δὲν μᾶς συμφέρουν, μὲ ἀφάνισες!»

τῆς εἶπα μιᾷ ἡμέρᾳ· πλὴν ἐκείνη τί
μ' ἀπήντησε θαρρεῖτε; — «Πήγαιν' ἀπ' ἐδῶ,
«παληοκαμπούρη! ἐὰν θέλῃς, εἰ δὲ μή,
«τὴν προῖκά μου, νὰ φύγω!» — Τώρα, κύριοι,
τὴν ῥάχιν μου δεικνύω καὶ σᾶς ἐρωτῶ·
εἶμαι ἐγὼ καμπούρης; ἀπαντήσατε.

[στρέφεις, ἐπιδεικνύει τὴν ῥάχιν του· ψιθυρισμοὶ καὶ γέλως εἰς τὸ συμβούλιον.]

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [κρούων τὸν κώδωνα].

Καλέ, προχώρει κ' εἶσαι ἴσιος, ἀδελφέ!

ΑΝΗΡ Β'.

Τοιαῦτα, κύριοί μου, πάσχω σήμερον
ἐγὼ ἐκ τῆς συζύγου, ἥτις ἀπειλεῖ
νὰ μὲ ἐνάξῃ κ' εἰς τὸ δικαστήριον,
ἵνα πληρώσω ὅ,τι ἔφαγεν αὐτή·
δὲν βλέπω ἄλλην σωτηρίαν τὸ λοιπόν,
εἰμὴ τὴν γυναικείαν πολυτέλειαν
ἅπαντες ὁμοῥώνως νὰ ἐξώσωμεν.

ΑΝΗΡ Α' καὶ ἄλλοι [χειροκροτοῦντες.]

Εὖγε! ὡραῖα! εἶμαι σύμφωνος κ' ἐγώ!

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τίς ἄλλος θέλει ν' ἀγορεύσῃ, κύριοι;

ΜΩΜΟΣ.

Ἐγώ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τὸ κύριόν σας λέγετ' ὄνομα.

ΜΩΜΟΣ.

Μωκομοκοεκελπικινικικήκη.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Πῶς! πῶς εἴπατε! τί γλῶσσα εἶναι αὕτη;

ΜΩΜΟΣ.

Μωκομοκοεκελπικινικικήκη.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Κορακιστικά, κυρία, δὲν ἠξεύρω,
φύγετ' ἀπ' ἐδῶ.

ΜΩΜΟΣ

Σᾶς εἶπα τ' ὄνομά μου.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τί νομίζετε; δὲν σᾶς γνωρίζω τάχα
καὶ νὰ παίξετε μ' ἐμὲ ζητεῖτε τώρα;

ΜΩΜΟΣ.

Θέλετε λοιπὸν νὰ εἴπω τ' ὄνομά μου
τ' ἀληθές; ἰδού . . .

ΣΩΣΙΑΔΗΣ

Ὦ, τὴν κατηραμένην!
εἶναι πρόθυμος, νὰ μὲ ἐκθέσῃ, βλέπω.

ΜΩΜΟΣ.

Ὀνομάζομαι . . .

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Σιώπα.

ΜΩΜΟΣ.

Γράψε, γράψε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἔγραψα, ἀρκεῖ· ἀνάβα, βουρλισμένη!

[ὁ Μῶμος ἀναβαίνει τὸ βῆμα, ὁ δὲ Σωσιάδης μένει παρ' αὐτῷ καὶ ἐξετάζει μετὰ περιεργείας τὸ ἐνδυμά του.]

ΜΩΜΟΣ [ξηροβήχων.]

Ἐν πρώτοις, κύριοί μου, συγχωρήσατε,
ἐὰν ὁ ἦχος τῆς φωνῆς μου φαίνεται
χονδροειδὴς ὀλίγον· λόξιγγας καὶ βὴξ
τὸν λάρυγγά μου τρεῖς ἡμέρας ἐνοχλοῦν,
ἐγὼ δὲ ἐγερθεῖσα ἐκ τῆς κλίνης μου
τὰ γυναικεῖα ἔτρεξα συμφέροντα
διὰ νὰ προστατεύσω. — Κύριοι! . . κούχ, κούχ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἕλκων αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἐνδύματος.]

Τί προσπαθεῖς ν' ἀλλάξῃς τώρα τὴν φωνήν;
σ' ἐγνώρισα, κυρία, σὲ ἐγνώρισα
ἀπὸ τὸ φόρεμά σου.

ΜΩΜΟΣ.

Κύριοι! . . . κούχ, κούχ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὡς αὔριον ἂν θέλῃς βῆχε· πρόσεξε
μὴ εἴπῃς ὅμως παῤῥησίᾳ τίποτε
καὶ δι' ἐμέ, διότι . . .

ΜΩΜΟΣ.

Κύριοι! . . κούχ, κούχ.—

[ὁ Σωσιάδης κάθηται παρ' αὐτῷ, ἀπὸ καιροῦ δὲ εἰς καιρὸν δεικνύει τὴν στενοχωρίαν του διὰ κωμικῶν κινημάτων.]

Τὸν λόγον πρὶν ἀρχίσω, δὲν μοὶ λέγετε
πρὸς τί τοσαύτη, κύριοι, καταφορὰ
τὸ αἷμά σας θολόνει κατὰ γυναικῶν,
πρὸς ἃς τοσαύτας χάριτας ὀφείλετε;
Τίς, κύριοι, ἐν πρώτοις σᾶς ἐγέννησε;
τίς; — αἱ γυναῖκες. Γάλα τίς σᾶς ἔδιδεν,
ὅταν παιδία ἐφωνάζετε ο ὐ ά!
— γυναῖκες. Νύκτα τίς σᾶς ἐνανούριζεν,
ὁπόταν ἐκοιμᾶσθε ῥογχαλίζοντες,
πρὸς χάριν σας ἐκεῖνος μένων ἄγρυπνος;
— γυναῖκες. Ὅταν τέλος ἀσθενήσητε,
τίς ἔχει τὴν φροντίδα, καταπλάσματα
νὰ σᾶς προετοιμάζῃ ἀλλεπαλλήλα;
— πάλιν γυναῖκες. Εἶναι δίκαιον λοιπόν,
ἡμεῖς τοσαῦτα διὰ σᾶς νὰ πάσχωμεν,

σεῖς δὲ ἀγνωμονοῦντες, ὦ ἀχάριστοι,
κακουργιοδικεῖον νὰ συσταίνετε
ἐνταῦθα συνελθόντες κατὰ γυναικῶν;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [δεικνύων τοὺς πολυελαίους.]

Κυρία μου, τὰ φῶτα ἔχουν ἔξοδα
καὶ μὴ πολυλογῆτε· ἐρωτίσθημεν.

ΜΩΜΟΣ

Σιώπα, φωτοσβέστα!

[ἐξακολουθῶν.]

Ἀλλὰ λέγετε:
αἱ ἀπαιτήσεις σήμερον τῶν γυναικῶν
δὲν ἔχουν οὔτε μέτρον οὔτε ὅρια.
Τί ἀπαιτήσεις; μίαν, δόξα τῷ Θεῷ,
ἐπιθυμίαν αἱ γυναῖκες ἔχουσι
καὶ τὴν κηρύττουν: ἂς ἐνδύωνται κομψῶς,
ὡς τὰ τῶν Παρισίων φιγουρίνια,
καὶ ἂς μὴ ἔχουν εἰς τὸν οἰκόν των ψωμί.
Ἀλλὰ, ἀφότου ἦλθεν ἡ ἐπάρατος,
φωνάζετε, ἐνταῦθα πολυτέλεια,
πληρόνομεν ἀπαύστως. — Ὢ! νὰ σᾶς χαρῶ,
καλοί μου οἰκονόμοι! — Ὅ,τι τὸ λοιπὸν
διὰ τὴν σύζυγόν σας ἐξοδεύτε
παρατηρεῖτε μόνον, ὅσα ἄλλα δὲ
σεῖς εἰς τὰ καφφενεῖα καὶ τὰ παίγνια
οἱ ἄνδρες σπαταλᾶτε χαρτοπαίζοντες,
ὑπ' ὄψιν σας ἐκεῖνα δὲν λαμβάνετε;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [μετ' ὀργῆς ἀνιστάμενος.]

Τί λέγετε, κυρία, δὲν ἠξεύρετε!
ἐγὼ ποτέ μου ντόμινον δὲν ἔπαιξα,
οὐδὲ ἠξεύρω πῶς τὰ κόπτουν τὰ χαρτιὰ,
καὶ ὅμως ἡ γυνή μου, ἐλαφρότερον
καὶ τοῦ χαρτίου, φλοῦδαν μὲ κατήντησε
μὲ τοῦ συρμοῦ τὰ εἴδη τἀτελείωτα.

ΜΩΜΟΣ.

Πῶς! πῶς! τί εἶπες, κύριε, παρακαλῶ;
καὶ μήπως μόνον αἱ γυναῖκες τὸν συρμὸν
ἀκολουθῶσι; διατὶ σεῖς, κύριοι,
νὰ μὴ φορῆτε τάχα φόρεμα ἁπλοῦν
καὶ κατεμβαλωμένον, ὅπως ἔφερεν
ὁ Διογένης πάλαι ὁ φιλόσοφος,
προπάτωρ σας ἀρχαῖος, ἀλλὰ πρῶτα μὲν
ὡς κύνες τὸν λαιμόν σας περισφίγγοντες
διὰ τοῦ λαιμοδέτου, μὲ ἐνδύματα
στενὰ καὶ κολλημένα εἰς τὸ δέρμα σας
ὡς διαβῆτε νέας ἐφευρέσεως
περιπατεῖτε τεντωμένοι σήμερον;

ΑΝΗΡ Α' πρὸς τὸν Β'.

Γυνὴ, μὰ τὴν ἀλήθεια, τετραπέρατος
καὶ ῥητορευμένη μ' ὅλα της τὰ ῥῶ.
Εὐφράδειαν τοιαύτην ἤκουσές ποτε;

ΑΝΗΡ Β'.

Ποτέ μου.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἰδίᾳ].

Τὴν ἀχρείαν! ὦ! ἐκλόνισε
τὰς πεποιθήσεις βλέπω κ' εἶναι φόβος μή...
— Τῶν κανναβίων πρέπει νὰ παραιτηθῶ,
τὸ ζήτημα μὴ χάσω.

ΜΩΜΟΣ [ἐξακολουθῶν]

Ἢ νομίζετε
πῶς αἱ γυναῖκες δὲν τὰ βλέπουσιν αὐτά;
τὰ βλέπουν καὶ γελῶσι.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Φθάνει σου! ἀρκεῖ
κατάβαινε, κατάβα.

ΜΩΜΟΣ.

Ὅθεν, κύριοι,
νομίζω ὅτι εἶναι δικαιότατον
τὰ πράγματα ὡς ἔχουν νὰ ἀφήσητε,
μήπως ἀλλέως μόνοι προκαλέσητε
σφοδρὰς ἀντεκδικήσεις. Ἤδη μὲν ἐγὼ
τὴν ὑποχρέωσίν μου ἐξεπλήρωσα,
ἐὰν δὲ τούναντίον σεῖς ψηφίσετε
τὸ βάρβαρον ἐκεῖνο νομοσχέδιον,
διόλου δὲν μὲ μέλει· χήρα πρὸ πολλοῦ
κατὰ κακήν μου τύχην εἶμαι εὐτυχῶς
καὶ δὲν θὰ μ' ἀναγκάσῃ νὰ συμμορφωθῶ
οὐδεὶς ἀνὴρ πρὸς τοῦτο· ἤδη χαίρετε.

[κατεβάς, ἐπανακάθηται εἰς τὴν θέσιν του καὶ ἐκβάλλει τὰ χειρόκτιά του.]

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [μετ' ὀργῆς ἀπὸ τῆς Τραπέζης του]

Δὲν εἶναι χήρα! ἔχει ἄνδρα, κύριοι,
καὶ ψεύδεται καθ' ὅλα! ὅσα εἶπε δὲ
τὰ εἶπεν, ἵνα μὲ ἀντιπολιτευθῇ,
διότι εἶν' ἐχθρά μου. Ὄχι, κύριοι!
συλλογισθῆτε ὅτι ἂν ἀφήσωμεν
καὶ πάλιν ἐλευθέρας τὰς συζύγους μας,
νὰ σφίγξουν τὸ σχοινίον, ὅπως ἤρχισαν,
ἀφεύκτως θὰ μᾶς πνίξουν. Δεῦτε τὸ λοιπὸν
ἓν ψήφισμα ἀμέσως νὰ ψηφίσωμεν,
δι' οὗ ἡ γυναικεία πολυτέλεια
νὰ καταργῆται πλέον· εἶσθε σύμφωνοι;

ΑΝΗΡ Α' Β' καὶ ἄλλοι.

Ναί! μάλιστα! νὰ γένῃ! σύμφωνοι εἴμεθα!

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Λοιπὸν ἐπεραιώθη ἡ συζήτησις,
ἐγὼ δὲ θέλω γράψει εἰς τὰ πρακτικά:
«Ἐν ἔτει σωτηρίῳ — καὶ τὰ καθεξῆς —
»ἀπὸ κοινοῦ οἱ ἄνδρες συσκεψάμενοι
»σωτήριον ψηφίζουν νόμον σήμερον,
»δι' οὗ ἡ γυναικεία πολυτέλεια
»εἰς τὰς Ἀθήνας καταργεῖται τοῦ λοιποῦ».
— Εἰς ταῦτα συμφωνεῖτε ὅλοι, κύριοι;

ΟΛΟΙ [χειροκροτοῦντες.]

Νά, ὅλοι συμφωνοῦμεν! τὸ δεχόμεθα!

ΑΝΗΡ Γ'.

Σταθῆτε δὰ ὀλίγον, μὴ βιάζεσθε·

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τί νὰ σταθῶμεν πλέον; ἡ συζήτησις,
ἐπεραιώθη καὶ καθὼς ἀπέρχεται.

[χρούει τὸν κώδωνα καὶ ἡ συνεδρίασις διαλύεται.]

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΑΝΗΡ Γ' ΜΩΜΟΣ καὶ ΣΩΣΙΑΔΗΣ

[ὑποβλέπων αὐτοὺς ἀπὸ τῆς τραπέζης του, ἐφ' ἧς προσποιεῖται τὸν γράφοντα.]

ΑΝΗΡ Γ' πλησιάζων τὸν Μῶμον.

Ἐάν, κυρία, συνοδίας ἔχετε
ἀνάγκην, εἶμαι δοῦλος προθυμώτατος.

ΜΩΜΟΣ

Τί ὥρα εἶναι τάχα;

ΑΝΗΡ Γ'.

Μεσονύκτιον
νομίζω πλησιάζει.

ΜΩΜΟΣ.

Ἐὰν εἴχετε
τὴν καλοσύνην, νὰ μὲ συνοδεύσητε
εἰς τὴν οἰκίαν.

ΑΝΗΡ Γ'.

Δότε μοι τὴν χεῖρά σας,
κυρί', ἂν ἀγαπᾶτε, καὶ ὑπάγωμεν
ὅπου ἐπιθυμεῖτε.

ΜΩΜΟΣ [διαπερῶν τὸν βραχίονα.]

Σᾶς εὐχαριστῶ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἀκολουθῶν αὐτοὺς ἐξερχομένους]

Αἴ, κύριε! κυρία! δὲν ἀκούετε!

ΑΝΗΡ Γ'. [ἀποκαλυπτόμενος.]

Τί ἀγαπᾶτε, κύριε, παρακαλῶ;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τί τρόπος εἶναι οὗτος; ποῦ πηγαίνετε;

ΑΝΗΡ Γ'.

Τί, εἶσθε ἀστυνόμος;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Περισσότερον
τοῦ ἀστυνόμου εἶμαι, εἶμαι σύζυγος!
ναί, κύριε. — Κυρία! δὲν ἐντρέπεσθε
τὸν οἰκόν σας τὴν νύκτα νὰ ἀφίνετε
καὶ ὑπὸ προσωπίδα νὰ προσέρχεσθε
ἐδῶ τοιαύτην ὥραν, ἔμπροσθέν μου δὲ
τὰς χεῖράς σας ἀσέμνως νὰ συμπλέκετε
μετὰ ἀνδρὸς ἀγνώστου; Ἄφες τον εὐθὺς
καὶ πρόσελθε πλησίον τοῦ συζύγου σου!

ΑΝΗΡ Γ' [ἀποσυρόμενος.]

Αἴ! τώρα τέλος πάντων τὰ ἐμπλέξαμεν.

ΜΩΜΟΣ.

Χάχ! ἂς γελάσ' ὀλίγον· δὲν μοὶ λέγετε,
παρακαλῶ, ὡς ποίαν μ' ἐκλαμβάνετε;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Σᾶς ἐκλαμβάν' ὁποία εἶσθε ἀληθῶς,
ἡ σύζυγός μου Ἐλπινίκη δηλαδή.

ΜΩΜΟΣ.

Ἡ σύζυγός σας; ὀνειρεύεσθε, καλέ,
ἢ ὑπνοβάτης εἶσθε;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ

Ὦ τὴν ἀναιδῆ!
μοῦ ἔρχεται ὡς βόμβα νὰ διαῤῥαγῶ.

ΜΩΜΟΣ.

Ὦ, βέβαια θὰ πάσχῃ.

ΑΝΗΡ Γ'.

Μήπως, κύριε,
ἡ ζέστη τοῦ θαλάμου σᾶς ἐπείραξε;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τὴν σύζυγόν μου δὲν γνωρίζω ἀδελφέ;
τί κάθεσαι καὶ λέγεις; — Τὸ ἀνάστημα
ἐγὼ δὲν διακρίνω τῆς συζύγου μου,
τὴν στάσιν, τὸν ἀέρα, τὰ ἐνδύματα,
ὁποῖα τώρα βλέπω ἀπαράλλακτα
ἐπάνω σας, κυρία;

ΜΩΜΟΣ.

Τί ἀνόητος!
Καὶ μὴ ἡ σύζυγός σας μόνον, κύριε,

φορεῖ τοιοῦτον ἐν Ἀθήναις ἔνδυμα ;
— Ὑπάγωμεν, διότι . . .

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἔστω, δότε μοι
τοὐλάχιστον, κυρία, πρὶν ἐξέλθετε,
τὴν χεῖρά σας ὀλίγον.

ΜΩΜΟΣ.

Τί τὴν θέλετε ;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Νὰ σᾶς καλημυκτίσω.

ΜΩΜΟΣ.

Ἰδού, λάβετε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἁρπάσας τὴν χεῖρά του.]

Ὡς ποντικόν, κυρία, σὲ συνέλαβα !
αὐτὸ ἐδῶ τί θέλει εἰς τὴν χεῖρά σου
τὸ δακτυλίδιόν μου;

ΜΩΜΟΣ [διαφυγὼν αὐτόν.]

Ποῖον ; ἄφες με !

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Δὲν εἶν' ἐκεῖνο, ὅπερ σοῦ ἐδώρησα
τ' ἁγίου Βασιλείου, ἔχει μέσα δὲ
τὸ ὄνομά μου «Σωσιάδης» σκαλιστόν ;
ἢ μὴ καὶ τώρα θὰ τολμήσῃς νὰ εἰπῇς
ὅτι δὲν εἶσαι σύζυγός μου ;

ΜΩΜΟΣ.

Ἔστω, ναί·
ἡ σύζυγός σας εἶμαι.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ

Καὶ τὸ λέγεις ! πῶς !
αὐτή, κυρία, εἶναι ἡ συζυγική
λοιπὸν ἀνταμοιβή σου ; αἴ, προδότρια !

ΜΩΜΟΣ.

Ἐγὼ σᾶς εἶπα εἰς τὸν οἶκον καθαρά :
ἐὰν ὡς τὸ ἑσπέρας ταναγκαῖά μου
πρὸς στολισμὸν δὲν ἔχω ἀντικείμενα,
θὰ κάμω καὶ θὰ δείξω . . . ἤρχισα λοιπόν,
ὡς βλέπετ', ἀπὸ τώρα.

ΑΝΗΡ Γ'. [ἰδίᾳ.]

Τ' εἶναι, ἀδελφοί,
ὡς τόσῳ κ' ἡ γυναῖκα !

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἀκράτητος ὑπὸ τῆς ὀργῆς.]

Ὦ ! ἂν ἔβλεπες
τοὺς μορφασμούς, ἀχρεία, τοῦ προσώπου μου
ὑπὸ τὴν προσωπίδα ταύτην τὴν στιγμήν,
«οὐραγγουτάγγος ὁ ἀνὴρ μου ἔγεινε»
θὰ ἐξεφώνεις, φεύγουσα περίτρομος,
νὰ μὴ σὲ φάγω !

[ὁρμᾷ ἓν βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρός, ὁ δὲ
ΑΝΗΡ Γ'
κρατεῖ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ βραχίονος, λέγων εἰρωνικῶς.]

Καλ', ἡσύχασ', ἀδελφέ.

ΜΩΜΟΣ.

Καὶ μήπως τώρα δὲν τὸ λέγω ; λάβετε
τὸ δακτυλίδιόν σας καὶ ἀφῆτέ με
νὰ ἡσυχάσω πλέον· μ' ἐζαλήσατε.

[ἐξαγαγὼν, τὸ ῥίπτει περιφρονητικῶς εἰς τὸ
πρόσωπόν του.]

ΣΩΣΙΑΔΗΣ. [ἀναλαμβάνων αὐτό.]

Ἄ ! τὴν κατηραμένην !

ΑΝΗΡ Γ'.

Ὦ διάβολε !
χωρίζονται, ὡς βλέπω, ἐξ αἰτίας μου·
ἀλλὰ ἐγὼ τί πταίω ;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Δὲν ὀρέγεσαι
λοιπὸν νὰ ἦσαι σύζυγός μου τοῦ λοιποῦ ;
καλά ! νὰ μὴ τολμήσῃς εἰς τὸν οἶκόν μου,
κακοαναθρεμμένον γυναικάριον,
εἰς τὸ ἑξῆς νὰ ἔλθῃς, ἐπειδὴ κλειστὴν
τὴν θύραν θ' ἀπαντήσῃς καὶ πρὸς γνῶσίν σου !

[φεύγει ταχύς.]

ΑΝΗΡ Γ' [ὁρμῶν κατ' αὐτοῦ, ἀφοῦ ἐξῆλθε.]

Αὐθάδη, στάσου ! τώρα βλέπεις ! — ἔφυγε . . .

ΣΚΗΝΗ Ϛ'.

ΑΝΗΡ Γ'. καὶ ΜΩΜΟΣ.

ΑΝΗΡ Γ'.

Λοιπόν, κυρία, τώρα τί θὰ κάμετε ;

ΜΩΜΟΣ.

Τί θέλετε νὰ κάμω ; εἰς τὸν οἶκόν μου
δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω πλέον βλέπετε.

ΑΝΗΡ Γ'.

Τὸ κατ' ἐμὲ, κυρία, προθυμότατος
νομίζω ὅτι προσηνέχθην ἐξ ἀρχῆς
νὰ σᾶς ὑπηρετήσω.

ΜΩΜΟΣ.

Σᾶς εὐχαριστῶ.

ὡς στρατιώτης ὑπὸ τὴν σημαίαν του
πιστότατος τῳόντι παρεμείνατε
κατὰ τὴν μάχην· μήπως ἐπληγώθητε;

ΑΝΗΡ Γ΄.

Κυρία . . . τὴν πληγήν μου τὴν γνωρίζετε,
νῦν δὲ ἀνυπομόνως νὰ ἐγχύσητε
τὸ βάλσαμον προσμένω· δὲν ἠξεύρετε
τί πόνους ὑποφέρω.

ΜΩΜΟΣ.

Ποία σύμπτωσις!
κ' ἐγὼ ἐπίσης ὑποφέρω τὰ αὐτά.
Καὶ ποῦ πονεῖτε, κύριε, παρακαλῶ;

ΑΝΗΡ Γ΄.

Ἐδῶ . . . εἰς τὴν καρδίαν· σεῖς, κυρία, ποῦ;

ΜΩΜΟΣ.

Ὀλίγον παρακάτω . . . εἰς τὸν στόμαχον.

ΑΝΗΡ Γ΄.

Καὶ ἡ αἰτία;

ΜΩΜΟΣ.

Ὑποθέτω πῶς πεινῶ.

ΑΝΗΡ Γ΄ [ἰδίᾳ.]

Διὰ πλαγίου τρόπου μᾶς τὸ ἔφερε,
νὰ διατάξω ἴσως κανὲν φαγητόν.

ΜΩΜΟΣ.

Ἐὰν ὁ ξενοδόχος εἶχε κάτι τι
νὰ μᾶς προσφέρῃ, τὸν ἐπλήρον' αὔριον.

ΑΝΗΡ Γ΄.

Ἄ! ὄχι δὰ, κυρία· ἡ ὑπόθεσις
αὐτὴ ἀνήκει τώρα πλέον εἰς ἐμὲ,
νὰ τὴν διεξαγάγω.

ΜΩΜΟΣ.

Πλὴν δὲν ἐννοῶ
νὰ πειραχθῆτε τόσον . . .

ΑΝΗΡ Γ΄.

Ἄ! κυρία μου . . .

ΜΩΜΟΣ.

Ἄ! ὄχι κύριέ μου . . . σᾶς παρακαλῶ . . .

ΑΝΗΡ Γ΄.

Κυρία μου, τὶ λόγος; διὰ σᾶς τὸ πᾶν,
τὰ πάντα ἰδικά σας.

ΜΩΜΟΣ [θωπεύων αὐτόν.]

Τὸ πουλάκι μου!
Δὲν 'ξεύρεις, φίλτατέ μου, πόσον σ' ἀγαπῶ.

ΑΝΗΡ Γ΄.

Ἀγάπη μου!

ΜΩΜΟΣ.

Ψυχή μου!

ΑΝΗΡ Γ΄ [ἐνθουσιωδῶς.]

Ὦ! ἐμέθυσα·
δὲν βλέπεις, δὲν ἀκούεις χαριεντισμούς;
αὐτὴ μὲ τὰ σωστά της μὲ ἠγάπησε.

[στρεφόμενος πρὸς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς.]

— Παιδί! παιδί! ποῦ εἶσαι; φέρε γρήγορα,
φέρε λαγούς, τρυγόνια, φέρε μας παστὰ,
φέρε ἀπ' ὅλ'! ἀκούεις;

[ἐπιστρεφόμενος.]

Δότε μοι ἐδῶ
τὴν χεῖρά σας, κυρία, νὰ ὑπάγωμεν,
διότι δὲν ἀκούουν.

ΜΩΜΟΣ [διαπερῶν τὸν βραχίονα.]

Σᾶς εὐχαριστῶ.

[Ἐξέρχονται.]

ΣΚΗΝΗ Χ΄.

Μετασκευὴ τῆς σκηνῆς. Θάλαμος ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Σωσιάδου.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ καὶ μετ' ὀλίγον ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

[εἰσέρχεται μὲ φῶς εἰς τὰς χεῖρας, ἀποθέτουσα δ' αὐτὸ ἐπί τινος τραπέζης, πίπτει βαρύθυμος ἐπὶ τοῦ παρακειμένου ἀνακλίντρου.]

Ἄχ! ὕπνος νὰ μ' ἐπάρῃ εἶν' ἀδύνατον,
ἐὰν δὲν μάθω πρῶτον τ' ἀποτέλεσμα.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

[μετημφιεσμένος ἀλλ' ἄνευ προσωπείου εἰσερχόμενος.]

Ἂς ἔλθῃ τώρα νὰ ἐμβῇ, ἂν ἠμπορῇ,
ἡ βρωμονυκτερίδα! ἐμανδάλωσα
μὲ σίδερα τὴν θύραν ἀδιάσπαστα.

[στραφεὶς καὶ ἰδὼν τὴν Ἐλπινίκην, ὀπισθοχωρεῖ ἔκπληκτος.]

Ἡ σύζυγός μου! . . . Κύριε, ἐλέησον!
— Κυρία . . . πότε ἐφυτρώσατε ἐδῶ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [ἐγειρομένη.]

Τί ἐννοεῖτε, κύριε;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ὀργίλος.]

Τί ἐννοῶ,
κυρία, τὸ γνωρίζεις!

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [μὲ τρόπον ἥρεμον.]

Ἀλλὰ, φίλε μου,
δὲν σᾶς καταλαμβάνω· τί ἐνδύματα,
καλὲ, φορεῖτε; καλὲ, τί ἐπάθατε;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἄφες αὐτά! τοῦ κάκου ὑποκρίνεσαι
καὶ νὰ γελάσῃς θέλεις πάλιν μὲ ἐμέ!
ἐγὼ τυφλὸς δὲν εἶμαι, δὲν εἶμαι μωρός!
ἀφοῦ ὡς σύζυγόν σας δὲν μὲ θέλετε,
σᾶς διατάττω νὰ συνάξητε εὐθὺς
ὅλα τὰ πράγματά σας καὶ νὰ φύγετε,
ἅμα ἐξημερώσῃ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἀλλά, κύριε,
ἐγὼ τοιοῦτον λόγον δὲν ἐξέφρασα.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἐξαπτόμενος].

Πῶς! τώρα θὰ πιστεύσω τί μὲ λέγετε,
ἢ ὅ,τι πρὸ ὀλίγου εἶδα κ' ἤκουσα
μ' αὐτὰ ἐδῶ τ' αὐτιά μου, ὅταν μετ' ἐμοῦ
ἐκεῖ συνωμιλεῖτε αὐθαδέστατα,
φοροῦσα προσωπίδα εἰς τὸ πρόσωπον;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἐγὼ μὲ προσωπίδα; ποῦ;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Καὶ μ' ἐρωτᾷς!
εἰς ξενοδοχεῖον τῆς Ἀνατολῆς;
δὲν ἤσουν πρὸ ὀλίγου; δὲν μὲ ὕβρισες;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὢ δυστυχία! ὁ ἀνήρ μου ἔπαθεν.
— Ἀλλὰ πῶς ἠδυνάμην σᾶς παρακαλῶ
κ' ἐκεῖ κ' ἐδῶ συγχρόνως νὰ εὑρίσκωμαι,
ἀφοῦ ἐν βῆμα ἀπ' ἐδῶ δὲν ἔκαμα;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [πρὸς τοὺς θεατάς.]

Κ' ἐντούτοις εἶναι πρόβλημ' ἄλυτον αὐτὸ
καὶ μοῦ γανόνει, ἂν σκεφθῶ, τὴν κεφαλήν.
Ἐνῷ ἐγὼ ὡς ὄνος μαστιγούμενος
τρεχάτος ἦλθα πρῶτος κ' ἔκλεισα καλὰ
τὴν θύραν τῆς οἰκίας, αἴφνης ἀναβὰς
εὑρίσκω τὴν κυρίαν ν' ἀναπαύεται
εἰς τὸ ἀνάκλιντρόν της· πῶς σᾶς φαίνετε;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τῆς κεφαλῆς σας φαντασία, φίλε μου,
θὰ ἦναι, ἄλλως — τί νὰ εἴπω καὶ ἐγώ; —
φοβοῦμαι ὑπνοβάτης μὴ ἐγείνατε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἐγώ, κυρία, ὑπνοβάτης ἔγεινα
ἢ σεῖς ἐξ ἐναντίας τὰ αὐτὰ κ' ἐκεῖ,
νὰ ἀπολογηθῆτε μοῦ ἐλέγατε;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Πλὴν πῶς, ἀφοῦ δὲν ἤμην;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἐπιμένετε
λοιπὸν ὅτι δὲν εἶσθε; δότε μοι ἐδῶ
τὸ δακτυλίδιόν σας.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [ἰδίᾳ.]

Ὢ! τί ἔπαθα!
τώρα καταλαμβάνω πῶς ἐνέπλεξε
τὰ πράγματα ὁ Μῶμος. Τί ἀπάντησιν
πρέπει νὰ δώσω τώρα;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ποῦ τὸ ἔχετε;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Πῦρα τὴν θεραπείαν.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ποῦ τὸ ἔχετε
σᾶς ἐρωτῶ, κυρία, δὲν ἀκούετε;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Εἰς τὸ κιβώτιόν του.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Φέρετέ το ἐδῶ

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [παρατηροῦσα αὐτὸν ἀσκαρδαμικτεί.]

Τί, μὴ ἐκεῖθεν τ' ἀφηρέσατε κρυφά,
καθὼς οἱ ὑπνοβάται συνειθίζουσι,
καὶ τώρα δῆθεν τὸ ζητεῖτε ἀπ' ἐμέ;
Ἰδού, ἰδού, τὸ βλέπω εἰς τὴν χεῖρά σας.

[συμπλέκουσα τὰς χεῖρας.]

Ὢ δυστυχία! ὁ ἀνήρ μου ἔπαθεν
ὑπνοβασίαν.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [μετ' ὀργῆς.]

Πῶς! ἐγὼ τ' ἀφήρεσα
ἢ σὺ, δαιμονισμένη, τὸ ἐπέταξες
ἐκεῖ 'ς τὸ πρόσωπόν μου;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [θωπεύουσα αὐτόν.]

Μὴ ὀργίζεσαι,
ἀνθρώπινον τὸ πάθος εἶναι, φίλε μου.
Μία κυρία ὑπνοβάτις ἔκλεπτε
τὴν νύκτα ὅ,τι εἶχεν ὡς πολύτιμον,
τὴν δὲ πρωΐαν ἔκλαιε κ' ἐρώνάζεν

ὅτι λησταὶ ἐλθόντες τὴν ἐλήστευσαν.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [θεωρῶν αὐτὴν μετὰ περιεργείας.]

Οἱ ὑπνοβάται δὲν καταλαμβάνουσι
λοιπὸν τὰ ὅσα κάμνουν;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Εἶν' ἀναίσθητοι.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τίς οἶδεν ὑπνοβάτης ἂν δὲν ἔγεινα,
χωρὶς νὰ τὸ νοήσω; τί παράδοξον;
— Λοιπόν, κυρία, ἔστω, παραδέχομαι
ὅτι ἐξηπατήθην· πλὴν ἂν θέλετε
νὰ ἦσθε σύζυγός μου, πρέπει τοῦ λοιποῦ
τὰς ἀπαιτήσεις ὅλας νὰ ἀφήσετε
κ' ἐμὲ τὸν κύριον νὰ ἀκούετε
εἰς ὅ,τι διατάττω· ὅσον δ' ἀφορᾷ
τὰ τῆς ἐνδυμασίας, ἡ φροντὶς αὐτὴ
θέλει ἀνήκει ἀπὸ τοῦδε εἰς ἐμέ·
ὅ,τι σᾶς δίδω, τοῦτο δηλαδὴ καὶ σεῖς
ὡς ὅλαι αἱ γυναῖκες θὰ ἐνδύεσθε;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Λοιπὸν ἐπεψηφίσθη τὸ ἐπάρατον
ἐκεῖνο σχέδιόν σας;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἠμψηφεὶ σχεδόν·
ἐθάρρεις ὅτι ταραξίαι μαθηταὶ
ναί! ναί! ἀπήντων ὅλοι, ἐρωτώμενοι
ἂν θέλωσι νὰ παύσῃ ἡ παράδοσις.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὦ! τοῦτο πλέον εἶναι ἀνυπόφορον·
ἐγὼ δὲν ὑποκύπτω.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὅπως θέλετε.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἐγὼ τὰς ἀποκρέω δὲν ἀνέχομαι
ἐνδυμασίαν νὰ φορέσω ποταπήν
καὶ ποταπὴ νὰ γείνω τώρα θέλετε,
ἐνδύματα φοροῦσα ὀρδινάρια;
— Ὦ! μ' ἔρχεται νὰ σκάσω.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὅπως θέλετε.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [μετ' ὀργῆς.]

Ἐξέρχομαι, διότι πλῆξις μ' ἔρχεται,
νὰ ὁμιλῶ μαζῆ σας· ὅμως μάθετε,
ἐὰν δὲν κατορθώσω ὅ,τι σκέπτομαι
κ' ἐγὼ νὰ κάμω, τότε θὰ ἐκδικηθῶ
ἀλλέως!

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Πῶς ἀλλέως; πῶς;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [βιαίως ἐξερχομένη].

Θὰ φονευθῶ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [γελῶν.]

Χά! χά! χά!
Ἂν ἴσως τὴν ζωήν σας ἐβαρύνθητε,
σᾶς εὔχομαι, κυρία, κατευόδιον.
Ἀπηύδησα ν' ἀκούω φοβερίσματα
τῶν γυναικῶν τοιαῦτα· πάντοτε αὐτὰ
τοὺς ἄνδρας φοβερίζουν πῶς θὰ κρεμασθοῦν
ἢ θὰ φαρμακευθῶσι καὶ ἐν τούτοις ζοῦν
καὶ ῥοδοκοκκινίζουν ὡς τὸ ῥέσιον
Μενιδιάτου ἐν ἡμέρᾳ ἑορτῆς.

[πίπτει ἡ αὐλαία.]

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΜΕΡΟΥΣ.

3. # ΑΝΔΡΟΓΥΝΑΙΚΟΜΑΧΙΑ.

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΤΡΙΑ

ὑπὸ

Π. Δ. ΖΑΝΟΥ.

(Συνέχεια. Ἴδε φυλλ. ΙΕ΄ καὶ ΙΣΤ΄.)

ΜΕΡΟΣ Γ΄.

ΑΙ ΑΠΟΣΤΑΤΙΔΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ.

Νύξ. Ἡ σκηνὴ παριστᾷ τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἐξωτερικὴν ὄψιν τῆς οἰκίας τοῦ Σωσιάδου· εἰς τινα ἀπ' αὐτῆς ἀπόστασιν φαίνεται ἑτέρα οἰκία.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

[ἐξέρχεται ἠσύχως ἐκ τῆς οἰκίας, φέρουσα μακρὰν μέλαιναν ἐνδυμασίαν καὶ ἐρυθρὰν ταινίαν πρὸς τὸ δεξιὸν τοῦ ὤμου.]

Ἀφοῦ τὴν μάχην πρῶτος ἐπροκάλεσες,
τῆς Ἀμαζόνος δέξαι τὰ κτυπήματα,
κύριε Σωσιάδη! Ναί, συμβούλιον
κ' ἐγὼ θὰ συγκαλέσω τώρα γυναικῶν,
ἓν ψήφισμα ἀπόψε νὰ ψηφίσωμεν
ἀντίθετον ἐκείνου καὶ θὰ ἴδωμεν
τίς θὰ ὑπερισχύσῃ ἐκ τῶν δύο μας.

[κύπτουσα ἠρεμαίως πρὸς τὴν θύραν.]

Μαρία! αἴ, Μαρία!

ΜΑΡΙΑ [ἐξερχομένη.]

Διατάξατε.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τὴν κιρκαλίν σου κρύψ' εὐθὺς, Μαρία μου,
μ' αὐτὴν τὴν ποδιάν σου ὡς γραΐδιον
καὶ τρέξε νὰ φωνάξῃς πάραυτα ἐδῶ
τὴν Ἀγλαΐαν, τὴν Ἑλένην, τὴν Ἀνθὼ
καὶ ὅλας μου τὰς φίλας, λέγουσα κρυφὰ
ὅτι τὰς περιμένω εἰς τὸν οἶκόν μου
τὴν νύκτα ταύτην χωρὶς ἄλλο νὰ ἐλθοῦν,
περὶ σπουδαίου νὰ σκεφθῶμεν πράγματος.
Ἐὰν δὲ δυστροπῶσι καὶ δὲν ἔρχωνται,
εἰπὲ πῶς πάσχω, ἀποθνήσκω, χάνομαι,
καὶ νὰ προφθάσουν. Ἂν δὲ, ὃ μὴ γένοιτο,
οἱ ἄνδρες σ' ἐρωτήσουν, ὡς περίεργοι,
αὔριον εἶναι ψυχοσάββατον εἰπὲ
καὶ συμφωνίαν ἔχομεν, πρωῒ πρωῒ
εἰς τὸ νεκροταφεῖον νὰ ὑπάγωμεν.
Μαρία μου, σὲ θέλω· ἄρχισ' ἀπ' ἐδῶ,
ἀπὸ αὐτὴν τὴν θύραν.

ΜΑΡΙΑ [φεύγουσα.]

Ναί, κυρία μου.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Κοιμήσου, χαϊδεμένε Σωσιάδη μου,
τὸν ὕπνον νὰ χορτάσῃς. — Ὦ ἐκδίκησις!
Τῶν γυναικῶν οἱ τρόποι δὲν σᾶς ἤρεσαν,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· εἴμεθα κακαί,
ὡς φαίνεται, διότι μὲ μειδίαμα
γλυκὺ ἐπιζητοῦμεν νὰ γλυκάνωμεν,
τὰς θλίψεις τῶν ἀνδρῶν μας· τύραννι εἴμεθα,
καὶ διὰ τοῦτο, φαίνετ' ἐκηρύξατε
τὸν πόλεμόν σας τοῦτον. Ἔστω κύριοι·
ἰδοὺ ὡς ἄλλαι Ἀμαζόνες καὶ ἡμεῖς
λαμβάνομεν τὸ δόρυ εἰς τὰς χεῖράς μας
καὶ θὰ ἐκδικηθῶμεν! μὴ γελᾶτε, μὴ
καὶ αἱ γυναῖκες ξεύρετε δὲν παίζουσιν,
ἀλλὰ βαγκάνουν καὶ τσιμποῦν ἀλύπητα.
Σᾶς φαίνεται ἀστεῖον, ἔστω· πλὴν ἡμεῖς
θ' ἀγωνισθῶμεν καὶ . . . ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τάν!
— Ἀλλὰ κάμμία βλέπω καὶ δὲν φαίνεται·
τί, μήπως ἔχουν ἁπλωμένον τραχανᾶν
ἐγὼ δὲ περιμένω; — Τί ἀνόητος!
ἀκόμη δὲν ἐξῆλθε καὶ ἀπαίτησιν
ἔχω νὰ φθάσουν· ἀνυπόμονοι πολὺ
τῇ ἀληθείᾳ αἱ γυναῖκες εἴμεθα.

[βλέπουσα πρὸς τὸ βάθος τῆς ὁδοῦ.]

— Ἰδοὺ τρεχάτη μία ἔρχετ' ἀπ' ἐκεῖ·
ἡ Ἀγλαΐα εἶναι.

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ ΑΓΛΑΪΑ.

—

ΑΓΛΑΪΑ.

[εἰσερχομένη καὶ ἀραιρεῦσα τὸ δι' οὗ ἐκαλύπτετο ἐριοῦχον.]

Τί ἐπάθατε,
κυρία Ἐλπινίκη;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἄχ, φιλτάτη μου!

ΑΓΛΑΪΑ.

Τί! μὴ ἐκ τοῦ κλωβίου ἐδραπέτευσε
τὸ καναρίνιόν σας;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὄχι, φίλη μου.

ΑΓΛΑΪΑ.

Αἱ ὄρνιθες τὰ ἄνθη μὴ σᾶς ἔφαγον;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Κοινὸν τὸ πάθος ἔχομεν, φιλτάτη μου·
δὲν κινδυνεύω μόνη.

ΑΓΛΑΪΑ.

Ἀφορᾷ κ' ἐμέ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καὶ σὲ καὶ ὅλας τὰς γυναῖκας γενικῶς.

ΑΓΛΑΪΑ.

Ὦ! θὰ λειποθυμήσω· μὴ τὸ λέγετε.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Εἶναι φρικώδες, φίλη, εἶναι τρομερόν·

ΑΓΛΑΪΑ [μετὰ περιεργείας.]

Εἰπέ το, νὰ τ' ἀκούσω· ποῖον εἶν' αὐτό;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὅταν θὰ ἔλθουν ὅσας προσεκάλεσα,
θὰ σᾶς τὸ εἴπω τότε καὶ τ' ἀκούετε·

ΑΓΛΑΪΑ.

Κι' ἄλλας γυναῖκας ἐκαλέσατε λοιπόν;
ὦ! πόσον εἶμαι ἀνυπόμονος. — Ἰδού,
φόρεμα βλέπω γυναικεῖον ἀπ' ἐκεῖ . . .
εἰπὲ, εἰπέ το.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ποία εἶναι;

ΑΓΛΑΪΑ.

Ἡ Ἀνθὼ
τοῦ Συμβολαιογράφου. — Τί ἀνάρμοστον
ὡς τόσῳ δὰ καὶ τοῦτο τὸ ἀνδρόγυνον!
Γυνὴ τόσον ὡραία πῶς ἀνέχεται
νὰ ἔχῃ γέροντ' ἄνδρα.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὦ! ἂν εἴπωμεν
καὶ τὴν Ἀνθὼ ὡραίαν, τότε δι' ἡμᾶς
νὰ εἴπωμεν τί πρέπει;

ΑΓΛΑΪΑ.

Ἔχεις δίκαιον·
αὐτὴ δὲν ἔχει ὀδόντι.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Παρετήρησες
τὸ δεξιόν της μμάτι τί ἀλλοίθωρον
ποῦ εἶναι;

ΑΓΛΑΪΑ.

Μήπως τάχα τὸ ἀριστερὸν
πηγαίνῃ παρακάτω; βέβαια αὐτὴ,
αὐτὴ ἐνώπιόν μας εἶναι τίποτε·

—

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ, ΑΓΛΑΪΑ, ΑΝΘΩ.

—

ΑΝΘΩ.

Καλὴ ἑσπέρα, φίλαι· κάλ', ἐμάθετε
τὰ νέα;

ΑΓΛΑΪΑ.

Ποία νέα;

ΑΝΘΩ.

Ἡ κυβέρνησις
θὰ κλείσῃ, λέγουν, ὅλα τὰ ἐμπορικὰ
καὶ γυναικεῖα πλέον ἐμπορεύματα
δὲν θὰ ὑπάρχουν ἐν Ἀθήναις αὔριον.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [μετὰ ψυχικοῦ πόνου.]

Δὲν εἶναι τοῦτο, φίλαι, μάθετε λοιπὸν
ὅτι οἱ ἄνδρες, συνελθόντες σήμερον
καθὼς οἱ Φαρισσαῖοι καὶ οἱ Γραμματεῖς,
τὰ δικαιώματά μας ὅλ' ἀφῄρεσαν,
ψηφίσαντες κρυφίως νόμον τρομερόν,
δι' οὗ ἡ γυναικεία πολυτέλεια
εἰς τὴν Ἑλλάδα καταργεῖται τοῦ λοιποῦ.

ΑΓΛΑΪΑ.

Θεέ μου ! τί ἀκούω!

ΑΝΘΩ.

Εἶναι ἀληθές !

ΑΓΛΑΪΑ.

Ὦ ! θὰ λειποθυμήσω.

ΑΝΘΩ.

Θέλετε νερόν ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ·

Ἄχ ! ναὶ, τὸ λέγω, φίλαι, κ' ἡ καρδία μου
ὡς τὴν τριμμένην ζάχαριν συντρίβεται.

ΑΓΛΑΪΑ.

Καλὲ, καὶ εἶναι πρᾶγμα νὰ μὴ συντριφθῇ
μία κυρία καὶ ἀλεύρι νὰ γενῇ
ὑπὸ τοιοῦτον βάρος ; μὴ ἐνόμισαν
πῶς τὰ ὀστᾶ μας εἶναι ἀπὸ κόκκαλον ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο· ἤδη ἀπαιτοῦν
τοὺς ἄνδρας αἱ γυναῖκες νὰ ἀκούωμεν
εἰς ὅ,τι διατάττουν· ὅσῳ δ' ἀφορᾷ
τὰ τῆς ἐνδυμασίας, μέ καννάβινα
θὰ μᾶς ἐνδύσουν τοῦ λοιποῦ ὑφάσματα
χονδροπλεγμένα καὶ ξηρὰ οἱ ἄσπλαγχνοι.

ΑΓΛΑΪΑ.

Ὦ ! τοῦτο πλέον εἶναι ἀνυπόφορον.
Τί, μήπως ὡς Κινέζας μᾶς ἐξέλαβον
καὶ πράγματα τοιαῦτα εἰς τὸν δέκατον
καὶ ἕνατον αἰῶνα τώρα ἔρχονται
αὐτοὶ νὰ ἐφαρμώσουν οἱ ἀνόητοι ;

ΑΝΘΩ.

Καὶ δὲν γνωρίζουν τάχα οἱ ἀγράμματοι,
ὅτι τὸ γυναικεῖον φῦλον ἔκπαλαι
τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἀπελάμβανεν,
ὅτ' ἡ ἐνδυμασία ἡ πολυτελὴς
τὸν ἄνθρωπον δεικνύει ὡραιότερον,
ἂν δὲ τὴν καταργήσουν, θὰ καταργηθοῦν
κ' οἱ ἔρωτες ἀμέσως, συνοικέσια
δὲν θὰ τελῶνται, ὁ δὲ κόσμος θὰ χαθῇ ;

ΑΓΛΑΪΑ.

Ἰδού· δὲν εἶμ' ὡραία μὲ τὸ φόρεμα
αὐτό μου τὸ ὡραῖον ;

ΑΝΘΩ.

Βεβαιότατα.

ΑΓΛΑΪΑ.

Σὺ, ὅταν ἐξυπνήσῃς, δὲν εἶσ' ἄσχημη,
πρὶν στολισθῇς ἀκόμη ;

ΑΝΘΩ.

Ὅπως καὶ ὑμεῖς.

ΑΓΛΑΪΑ.

Τί ἄλλο εἶν' ὁ ἔρως ἢ ὁ θαυμασμὸς
καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ ὡραίου καὶ καλοῦ ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καὶ ὄχι μόνον ταῦτα· ἤδη, φίλαι μου,
καὶ οἱ χοροὶ θὰ παύσουν εἰς τὰ θέατρα,
ἡμεῖς δὲ αἱ γυναῖκες εἰς τὸν οἶκόν μας
θὰ μένωμεν κλεισμέναι ὡς αἱ ὄρνιθες.

ΑΓΛΑΪΑ.

Καλὲ, αὐτοὶ οἱ ἄνδρες ἐτρελλάθησαν !
μὴ τῆς Τουρκοκρατίας θέλωσι λοιπὸν
τοὺς χρόνους πάλιν νὰ ἐπαναφέρωσιν,
ὁπόταν μία νέα δὲν ἠδύνατο
νὰ ξεμυτήσῃ ἀπὸ τὸ καφάσιον ;

ΑΝΘΩ.

Καὶ δὲν καταλαμβάνουν οἱ ἀνόητοι,
ὅτι τὰ νεῦρα δυναμόνει ὁ χορὸς
καὶ ὠφελεῖ τοσοῦτον, ὅσον οὐδ' αὐτὴ
τοῦ Χωλοβάϋ ἡ πομπώδης ἀλοιφὴ,
οὐδὲ τὰ σιδηροῦχα χάπια τοῦ Μπλανγάρ ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἂν ὅλα ταῦτα, φίλταταί μοι, τὸ λοιπὸν
πραγματοποιηθῶσι, δὲν μοὶ λέγετε
τίς ἡ ἀνάγκη πλέον νὰ ὑπάρχωμέν ;
Προκρίνω, μὰ τὸ ἅλας, στήλη ἅλατος
ἐγὼ νὰ γείνω, ὡς ἡ σύζυγος τοῦ Λὼτ,
παρὰ νὰ ὑπακούσω.

ΑΝΘΩ.

Βέβαια ! κ' ἐγώ !

ΑΓΛΑΪΑ.

Κ' ἐγώ ! μὰ τὴν ὡραίαν κρινολίναν μου,
ἣν χθὲς ἀκόμη ἡ πτωχὴ ἠγόρασα!

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Φρονῶ λοιπὸν πῶς πρέπει τώρα καὶ ἡμεῖς
νὰ λάβωμεν μέτρα τὰ κατάλληλα,
καὶ διὰ τοῦτο σᾶς ἐκάλεσα ἐδῶ,
κυρίαι, νὰ σκεφθῶμεν.

ΑΓΛΑΪΑ.

Βεβαιότατα·
ἐγὼ προτείνω νὰ τοὺς καταγγείλωμεν
εἰς τὴν Ἀστυνομίαν.

ΑΝΘΩ.

Καλὲ, τ' εἶν' αὐτά ;
κακουργιοδικεῖον τοὺς χρειάζεται.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Κυρίαι, ἀπατᾶσθε· δὲν δικάζονται
τοιαῦται πράξεις εἰς τὰ δικαστήρια.
Ἐγὼ φρονῶ ὅτ' εἶναι συμφερώτερον
ἓν ψήφισμα ἀπάψε νὰ ψηφίσωμεν
κ' ἡμεῖς καθὼς ἐκεῖνοι, ὅτι ἂν τυχὸν
δὲν διορθώσουν τὸ μεγάλον τὸ κακόν,
ὅπερ οἱ ἄνδρες σήμερον μᾶς ἔκαμαν,
ἡμεῖς εἰς τὰς οἰκίας δὲν γυρίζομεν·
κατόπιν δὲ, εἰς μέρος ἰδιαίτερον
ἀποσυρθεῖσαι νὰ προσμένωμεν ἐκεῖ
τί θὰ μᾶς ἀπαντήσουν.

ΑΝΘΩ.

Ἀλλ' ἐὰν τυχὸν
οἱ ἄνδρες ἐπιμένουν ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τί ; καὶ ἠμποροῦν
νὰ ζήσωσιν οἱ ἄνδρες ἄνευ γυναικῶν ;
Ἂν τὴν οἰκίαν δὲν σαρώσῃ ἡ γυνὴ,
τοὺς ἄνδρας αἱ ἀράχναι ὡς κουκούλια
εὐθὺς περιτυλίσσουν, αἱ δὲ κόριζαι
τὸ αἷμά των ῥοφῶσι καὶ τοὺς πνίγουσιν.
Ἂς κάμωμεν ὀλίγον πῶς θυμόμεθα
καὶ βλέπετε κατόπιν ἂν οἱ κύριοι
δὲν ἔλθουν νὰ προσπέσουν εἰς τοὺς πόδας μας.

ΑΓΛΑΪΑ.

Ὦ ! πῶς θὰ εὐφραινόμην ἐὰν ἔβλεπα
τὸν σύζυγόν μου αἴφνης τὸν ἀχάριστον
γονατιστὸς ἐμπρός μου νὰ παρακαλῇ,
ἐγὼ δὲ νὰ τῷ λέγω ὑπερήφανος :
λυποῦμαι, κύριέ μου . . . πλὴν δὲν δύναμαι.

ΑΝΘΩ.

Πλὴν τρεῖς γυναῖκες μόνον πῶς δυνάμεθα
ἓν ψήφισμα τοιοῦτον νὰ ψηφίσωμεν ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Θὰ ἔλθωσι καὶ ἄλλαι, ἔστειλ' ἄνθρωπον
διὰ νὰ τὰς καλέσω.

ΑΝΘΩ.

Πλὴν δὲν φαίνονται·
τίς οἶδεν, ἂν ἐκεῖναι ῥογχαλίζωσι
θερμαὶ μέσα 'ς τὸ στρῶμα, καὶ ἡμεῖς ἐδῶ
ψυχρολουσίαν εἰς τὸν δρόμον κάμνωμεν
μὲ τῆς νυκτὸς τὴν δρόσον ; Δὲν κρυώνετε ;

ΑΓΛΑΪΑ.

Ἐγώ. Ἀνθώ μου, τρέμω, πλὴν θερμαίνομαι
μὲ τὴν ἰδέαν ὅτι θὰ ἐκδικηθῶ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [δεικνύουσα τὴν παρακειμένην οἰκίαν.]

Ἰδού, αὕτ' ἡ οἰκία ἡ εὐρύχωρος
εἶναι κενὴ καὶ ἔχω τὸ κλειδίον της·
λοιπὸν ἐλᾶτε νὰ ἐμβῶμεν εἰς αὐτὴν,
ἐκεῖ δὲ καὶ τὰς ἄλλας περιμένομεν.

ΑΓΛΑΪΑ.

Ὡραῖα τὸ ἐσκέφθης.

ΑΝΘΩ.

Τώρα μάλιστα.

ΑΓΛΑΪΑ.

Καὶ κλείομεν τὰς θύρας.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Μόνον τὴν μικρὰν
ἀνοίγωμεν ὀπίσω, νὰ ἐμβαίνωσι.

ΑΓΛΑΪΑ.

Μ' ἔρχεται νὰ πετάξω ἀπὸ τὴν χαρὰν !

ΑΝΘΩ.

Ἐγὼ θὰ ξεφωνήσω !

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Πλὴν εἰπέτε μου·
ἐὰν κάμμια δραπετεύσῃ ἐξ ἡμῶν,
αὐτὴ τί θὰ παθαίνῃ ;

ΑΓΛΑΪΑ.

Ψεύστριαν ἡμεῖς
καὶ ἀναιδῆ αἱ ἄλλαι θὰ τὴν εἴπωμεν.

[Ἔρχονται πρὸ τῆς οἰκίας.]

ΑΝΘΩ.

Ὦ ! θ' ἀγορεύσω ὡς ἀνὴρ πολιτικός.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἐγὼ θὰ ὁμιλήσω πρώτη.

ΑΓΛΑΪΑ.

Ἔπειτα
ἐγώ.

ΑΝΘΩ.

Ἐγώ! τὸ εἶπα πλέον.

ΑΓΛΑΪΑ.

[ὠθοῦσα αὐτὴν ἐλαφρῶς διὰ τοῦ ἀγκῶνος.]

Τρίτη σὺ,
διότι δὲν εἰξεύρεις.

ΑΝΘΩ.

Ὢ νὰ σὲ χαρῶ!
Ἐγὼ δὲν ξεύρω; ἔχω θεῖον βουλευτήν.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Φιλονεικίαν ἀπὸ τώρ' ἀρχίσατε;
—γλωσσοψαλίδες αἱ γυναῖκες εἴμεθα
τῳόντι βλέπω.— Ἀναβαίνετε σιγὰ,
κἀνεὶς ἐκ τῶν γειτόνων μὴ μᾶς μυρισθῇ.

[εἰσελθοῦσαι κλείουσι τὴν θύραν.]

4. # ΑΝΔΡΟΓΥΝΑΙΚΟΜΑΧΙΑ.

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΤΡΙΑ

ὑπὸ

Π. Δ. ΖΑΝΟΥ.

(Συνέχεια. Ἴδε φυλλ. ΙΖ'.)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἐξέρχεται τῆς οἰκίας του, ἐνδεδυμένος μακρὸν ὑποκάμισον, φέρων σκοῦφον νυκτικὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ ἀναμμένον φανὸν εἰς τὰς χεῖρας κρατῶν.]

Ἄχ!
Φρικτὸν τῳόντι, πανδρευμένος ἄνθρωπος
νὰ χάσῃ αἴρνης νύκτα τὴν γυναῖκά του.
Τρεῖς ὥρας ἤδη ὑπὸ τὸ ἐφάπλωμα
τῆς κλίνης ἐστρεφόμην ὡς μυλόπετρα
πλὴν ὕπνος νὰ μ' ἐπάρῃ δὲν κατώρθωσα·
ὁ νοῦς μου ὡς ἀνέμη ἐτριγύριζεν,
ἐγὼ δὲ ἐσκεπτόμην κ' ἔλεγον αὐτά:
ἡ σύζυγός μου ἆρά γε τί ἔγεινε;
ποῦ νὰ ὑπῆγε τάχα; εἶναι ζωντανὴ
ἢ μήπως ἐφονεύθη; ἥρπασα λοιπὸν
τὸ φῶς κ' ἐξῆλθα ἔξω μὲ τὰ νυκτικά
μήπως τὴν εὕρω, πλὴν αὐτὴ δὲν φαίνεται.
Ποῦ πρέπει νὰ ὑπάγω τώρα; ἆρά γε,
ἂν τὴν φωνάξω ἐξ ὀνόματος γλυκά,
θ' ἀκούσῃ; — Ἐλπινίκη! Ἐλπινίκη μου!
— Ὡς πετεινὸς τοῦ κάκου ἐξερώνησα . . .
Ἄχ! δὲν μὲ μέλει ἄλλο, μήπως ἔπεσε
φοβοῦμαι μόνη εἰς κανὲν πηγάδιον
κι' ἄωρον εἴπουν πῶς τὴν ἔπνιξα ἐγώ.
Τί; εἶναι τάχα πρᾶγμα δύσκολον αὐτό;
ὅστις γυναῖκα ἐνυμφεύθη παλαβὴν
τὰς τρέλλας της πληρόνει ἀκριβώτατα.

[βλέπων πρὸς τὸ βάθος τῆς ὁδοῦ.]

— Φόρεμα βλέπω γυναικεῖον ἀπ' ἐκεῖ . . .
αὐτὴ θὰ ἦναι . . . τί νὰ κάμω; ἂς κρυβῶ.

[κρύπτεται εἰς τὴν παρακειμένην γωνίαν.]

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ, ΜΩΜΟΣ.

—

ΜΩΜΟΣ

[ἐνδεδυμένος τὰ γυναικεῖα καὶ ἀκροποδητὶ βαίνων.]

Αἴ! τέλος πάντων ὡς ἡ μέλιτσα ἰδού
ἔρχομαι πάλιν ὅθεν ἀνεχώρησα
γελάσας καὶ καγχάσας καὶ ξεκαρδισθείς,
ἀλλὰ καὶ κατορθώσας — δὲν τὸ λέγω δὲ
πρὸς καύχημά μου — πράγματα σημαντικὰ
καὶ πρωτοτύπου κωμῳδίας ἄξια.
Πρὶν φθάσῃ ὅμως νὰ γελάσῃ καὶ μ' ἐμὲ,
ὅταν ἐξημερώσῃ, ὅλ' ἡ ἀγορὰ
καὶ μὲ ἀρχίσῃ μὲ τὰ σαπιολέμονα,
ἐὰν ἐνδεδυμένον οὕτω μὲ ἰδῇ,
κακὸν δὲν εἶναι, ἐὰν ἦναι δυνατὸν,
νὰ προσπαθήσω εἰς τὸν οἶκον νὰ ἐμβῶ,
διὰ νὰ λάβω τὰ ἐνδύματά μου, ναί.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ

[ἐξερχόμενος τῆς κρύπτης του καὶ συλαμβάνων αὐτόν.]

Ὄχι, κυρία! δὲν μετακομίζονται
οἱ ἄνθρωποι τὴν νύκτα· ἔλθετ', ἔλθετε,
συμμαζευθῆτε πλέον εἰς τὸν οἶκόν σας
καὶ τὰ ἐνδύματά σας αὔριον ἐγὼ
σᾶς παραδίδω μόνος.

ΜΩΜΟΣ [προσπαθῶν νὰ διαφύγῃ αὐτόν.]

Ἀλλὰ, κύριε . . .
γυναῖκα ξένην πῶς τολμᾶτε . . . ἄφες με!

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [μετ' ὀργῆς.]

Πῶς! πάλιν προσωπίδα εἰς τὸ πρόσωπον;
ἀφαίρεσέ την πάραυτα καὶ ἔμβαινε!
Δὲν ὑπακούεις; . . . σοῦ τὴν ἀφαιρῶ λοιπὸν
διὰ τῆς βίας.

[Πλαίουσι διὰ τῶν χειρῶν.]

ΜΩΜΟΣ.

Ὄχι! μὴ μ' ἐγγίζετε!
δὲν εἶμ' ἐγώ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

[ἀποκαλύψας αὐτὸν καὶ προτείνας τὸν φανὸν, ὀπισθοχωρεῖ ἔκπληκτος.]

Ὁ Μῶμος . . . μπᾶ!

ΜΩΜΟΣ.

Τὴν ἔπαθα.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Σεῖς εἶσθ' ἐκείνη ἡ κυρία τὸ λοιπὸν,
ἥτις τὴν νύκτα ταύτην μ' ἐδαιμόνισε,
καὶ μ' ἔκαμε νὰ στέκω καὶ νὰ σκέπτωμαι
ἂν ἐτρελλάθην ἢ ἂν ἦμαι γνωστικός;

ΜΩΜΟΣ.

Δὲν εἶμ' ἐγὼ κυρία· εἶμαι μασκαρᾶς,
δὲν τὸ καταλαμβάνεις;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [μὲ ὕφος παραπονετικόν.]

Τρόπος εἶν' αὐτὸς,
τοιουτοτρόπως νὰ φερθῆτε πρὸς ἐμὲ
λοιπόν, κύριε Μῶμε;

ΜΩΜΟΣ.

Τί σᾶς ἔκαμα;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἐνδυμασίαν ἀπαράλλακτον σχεδὸν
καθὼς ἡ σύζυγός μου νὰ φορέσετε,
συμβούλι' ἀφ' ἑτέρου νὰ μὲ λέγετε
νὰ συγκαλέσω καὶ ἐγὼ νὰ συγκαλῶ,
μόνον καὶ μόνον, ἵνα παίξετε μ' ἐμὲ
ὡς μὲ κανὲν παιδίον;

ΜΩΜΟΣ.

Ἀλλὰ, κύριε,
ἐγὼ νομίζω ὅτι . . .

ΣΩΣΙΑΔΗΣ

Εἰς τὸν οἶκόν μου
πυρκαϊὰν τοιαύτην νὰ ἀνάψετε
καὶ τέλος πάντων νὰ μὲ ἀναγκάσετε
νὰ φορτωθῶ ἀδίκως τὴν γυναῖκά μου,
μεθ' ἧς τοσαῦτα ἔτη συνεζήσαμεν
σὰν δύο χρυσᾶ ψαράκια τόσον τεργιαστὰ
μέσ' τὴν γυαλένια φοῦσκα . . .

ΜΩΜΟΣ.

Ἀλλὰ, κύριε,
ἐγὼ νομίζω ὅτι . . .

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἄχ! τί μ' ἔκαμες! —
ἐκείνη νὰ μοῦ λέγῃ τὴν ἀλήθειαν,
ἐγὼ νὰ μὴ πιστεύω . . .

ΜΩΜΟΣ.

Ἂς ἐπίστευες
λοιπόν, τί νὰ σοῦ κάμω;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἕως οὗ κι' αὐτὴ
δικαίως ὀργισθεῖσα ἀνεχώρησεν;

— Ἄχ, Ἐλπινίκη! Ἐλπινίκη μου χρυσῆ!
ζητῶ συγγνώμην, φίλη.

ΜΩΜΟΣ.

Ἀλλὰ, κύριε,
νομίζω ὅτι ὅσα εἶπα κ' ἔπραξα
διὰ καλόν σας εἶναι, σεῖς ἂν θέλετε,
κύριος εἶσθε, μὴ τὰ παραδέχεσθε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τὴν σύζυγόν μου ὅμως τώρα, κύριε,
ποῦ νὰ τὴν εὕρω πλέον;

ΜΩΜΟΣ

Ὅσῳ δι' αὐτό,
κ' ἐγὼ νὰ σὲ συντρέξω εἶμαι πρόθυμος.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ναὶ σύντρεξέ με, ἀδελφέ μου, σύντρεξε.

ΜΩΜΟΣ.

Εἰς τὰς δημοπρασίας ἔτυχέ ποτε
ν' ἀκούσῃς πῶς φωνάζουσιν οἱ κήρυκες;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Πολλάκις· δὲν φωνάζουν οὕτω δυνατά;

[ἐντείνει τὴν φωνὴν κατὰ τὸν γνωστὸν ἦχον.]

Θὰ 'πάρῃ τέλος, κύριοι, ἀγορασταί!
Θὰ 'πάρῃ τέλος, μία!

ΜΩΜΟΣ

Ἀπαράλλακτα.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἐξακολουθῶν].

Θὰ πάρῃ τέλος δύο!

ΜΩΜΟΣ.

Λάβε τὸ λοιπὸν
σὺ μὲν αὐτὸν τὸν δρόμον, τοῦτον δὲ ἐγώ,
καὶ φώναζέ την ἐξ ὀνόματος.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἰδού,
πηγαίνω

[λαβὼν τὸν φανὸν ἀπέρχεται κράζων.]

Ἐλπινίκη! Ἐλπινίκη μου!
— Ναὶ . . . μ' ἕνα κοῦκκον ἄνοιξις δὲν ἔρχεται.

ΜΩΜΟΣ.

[βαδίζων πρὸς τὴν οἰκίαν, ἐν ᾗ αἱ γυναῖκες.]

Κυρία Ἐλπινίκη!

ΑΓΑΘΙΑ [ἀπὸ τοῦ παραθύρου.]

Νά! νά! ἔρχεται
γυνὴ καὶ ἄλλη. — Ἐλπινίκη, σὲ ζητοῦν.

ΜΩΜΟΣ.

Ἰδοὺ ἡ λειποτάκτις ποῦ ἐκρύπτετο.
— Κύριε Σωσιάδη!

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἐπιστρέφων.]

Τί! τὴν κρύπτετε;

ΜΩΜΟΣ.

Εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην μ' ἄλλας φαίνεται
γυναῖκας ὅτι εἶναι.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ποῦ; ποῦ; ποῦ;

ΜΩΜΟΣ.

Ἐδῶ·
κτύπα τὴν θύραν κ' ἔμβαινε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [κρούων τὴν θύραν.]

Παιδί! παιδί!

ΜΩΜΟΣ.

Καιρὸς νὰ λάβω τώρα τὰ ἐνδύματα.

[εἰσέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Σωσιάδου.]

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ, ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

[προκύπτουσα εἰς τὸ παράθυρον.]

Τίς μὲ φωνάζει;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἦλθες Ἐλπινίκη μου;
κατάβα, ἄγγελέ μου, νὰ ὑπάγωμεν
εἰς τὴν οἰκίαν πλέον.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ποῖος εἶσθε σεῖς;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὁ σύζυγός σου εἶμαι, γλυκυτάτη μου,
δὲν μὲ γνωρίζεις τάχα;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τί μὲ θέλετε;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Πῶς! τί σὲ θέλω; ἔφυγες, φιλτάτη μου,
καὶ εἰς μνημεῖον μέγα τετραγωνικὸν

ἀμέσως μετεβλήθη ἡ οἰκία μας,
ἐγὼ δὲ ὡς βρυκόλαξ περιφέρομαι,
τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ κλείσω μὴ δυνάμενος.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Σεῖς εἴπατε νὰ φύγω, σεῖς τὰ πταίετε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ναί, τώρα βλέπω τὴν ἀπάτην μου κ' ἐγώ,
ὅτι ὁ Μῶμος δηλαδὴ μ' ἐνέπαιζεν
ἐνδεδυμένος γυναικεῖον ἔνδυμα·
ἀλλὰ ἀνεκαλύφθη ἡ ἀλήθεια
καὶ σοῦ ζητῶ συγγνώμην· ἔλ', ἀγάπη μου,
εἰς τὴν οἰκίαν πλέον.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἂν ὑπόσχεσθε
ὅτι θὰ ἔχω πάλιν ἄφθονα ὡς πρὶν
τὰ τοῦ καλλωπισμοῦ μου . . .

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Καὶ καλόγηρος
ὑπόσχομαι νὰ γείνω, ἂν ἐπιθυμῇς·
πλὴν περὶ τούτου ἐψηφίσθη ψήφισμα
γνωρίζετε, κυρία, καὶ δὲν δύναμαι
νὰ γείνω παραβάτης.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καλέ, τ' εἶν' αὐτά;
αὐταὶ εἶναι προφάσεις· ὅταν θέλετε . . .

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἄχ! θέλω, ἄγγελέ μου, πλὴν δὲν δύναμαι·
ἔκαμα ὅρκον.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τότε μάθετε λοιπὸν
ὅτι νὰ ἔλθω καὶ ἐγὼ δὲν δύναμαι,
διότι αἱ γυναῖκες ἤδη πρόκειται
τοῦ ἰδικοῦ σας ψήφισμα ἀντίθετον
ἐνταῦθα συνελθοῦσαι νὰ ψηφίσωμεν.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Πῶς! αἱ γυναῖκες; καὶ ποῦ ἐσπουδάσατε
τὴν τέχνην τοῦ ψηφίζειν;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Μὴ δὲν ἤλθομεν
εἰς τὴν Βουλὴν τοσάκις;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἀναγνώσατε
τὸ ψήφισμά σας, νὰ ἰδῶ τί λέγετε.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

[ἐξάγουσα φῶς διὰ τοῦ παραθύρου, ἀναγινώσκει φύλλον χάρτου.]

Εἰς τὰς γυναῖκας συνελθούσας ἔδοξεν·
ἐὰν δὲν καταργήσουν ὅ,τι σήμερον
ἐψήφισαν οἱ ἄνδρες κατὰ γυναικῶν,
γυνὴ κἀμμία ἐξ ἡμῶν ὁρκίζεται
νὰ μὴ γυρίσῃ πλέον εἰς τὸν οἶκόν της,
ἀλλὰ γείνῃ προτιμᾷ καλόγρηα.
— Ἡ παραβάτις τούτου ἔστω ψεύστρια.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὦ τὰς πονηροτάτας! δὲν ἀκούετε
μὲ πόσην τέχνην καὶ ἐλαστικότητα
νομοθετοῦσιν αἱ γυναῖκες; Μὰ τὸ ναί,
φοβοῦμαι μήπως καὶ ὑπερισχύσωσι.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Κύριε Σωσιάδη, συγχωρήσατε,
παρακαλῶ, ἂν φεύγω· ἔχομεν ἐντὸς
σπουδαιοτάτας ἐργασίας βλέπετε
καὶ πρέπει νὰ εἰσέλθω· καλὴ νύκτα σας.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

[ὑπόδακρυς καὶ μετὰ ψυχικοῦ πόνου.]

Πῶς! φεύγεις καὶ μ' ἀφίνεις πάλιν, ἄσπλαγχνη,
ἔρημον εἰς τὸν δρόμον τὰ μεσάνυκτα,
τὰ ἄστρα νὰ κυττάζω τὰ νυκτερινά;
Ἐγὼ ἀστρονομίαν δὲν ἐπόθησα
ποτέ μου νὰ σπουδάσω· σὲ . . . σὲ, ἄσπλαγχνη,
ἠγάπησ' ἡ ψυχή μου, σὲ ἐπιποθῶ,
καὶ σὺ ζητεῖς νὰ φύγῃς; Μάτην τὸ λοιπὸν
τοῦ γάμου τὰς λαμπάδας τότ' ἐκαύσαμεν
Βενέτικα κηρία ἀκριβώτατα;
δὲν ἐθυμεῖσαι ὅταν εἰς τὸν γάμον μας
τὸ «Ἡσαΐα χόρευε» μᾶς ἔψαλλον,
κρυφὰ εἰς τὸ αὐτί μου τί μοῦ ἔλεγες:
Ἄ χ, σ ύ ζ υ γ έ μ ο υ! Σ ω σ ι ά δ η μ ο υ χ ρ υ σέ!
π ῶ ς σ' ἀ γ α π ῶ, ψ υ χ ή μ ο υ! πῶς τὴν χεῖ-
[ρά μου
εἰς τὴν στροφὴν ἐπάνω ἐστραγγούλισες
ἐκ τῆς πολλῆς ἀγάπης, ἐκ τοῦ πόνου δὲ
ἐγὼ νὰ ξεφωνήσω μὲ ἠνάγκασες;
Δὲν μὲ λυπεῖσαι πλέον; δὲν μὲ ἀγαπᾷς;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Λυποῦμαι, πλὴν ἀλλ' ὅμως ἀναγκάζομαι.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἄχ! ὅσον ἐπιμένεις εἰς τὴν ἄρνησιν,
τόσον ὡραιωτέρα, τόσον ποθητὴ

εἰς τὸν φακὸν προσπίπτεις τῆς καρδίας μου.
Κατάβα! δὲν ἀντέχω πλέον, ἄσπλαγχνη!

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Λοιπὸν ὑποσχεθῆτε ὅ,τι σᾶς ζητῶ
καὶ τότε καταβαίνω.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Πλὴν δὲν δύναμαι,
ἔκαμα ὅρκον.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὅρκον ἔκαμα κ' ἐγώ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Θέλετε νὰ μὲ εἴπουν ἄτιμον λοιπόν;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Θέλετε νὰ μὲ εἴπουν ψεύστριαν λοιπόν;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [πρὸς τοὺς θεατάς.]

Ἀνάγκη νὰ ἐνδώσω· ἄλλως, ἀδελφοί,
τὸ βλέπω, θ' ἀποθάνω ἀπὸ μαρασμόν.
Ἀλλὰ θὰ μ' εἴπῃ ἴσως αὔριον κάνεις,
κύριε Σωσιάδη, παρενόμισες.
— Σὺ θὰ τῷ εἴπω, κύριε, παρανομεῖς,
ὁπόταν ἐπεμβαίνῃς εἰς τὰς ἐκλογάς,
ἐνῷ τοῦ δημοσίου ἦσ' ὑπάλληλος.
Ἀλλὰ θὰ μ' ὀνομάσῃ ἴσως ἄτιμον
ὁ ἄλλος· — Σὺ ἦσαι ἄτιμος θ' ἀποκριθῶ,
ὅστις τελώνης ὢν εἰς τὸ Ἀγκύστριον
τὰ χρήματα τοῦ ἔθνους ἐκατέκλεψες
κ' ἔφαγες τόσον ἅλας εἰς τὰς ἁλικάς,
ὥστε σοῦ ἦλθε λύσσα. Ἀσυνείδητον
ὁ ἄλλος θὰ μὲ εἴπῃ. — Ἀσυνείδητος
σὺ εἶσαι, κύριέ μου, ἀποκρίνομαι,
ὅστις, ὁπόταν διωρίσθης ὑπουργός,
καλὸν εἰς τὴν πατρίδα τίποτε σχεδὸν
κακὰ δὲ πλεῖστα, ὦ προδότα, ἔκαμες,
διὸ καὶ λόγον νὰ μοῦ δώσῃς πάραυτα
ἐγὼ τὸ τέκνον τοῦ λαοῦ σὲ προσκαλῶ!

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Κύριε Σωσιάδη, ὕπνον ἐλαφρόν·
καιρὸν δὲν ἔχω πλέον.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Μὴ, μὴ, δέχομαι·
κατάβαινε, κατάβα πλέον, φίλη μου,
καὶ κάτι τι θὰ γείνῃ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Λέγετε λοιπόν·
ὑπόσχεσθε ἐν πρώτοις νὰ ἀφήσητε
τὰς νέας σας ἰδέας, ἐλευθέρα δὲ
ἐγὼ ὅτι θὰ ἦμαι ὅπως πρότερον
νὰ κάμω ὅ,τι θέλω.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ναὶ, ὑπόσχομαι.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὅτι θὰ ἔχω τὴν πρωΐαν αὔριον
δύο ἐνδυμασίας, μοῦ ὑπόσχεσθε,
τῆς τελευταίας μ ό δ α ς;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ναὶ, ὑπόσχομαι·
πλὴν μὴ φωνάζῃς, λέγε τα σιγώτερον,
μὴ μᾶς ἀκούσουν καὶ τὴν πάθω ἔπειτα.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Συνάμα δὲ τρεῖς πίλους, δώδεκα πτερὰ,
ὑποδημάτων ζεύγη δεκατέσσαρα,
δίαπτρα πέντε, ἓξ ἁλύσεις τοῦ λαιμοῦ,
δύο χρυσᾶς καρφίτσας, ἓξ χρωματιστὰ
καὶ ἄλλα τόσα ἄσπρα μεσοφούστανα,
ἕνα καθρέπτην ἴσον μὲ τὸ σῶμά μου
καὶ χειροκτίων δωδεκάδα;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὦ, πῶ, πῶ!
χάλαζα πίπτει εἰς τὴν ῥάχιν μου σφοδρά·
ὑπόσχομαι, κυρία, πλὴν κατάβαινε.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καὶ δύο κρινολίνας εὐρωπαϊκάς;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Καὶ δύο κρινολίνας.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καὶ ῥιπίδια,
τὰς μυίας νὰ διώκω, τρία-τέσσαρα;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Καὶ μόνος μου, κυρία, σᾶς ὑπόσχομαι
ἀέρα νὰ σᾶς κάμω μὲ τὸ σάρωμα,
φθάνει νὰ καταβῆτε.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Γονατίσατε,
νὰ ἴδω τώρα, ἐὰν λέγετ' ἀληθῆ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὢ συμφορά μου! ἄλλως πως δὲν γίνεται;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Δὲν γίνετ', ὄχι.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [κάμπτων ὀλίγον τὸ γόνυ.]

Ἐγονάτισα, ἰδού.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Καλὲ καὶ τ' εἶναι τοῦτο; κάμψατε καλὰ
καὶ τ' ἄλλο σας τὸ γόνυ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Μὴ, ἀφῆτέ το,
κυρία, τ' ἄλλο· ἔχω ἓν ἐξάνθισμα
ἐπακριβῶς ἐπάνω εἰς τὴν κλειδωσιν
καὶ ἂν τὸ ἐρεθίσω . . . ὄχ! πῶς μὲ πονεῖ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [ἀποσυρομένη.]

Λοιπὸν θὰ ὑποθέσω ὅτι ψεύδεσθε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Μὴ, μὴ καὶ γονατίζω μὲ τὰ τέσσαρα·
ἰδοὺ, ἰδέτε.

ΜΩΜΟΣ [ἐξελθὼν τῆς οἰκίας.]

Εὖγέ σου, τετράποδον!

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Αἴ, τώρα, φίλτατέ μου, μίαν ἅμαξαν
εἰς τὴν οἰκίαν νὰ μὲ φέρῃ ἤθελα.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Πλὴν πρὸς θεοῦ, κυρία! ἂν φυσήσητε,
τῆς θύρας μας τὰ φύλλα θὰ ἀνοίξωσι,
καὶ νὰ σᾶς φέρῃ θέλετ' ἅμαξ' ὡς ἐκεῖ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Πῶς! ἀπὸ τώρα, κύριε, ἀρχίσατε
λοιπὸν τὰς δυστροπίας; καλὴ νύκτα σας,
διότι μὲ φωνάζουν.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Μὴ, κυρία, μή·
μὴ, καὶ πηγαίνω, τρέχω διὰ ἅμαξαν.

[φεύγει ταχύς.]

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΜΩΜΟΣ [καγχάζων.]

Χάχ! πόσα εἰς τὸν κόσμον
αὐτὸν κάνεις μανθάνει,
ὡς ὅτου νὰ γηράσῃ.
Ἐὰν κάνεις θελήσῃ,
τί βλέπει τί ἀκούει
γελοῖον καθημέραν,
ὑπ' ὄψιν του νὰ λάβῃ
καὶ μ' ὅλα νὰ γελάσῃ,
καθάρσιον τῳόντι
δριμύτερον δὲν θέλει,
τὰ ἔντερά του ἔξω
ὁ γέλως νὰ πετάξῃ.
Ὡς δεῖγμα δὲ τοῦ λόγου
σᾶς φέρω τοὺς ἐγγάμους.
Ἂν σήμερον κανένα
σύζυγον ἐρωτήσῃς:
αἴ, φίλε, δὲν μοῦ λέγεις
πῶς μὲ τὴν σύζυγόν σου
περᾶτε τὰς ἡμέρας;
— Ἄχ! ἀδελφὲ, θ' ἀκούσῃς
νὰ σοῦ εἰπῇ ἀμέσως
μὲ κρεμασμένον στόμα,
κατηραμένη ἡ ὥρα,
ὁπόταν εἰς τὴν ῥάχιν
γυναῖκα ἐφορτώθην
μὲ τόσας ἀπαιτήσεις·
σήμερον θέλει τοῦτο,
αὔριον θέλει τ' ἄλλο,
ἐγὼ δὲ καθημέραν
πληρόνω κ' ἐξοδεύω.
Τὸ λέγει καὶ ἐν τούτοις
ὁ ἴδιος κατόπιν
ὡσὰν δαιμονισμένος
τρέχει νὰ προμηθεύσῃ
ὅ,τι ἡ σύζυγός του
ὀρέγεται καὶ θέλει.
Ἀφοῦ λοιπὸν οἱ ἄνδρες
κάμνωσι τὰς ὀρέξεις
τῶν γυναικῶν των μόνοι,
τίς ἡ ἀνάγκη τότε
τοσούτων παραπόνων;
Πρὸς σᾶς, ἀκροατάί μου,
τὸν λόγον ἤδη στρέφω
καὶ ἐρωτῶ· εἰπέτε,
τίς πταίει; αἱ γυναῖκες
ἢ τοὐναντίον εἶναι
ἀνώτεροι οἱ ἄνδρες;

ΣΚΗΝΗ Η'.

ΜΩΜΟΣ, ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [θρασέως εἰσερχόμενος.]

Κυρία Ἐλπινίκη ! ἔλθετ', ἔλθετε
εἰς τὸ παράθυρόν σας, νὰ ἀκούσητε.

[ἡ Ἐλπινίκη προκύπτει εἰς τὸ παράθυρον.]

Ἄνω καὶ κάτω τὰ ἁμαξοστάσια
πρὸς χάριν σας, κυρία, ὅλα ἔφερα,
πλὴν ἅμαξαν δὲν ἤθρα· ἐὰν ἤξευρα
ὅτι εὐχαριστεῖσθε καὶ εἰς δίτροχον
νὰ ἀναβῆτε κάρον, θὰ ἐμίσθονα
κἀνέν, νὰ σᾶς τὸ φέρω.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Δὲν ἐφέρατες

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Τί πρᾶγμα ; κάρον ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἅμαξαν σᾶς ἐρωτῶ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Πλὴν ἅμαξα κάμμια εἰς τὴν ἀγορὰν
σᾶς εἶπα δὲν ὑπάρχει· τὰς ἐμίσθωσεν
ἡ ἑταιρία τοῦ σιδηροδρόμου, καὶ . . .

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Λοιπὸν ἐκεῖνον ἔπρεπε νὰ φέρετε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ποῖον ἐκεῖνον ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Πῶς ; τὸν σιδηρόδρομον.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Καλὲ κυρία, τ' εἶν' αὐτὰ ποῦ λέγετε ;
τί, τρακατροῦκα εἶν' ὁ σιδηρόδρομος,
ἐδῶ κ' ἐκεῖ νὰ τρέχῃ ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἀδιάφορον·
ἐγὼ σᾶς εἶπα πῶς δὲν ἔρχομαι πεζή.

ΜΩΜΟΣ [ἰδίᾳ.]

Ἡ καϋμένη· ἔχει πόδα τρυφερὸν
καὶ θὰ φοβῆται νὰ πατήσ' εἰς τὰ σκληρά.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Λοιπὸν δὲν θὰ ἐλθῆτε ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὄχι, κύριε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [μετ' ὀργῆς.]

Φύγε ἀπ' ἔμπροσθέν μου πάραυτα λοιπόν,
κακοναθρεμμένον γυναικάριον !
Γυνὴ τὸν σύζυγόν της περιπαίζουσα
γυνὴ δὲν εἶναι πλέον, εἶναι Σατανᾶς !

[βαδίζει πρὸς τὴν οἰκίαν του.]

ΜΩΜΟΣ.

Ὡραῖα τῆς τὰ εἶπεν ! — Ἤδη, κύριε,
σὲ ὀνομάζω ἄνδρ' ἀρσενικὸν κ' ἐγώ,
διότι βλέπω πῶς ἐφέρθης ὡς ἀνήρ.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τί ἔπραξα ἡ ἄφρων ! ὅλα τὰ 'χασα
διὰ μιᾶς. — Σταθῆτε ! μὴ, μὴ φεύγετε.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Φύγε νὰ μὴ σὲ βλέπω· τώρα καὶ ἐγὼ
δὲν θέλω νὰ πατήσῃς εἰς τὸν οἰκόν μου.

ΣΚΗΝΗ Θ'.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ, ΜΩΜΟΣ, ΑΝΗΡ Α'. ΑΝΗΡ Δ'.

[εἰσορμῶντες εἰς τὴν σκηνὴν μὲ ῥάβδους εἰς τὰς χεῖρας.]

ΑΝΗΡ Δ'.

Ποῦ εἶναι λέγε ! δεῖξέ με τὸν οἰκόν της.

ΑΝΗΡ Α'. [δεικνύων τὸν Σωσιάδην.]

Ἰδοὺ ὁ σύζυγός της.

ΑΝΗΡ Δ'.

Εἰς τὸν τόπον !

ΑΝΗΡ Α'.

Ἄλτ !

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [συλληφθεὶς ὑπ' ἀμφοτέρων.]

Τί τρέχει, κύριοί μου ; τί σᾶς ἔκαμα ;

ΑΝΗΡ Δ'.

Πῶς ! πῶς ! τὴν πόλιν ἄνω κάτω ἔφερες
σὺ καὶ ἡ σύζυγός σου, ὦ παληάνθρωπε,
μ' αὐτὰ τὰ νυκτογυναικοσυμβούλια
ποῦ ἐνεργεῖτε κ' ἐρωτᾷς τί ἔκαμες ;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ (περιδεής.)

Ἀλλ', ἀδελφοί, σταθῆτε· ἔχασα κ'ἐγώ. .

ΑΝΗΡ Δ'. [σύρων αὐτὸν ἀπὸ τοῦ βραχίονος.]

Ποῦ εἶν' ἡ σύζυγός μου ! λέγε πάραυτα !

ΑΝΗΡ Α'. [ἐπίσης ἀπὸ τοῦ ἑτέρου.]

Ποῦ εἶναι λέγε ! θέλω τὴν γυναῖκά μου.

ΜΩΜΟΣ [ἰδίᾳ.]

Καὶ ξύλον πῶς θὰ πέσῃ μοῦ μυρίζεται.

ΑΝΗΡ Δ'.

Λέγε ποῦ εἶναι· δεῖξέ μας τὸν οἶκον σου !

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἀλλὰ, ἀγαπητοί μου, φίλοι, ἀδελφοὶ,
ἀκούσατέ με πρῶτον· ἔχασα κ' ἐγὼ . . .

ΑΝΗΡ Δ'.

Κράτει τον, μὴ σοῦ φύγῃ.

ΑΝΗΡ Α'.

Κτύπα κ' ἔννοιά σου.

[ἐπιπίπτοντες κατ' αὐτοῦ, τὸν φέρωσι γύρω ξυλοκοποῦντες.]

ΑΝΗΡ Δ'.

Ποῦ εἶν' ἡ σύζυγός μου ! λέγε πάραυτα !

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὄχ ! ὄχ !

ΑΝΗΡ Α'.

Ποῦ εἶναι ἡ γυναῖκά μου !

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὄχ ! ὄχ !

ΣΚΗΝΗ Ι'.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ, ΑΓΛΑΪΑ, ΑΝΘΩ, καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ [ἐξερχομένη τῆς οἰκίας.]

Αἴ, κύριοι ! τὰς ῥάβδους καταθέσασε
καὶ μὴ κτυπᾶτε μὲ αὐτὰς τὸν ἄνδρα μου.

ΑΝΘΩ [παρὰ τὴν φλιὰν τῆς θύρας ἱσταμένη.]

Ἄχ, νὰ ὁ σύζυγός μου· ὁ καϋμένος !

ΑΓΛΑΪΑ.

Σούτ·
τί κάμνεις οὕτω ; στάσου ὑπερήφανη.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τί θέλετε ; τί τρέχει ; ὁμιλήσατε.

ΑΝΗΡ Α' πρὸς τὸν Β'.

Ἡ Ἐλπινίκη εἶν' αὐτὴ, ὡς φαίνεται·
ἰδοὺ δὲ ὄπισθέν της κ' αἱ γυναῖκές μας.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἰδίᾳ.]

Ἐγὼ δὲν ἔχω νὰ 'μιλήσω τίποτε,
— κι' ὡμίλησα καὶ ξύλον ἔφαγ' ἀρκετὸν —
ἀλλὰ ἐμβαίνω καὶ σφαλῶ τὴν θύραν μου.

[εἰσέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν του, ὁ δὲ Μῶμος ἵσταται μακρόθεν.

ΑΝΗΡ Δ'.

Κυρία Ἐλπινίκη, ἀρχιστράτηγε,
τῶν γυναικῶν προστάτι καὶ ταγματάρχε
τοῦ ὠργισμένου γυναικείου τάγματος,
ἐδαφιαίως μετὰ τοῦ συντρόφου μου
τὸ ξύλον προσκυνοῦμεν τῆς σημαίας σας,
ἐφ' οὗ ἀνηρτημένη κυματίζεται.

[κλίνουσι καὶ οἱ δύο τὴν κεφαλήν.]

Ἀλλὰ γενναιοτάτη, ἐπιτρέψατε
παρακαλῶ νὰ λάβω τὴν γυναῖκά μου,
διότ' εἰς τὴν οἰκίαν δύο μ' ἄφησε
μωρὰ παιδία, μαῦρ' ἀπὸ τὰ δάκρυα,
καὶ κλαίουν καὶ φωνάζουν τὴν μητέρα των.

ΑΓΛΑΪΑ.

Ἐγὼ δὲν εἶμαι παραμάννα, κύριε,
μωρὰ νὰ νανουρίζω· ὅταν θέλετε
οἰκονομίαν, θρέψατέ τε τώρα σεῖς,
ἀφοῦ τὴν παραμάνναν ἐδιώξατε.

[στραφεῖσα περιφρονητικῶς, εἰσέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν.]

ΜΩΜΟΣ [ἰδίᾳ.]

Μωρὲ, δὲν εἶδες τί στροφὴν μᾶς ἔκαμεν !

ΑΝΗΡ Α'.

Ἐγὼ μωρὲ δὲν ἔχω, οὔτ' ἐδίωξα
κἀμμίαν παραμάνναν· πονοκέφαλος
σφοδρότατος καὶ θέρμη τριζοδόντρια,
κυρία μου, μὲ δέρνει, ὅθεν δότε μου
παρακαλῶ ἀμέσως τὴν γυναῖκά μου
μολόχαις νὰ μοῦ βράσῃ καὶ συναπισμοὺς
καυτοὺς νὰ μοῦ κολλήσῃ εἰς τὸν τράχηλον.
Ἰδού· πῶς τουτουρίζω δὲν ἀκούετε ;
ὤ ! ρι ρι ρι ρι ρι ρι ρι ρι ρι ρι.

ΑΝΘΩ.

Πλὴν, κύριέ μου, μάθετε ὅτι ἐγὼ
τὴν φαρμακολογίαν δὲν ἐσπούδασα,
οὐδὲ ἠξεύρω νὰ κολλῶ συναπισμούς.

ΑΝΗΡ Α'.

Πῶς ! θὰ μ' ἀφήσῃς ν' ἀποθάνω, ἄσπλαγχνη ;
δὲν εἶσαι σύζυγός μου ; δὲν μὲ συμπονεῖς ;

ΑΝΘΩ.

Ἀλλὰ δὲν εἶμαι νοσοκόμος, κύριε.

μισθώσατε κἀμμίαν ὑπηρέτριαν,
νὰ σᾶς προετοιμάσῃ ὅ,τι θέλετε.

ΑΝΗΡ Α΄.

Καὶ μὴ προηγουμένως ἡ ἰδία σὺ
δὲν μ' ἐπεριποιεῖσο ;

ΑΝΘΩ.

Ἤλλαξ' ὁ καιρός·
ἀντὶ Ζεφύρου τώρα πνέει ὁ Βορρᾶς
καὶ διεδέχθη πάγος τὴν θερμότητα.

ΑΝΗΡ Α΄.

Ἀλλὰ ἐγὼ, Ἀνθώ μου, καίω, φλέγομαι
ὡς πέτρα καμινίου μονοκόμματη
ἐκ τῆς ἀγάπης ποῦ αἰσθάνομαι πρὸς σὲ,
καὶ σὺ μοῦ λέγεις πῶς βοργιᾶς ἐφύσησε ;

ΜΩΜΟΣ [ἰδίᾳ.]

Μεγάλην φλόγα ἔχει ὁ κακόμοιρος.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Λοιπὸν ἀφοῦ τοσοῦτον τὰς συζύγους σας,
κύριοι, ἀγαπᾶτε, οὐδὲ δύνασθε
μίαν ἡμέραν μόνοι σας νὰ ζήσετε
ἄνευ τῶν γυναικῶν σας, τότε διατί
μᾶς φέρετε εἰς θέσιν νὰ σᾶς φεύγωμεν
καὶ νὰ λειποτακτῶμεν ;

ΑΝΗΡ Α'.

Μέγα δίκαιον
ἔχ' ἡ κυρία· οὔτε ὥραν ἠμπορῶ
ἐγὼ νὰ ζήσω χωρὶς τὴν γυναῖκά μου.

ΑΝΗΡ Δ΄.

Ἀνόητε, τί λέγεις ; μήπως ἠμποροῦν
νὰ ζήσουν αἱ γυναῖκες ἄνευ τῶν ἀνδρῶν ;
— Ἐὰν οἱ ἄνδρες δὲν φροντίσουν διὰ σᾶς,
ποῦ θέλετ' εὕρει, ὅταν θὰ πεινάσητε,
νὰ φάγετε, κυρία ;

ΑΝΗΡ Α΄.

Ἔχει δίκαιον
ὁ σύντροφός μου, βλέπω.

ΑΝΗΡ Δ'.

Τί θὰ κάμετε,
ὅταν ἡ πεῖνα σᾶς θερίζῃ τἄντερα ;

ΑΝΗΡ Α΄.

[ἐπαναλαμβάνων κωμικῶς τὰ αὐτά.]

Ὅταν ἡ πεῖνα σᾶς θερίζῃ τἄντερα ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τί ; καλογραῖαι τότε ἐγγραφόμεθα
καὶ σώζομεν συγχρόνως σῶμα καὶ ψυχήν.

ΑΝΘΩ.

Καὶ ἄσπραι 'σὰν τὸ χιόνι θὰ φαινώμεθα.

ΜΩΜΟΣ [ἰδίᾳ.]

Μωρὲ, δὲν βλέπεις γλῶσσα !

ΑΝΗΡ Α'.

Τώρα, σύντροφε ;

ΑΝΗΡ Δ'.

Ἂν τῶν μοναστηρίων ὅμως εὕρητε
τὰς θύρας κλειδωμένας, ὅτι στόματα
δὲν δύνανται τοσαῦτα νὰ χορτάσωσι
καὶ σᾶς τραβῶσιν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ,
νὰ σᾶς φιλεύσουν δῆθεν ξένοι ἄνθρωποι,
τότε, κυρία, τότε τί θὰ κάμετε ;

ΑΝΗΡ Α΄.

Τότε, κυρία, τότε τί θὰ κάμετε ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὡς ἡρωΐδες τότε πλέον καὶ ἡμεῖς
εἰς τοῦ Φαλήρου πίπτομεν τὴν θάλασσαν.

ΑΝΘΩ.

Καϋμένη, θὰ πνιγῶμεν.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ὦ διάβολε !
αὐτὸ δὲν τὸ ἐσκέφθην.

ΑΝΗΡ Δ'.

Βλέπετε λοιπὸν
ὅτ' εἰς τοὺς ἄνδρας αἱ γυναῖκες κρέμανται
ὡς ἐψημέναι εἰς τὸ κλῆμα σταφυλαί ;

ΜΩΜΟΣ.

Καιρὸς νὰ ἔμβω εἰς τὸ μέσον καὶ ἐγώ.
— Καλὲ κυρία, δὲν ἀφίνετε αὐτὰ
τὰ ὄνειρά σας πλέον καὶ δὲν ἔρχεσθε
νὰ συμφιλιωθῆτε μὲ τοὺς ἄνδρας σας ;
Δὲν ἐννοεῖτε ὅτι, ὕπανδρος γυνὴ,
ποσῶς δὲν σᾶς συμφέρει οὔτε σᾶς τιμᾷ,
ν' ἀρίνετε τὴν νύκτα τὴν οἰκίαν σας
καὶ ὕλην κωμῳδίας νὰ παρέχετε ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τῇ ἀληθείᾳ τώρα πλέον καὶ ἐγὼ
καταλαμβάνω τὴν ἀνοησίαν μου·
ὁμολογῶ τωόντι ὅτι ἔσφαλα
καὶ νὰ ζητήσω παρὰ τοῦ συζύγου μου
συγγνώμην ἐπεθύμουν . . .

ΑΝΘΩ.

Πῶς! τί λέγετε;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἀλλ' ὅταν ἐνθυμοῦμαι τοῦ ψηφίσματος
ἐκεῖνα πάλιν τὰ χονδρὰ καννάβια,
ἄχ!...

[ῥάττει τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν.]

ΑΝΘΩ [θωπεύουσα αὐτήν.]

Μὴ κλαῖς, χρυσόν μου, καὶ χαλᾷ τὸ χρῶμά σου.

ΜΩΜΟΣ [γελῶν.]

Χά! χά! καλὲ κυρία, κ' ἐπιστεύσατε
λοιπὸν αὐτὸν τὸν μῦθον; ὑπεθέσατε
ὅτι οἱ σύζυγοί σας θὰ ἐδέχοντο
κανναβιοφορούσας εἰς τὴν ἀγορὰν
νὰ σᾶς ἐκθέσουν ὡς σακκία τοῦ καφρέ;

ΑΝΗΡ Δ'.

Βρὲ ἀδελφὲ, τί λέγουν;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τί! τὸ ψήφισμα
δὲν ἀναφέρει τὰ καννάβια λοιπόν;

ΜΩΜΟΣ.

Ὄχι, κυρία, ὄχι· τοῦ ψηφίσματος,
καλὲ, τὸ πνεῦμα εἶναι, τὴν δαπανηρὰν
νὰ καταργήσῃ μόνον πολυτέλειαν.
Τοῦτο καὶ ὄχι ἄλλο.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἄχ! ἀνέπνευσα.

ΑΝΘΩ [μετὰ φιλαρέσκου.]

Πηγαίνω μέσα, τρέχω νὰ τοὺς τὸ εἰπῶ!

ΜΩΜΟΣ.

Λοιπόν;

ΑΝΗΡ Α'.

Λοιπὸν, κυρία;

ΑΝΗΡ Δ'.

Κατεπείσθητε;

ΜΩΜΟΣ.

Μικρὸν τὸ πρᾶγμα εἶναι, καθὼς βλέπετε.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Μικρὸν τὸ θεωρεῖτε;

ΜΩΜΟΣ.

Βεβαιότατα·
ἀφοῦ ἐπίσης καὶ μ' ἐνδύματα ἁπλᾶ
ἀρέσκετ' αἱ γυναῖκες εἰς τοὺς ἄνδρας σας,
τί σᾶς ἐνδιαφέρει, ἂν κουδούνια
χρυσᾶ κρεμᾷ ἡ ἄλλη εἰς τὰ ὦτά τις;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Λοιπὸν ἂς ἦναι, ἔστω· — μὲ ἐπείσατε
καὶ δίχως νὰ τὸ θέλω — παραδέχομαι
πῶς αἱ γυναῖκες ἔχομεν τὸ ἄδικον,
διὸ καὶ πρώτη πάλιν ἐπανέρχομαι
εἰς τὰ καθήκοντά μου.

ΑΝΗΡ Α'.

Κ' ἡ γυναῖκά μου!
στάσου νὰ ἔλθῃ νὰ σ' ἀκούσῃ μιᾷ στιγμῇ.
— Γυναῖκα! αἴ, γυναῖκα!

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Μὴ φωνάζετε·
σταθῆτε τώρα νὰ εἰσέλθω, κύριοι,
νὰ πείσω καὶ τὰς ἄλλας.

ΑΝΗΡ Δ'.

Ναὶ, κυρία, ναί.

ΑΝΗΡ Α'.

Ἀπ' τὸν θεὸν, κυρία, καὶ 'ς τὰ χέρια σου.

ΜΩΜΟΣ.

Ὄχι, κυρία, ὄχι· τὸ καλλίτερον
νὰ δώσητε σεῖς πρώτη τὸ παράδειγμα,
ἵνα σᾶς μιμηθῶσιν ἔπειτα κι' αὐταί.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Πλὴν θέλει τώρα ὁ ἀνήρ μου ἆρά γε;

ΜΩΜΟΣ.

Ἐγὼ νὰ γείνω πρέσβυς ἀναδέχομαι
καὶ νὰ σᾶς φιλιώσω· ἔλθετ', ἔλθετε.

ΑΝΗΡ Α'.

Ἔλα μαζή μου σὺ νὰ τὰς φωνάξωμεν.

[Ὁ Μῶμος μετὰ τῆς Ἐλπινίκης ἔρχονται πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Σωσιάδου· ὁ δὲ Ἀνὴρ Α' καὶ Β' τάσσονται περὶ τὴν θύραν τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ αἱ γυναῖκές των, κράζοντες.]

ΑΝΗΡ Α'.

Ἀνθοῦλά μου! Ἀνθώ μου!

ΑΝΗΡ Δ'.

Ἀγλαΐα μου!

ΑΝΗΡ Α'. [ἀκροώμενος διὰ τῆς ὀπῆς κλείθρου.]

Ἀκούεις; καταβαίνουν.

ΑΝΗΡ Δ'.

Φίλε μου, πεινᾷς,
ὡς βλέπω, καὶ καρβέλια ὀνειρεύεσαι·

[ἀποβαλὼν αὐτὸν ἐκεῖθεν, βλέπει αὐτὸς διὰ τῆς ὀπῆς· οὕτω ὁ δὲ εἷς τὸν ἄλλον ἐκβάλλοντες, βλέπουν μετ' ἀνυπομονησίας πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς οἰκίας.]

—

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

—

ΜΩΜΟΣ [κρούων τὴν θύραν.]

Αἴ! αἴ! τὰ συγχαρίκιά μου, κύριε Σωσιάδη· ἀνοίξατε, ἀνοίξατε παρακαλῶ τὴν θύραν.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἔσωθεν.]

Ποιὸς εἶναι; ποιὸς κτυπᾷ;

ΜΩΜΟΣ.

Ἐγώ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Κοιμοῦμαι, δὲν ἀκούω.

ΜΩΜΟΣ

Ὦ! ἔξω ἐξημέρωσεν· ἀνοίξατε δὰ πλέον.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἀλλὰ ποιὸς εἶσαι τὸ λοιπόν!

ΜΩΜΟΣ.

Ἐγὼ κ' ἡ σύζυγός σας.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [προκύπτων μὲ φῶς εἰς τὸ παράθυρον.]

Ἡ σύζυγός μου; πῶς! ἐδῶ ὑμεῖς, κυρία, πάλιν; Χά, χά, χά!
Δὲν εἴπατε δὲν ἔρχεσθε εἰς τὴν οἰκίαν πλέον, ἐὰν τὸν σιδηρόδρομον ἐμπρός σας δὲν σᾶς φέρω;

ΜΩΜΟΣ.

Καλὲ, καὶ ἐπιστεύσατε ὡς ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα; Ἄνοιξε τώρα, ἀδελφὲ, τὴν θύραν, νὰ ἐμβῶμεν.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Δὲν ἠμπορῶ, εἶμ' ἄῤῥωστος, δὲν δέχομ' ἐπισκέψεις.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἄνοιξε πλέον, φίλτατε, τὴν θύραν νὰ εἰσέλθω, καὶ ἂν σὲ δυσηρέστησα κατά τι, νὰ ζητήσω συγγνώμην εἶμαι πρόθυμος.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἄχ, πονηρὰ ἀλώπηξ! δὲν πίπτω εἰς τὰς χεῖράς σου καὶ πάλιν νὰ μὲ [στίψῃς·
ἐγὼ εἶμ' ὄμφαξ, πήγαινε ἀλλοῦ νὰ εὕρῃς ἄλλην ὡριμασμένην σταφυλήν.

ΜΩΜΟΣ.

Πλὴν σταφυλὴν δὲν θέλει αὐτὴ νὰ φάγῃ, ἀδελφέ· αὐτὴ συγγνώμην ἦλθε νὰ σοῦ ζητήσῃ, ἐννοεῖς; καὶ νὰ ριλιωθῆτε, διότι μετενόησαν ὅλ' αἱ κυρίαι πλέον.
Δὲν βλέπετε αὐτοὺς ἐκεῖ, ὀρθοὶ πῶς περιμένουν;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Καλὰ λοιπὸν, προσμένετε νὰ ἔλθω πρῶτα ἔξω·

ΜΩΜΟΣ.

Χάχ! ἓν πρὸς ἓν μοῦ φαίνεται πῶς θὰ τῆς τὰ [πληρώσῃ.

ΑΝΗΡ Δ'.

Νά! τώρα καταβαίνουν· στάσου σοβαρός.

ΑΝΗΡ Α'.

Νὰ μὴ μιλήσω;

ΑΝΗΡ Δ'.

Ὄχι.

ΑΝΗΡ Α'.

Ἔννοιά σου· βωβὸς ὡς μάρμαρον θὰ μείνω.

[στρέφουσι καὶ οἱ δύο τὰ νῶτα πρὸς τὰς εἰσερχομένας.]

—

ΣΚΗΝΗ ΙΒ'.

ΑΓΛΑΪΑ ΑΝΘΩ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

—

ΑΝΘΩ.

Πῶς σοῦ φαίνονται αὐτὰ Ἀγλαΐα; τώρα τί θὰ κάμωμεν;

ΑΓΛΑΪΑ.

Ἄχ, πῶς νὰ μοῦ φανῶσι θέλεις, φίλη μου; ξυνὰ τὰ βλέπω· ὅμως ἀφοῦ ἔλειψαν ἀπὸ τὸ μέσον πλέον τὰ καννάβια . . .

ΑΝΘΩ.

Ἰδοὺ, κ' ἡ Ἐλπινίκη εἶναι σύμφωνος.

ΑΝΗΡ Α'.

Ἀνθοῦλά μου! Ἀνθώ μου! ἔλ', ἀγάπη μου, εἰς τὸν βραχιονά μου.

[κινεῖται λαθραίως πρὸς αὐτὴν, ὁ δὲ

ΑΝΗΡ Δ'.

ἕλκων αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἐνδύματος, τὸν ἐμποδίζειν, λέγων.]

Στάσου σοβαρός.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἐξελθών.]

Σταθῆτε, κύριοί μου, μὴ βιάζεσθε· ἐγὼ νὰ ἐξετάσω τὴν γυναῖκά μου προηγουμένως καθαρὰ ἐπιθυμῶ.

ΑΝΗΡ Δ'.

Κ' ἐγώ.

ΑΝΗΡ Α'.

Κ' ἐγώ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ἐλᾶτε πλησιέστερον·
ἐπιθυμῶ νὰ ἔχω δύο μάρτυρας.

[Ὁ Ἀνὴρ Α' καὶ Β' ἔρχονται παρὰ τῷ Σωσιάδῃ, αἱ τρεῖς γυναῖκες ἵστανται ὁμοῦ εἰς ἀπόστασίν τινα ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν, ὁ δὲ

ΜΩΜΟΣ

τίθεται πρὸς τὸ βάθος καὶ ἐν τῷ μεταξὺ, λέγων.]

Πάρε μελάνι καὶ χαρτὶ, ὦ γραμματεῦ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὑπόσχεσθε, κυρία, τὰς ἰδέας σας
τὰς ἐσκωριασμένας νὰ ἀφήσετε
ὅλας ἀνεξαιρέτως;

ΑΝΗΡ Δ'.

Καὶ ἐσεῖς.

ΑΝΗΡ Α'.

Καὶ σεῖς,
κυρί', ἀποκριθῆτε.

ΟΔΑΙ ὁμοῦ.

Ὑποσχόμεθα.

ΜΩΜΟΣ

Βούτα καὶ γράψε, γραμματεῦ, — ὑπόσχονται.

ΑΝΗΡ Α'.

Ἰδοὺ λοιπὸν, τὸ πρᾶγμα ἐτελείωσεν·
— Ἀνθοῦλά μου! Ἀνθώ μου! ἔλ', ἀγάπη μου,
εἰς τὸν βραχιονά μου.

ΑΝΗΡ Δ'.

[ἐμποδίζων αὐτὸν διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου πάντοτε.]

Στάσου σοβαρός.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ [ἐξακολουθῶν].

Κ' ἐμὲ τὸν σύζυγόν σας νὰ ἀκούετε
τυφλῶς εἰς ὅ,τι λέγω;

ΑΝΗΡ Δ'.

Καὶ ἐσεῖς.

ΑΝΗΡ Δ'.

Καὶ σεῖς,
κυρί', ἀποκριθῆτε.

ΟΔΑΙ ὁμοῦ.

Ὑποσχόμεθα.

ΑΝΗΡ Δ'.

Αἴ! τώρα τέλος πάντων ἐτελείωσεν.
— Ἀνθοῦλά μου! Ἀνθώ μου!

ΑΝΗΡ Δ'.

Μὴ βιάζεσαι.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Λοιπὸν, κυρία Ἐλπινίκη, σύζυγε
ἐμοῦ τοῦ Σωσιάδου τοῦ συζύγου σας,
ἐγὼ ὁ σύζυγός σας ὁ ἀνόητος,
ὅστις τοσοῦτον χρόνον τὸ ὑπέφερα
νὰ μὲ πατῆτε καὶ μεταχειρίζεσθε
ὡς τσόκαρόν σας, εἴτε βρέχει εἴτε μὴ,
σᾶς διατάττω νὰ μοῦ κάμετε εὐθὺς
μίαν μετάνοιαν.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Πῶς! τί λέγει;

ΑΓΛΑΪΑ.

Τ' εἶπε;

ΑΝΘΩ.

Τί;

ΑΓΛΑΪΑ

Αὔτ' εἶναι μία ὕβρις.

ΑΝΘΩ

Εἶναι προσβολή.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Καὶ δι' ἐμὲ δὲν ἦτο προσβολὴ λοιπὸν,
ὅταν πρ' ὀλίγου μ' ἔβαλ' εἰς τὰ γόνατα;
— Ἂν θέλετε, εἰ δ' ἄλλως καλὴ νύκτα σας.

ΑΝΗΡ Δ'.

Κ' ἐγὼ, κυρία Ἀγλαΐα, ἀπαιτῶ
νὰ πέσετε ὁμοίως εἰς τὰ γόνατα,
δι' ὅσα μέχρι τοῦδε μοῦ ἐκάματε·
ἀλλέως καλὴ νύκτα.

ΜΩΜΟΣ.

Ὦ διάβολε!
τὸ πρᾶγμα βλέπω ἀποβαίνει τραγικόν.

ΑΝΗΡ Α'.

Ἐγὼ δὲ πῶς ν' ἀρχίσω; τί νὰ τῆς εἰπῶ;
— Ἀνθώ μου, καλὴ μέρα· εἶναι τρυφερὸν
τὸ τρυφερόν σου γόνυ καὶ εἰς πούπουλα
νὰ τ' ἀκουμβᾷς σοῦ πρέπει, ὄχ' εἰς χώματα,
πλὴν τί νὰ γείνῃ; δόσε τόπον τῆς ὀργῆς,
Ἀνθώ μου, τέλος πάντων καὶ γονάτισε.
Ὦ! ἔλ', Ἀνθώ μου, πλέον! μὲ ἐλίγωσες
ἀντίκρυ νὰ σὲ βλέπω.

[ἔρριψε πρὸς τὰ ἐμπρός.]

ΑΝΗΡ Δ' [ἐμποδίζων αὐτόν.]

Στάσου σοβαρός.

ΑΝΗΡ Α'.

Βρὲ ἀδελφὲ, θὰ πάθω.

ΑΝΗΡ Δ'.

Ἔχ' ὑπομονήν.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τί στέκεσθε, κυρίαι ; ἔχουν δίκαιον
οἱ σύζυγοί μας.

ΑΓΑΑΪΑ

Πῶς ! τί λέγετε ;

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ναὶ, ναὶ,
ἐγὼ θὰ ὑπακούσω· δὲν ἀκούομεν
τί λέγει καὶ τοῦ γάμου ὁ ἀπόστολος:
τὸν ἄνδρα πρέπει νὰ φοβῆται ἡ γυνή ;
[γονυπετεῖ]

ΑΓΑΑΪΑ

Ἀνθώ μου, τί νὰ γείνῃ ; γονατίσωμεν.
[γονυποῦσι καὶ αὗται]

ΜΩΜΟΣ.

Καλὲ, δὲν βλέπεις τί κορίτσια ἔγειναν
χαριτωμένα καὶ καλά ! Χὰ, χὰ, χὰ, χά !
δὲν εἶπα πῶς ἡ μύτη θὰ πελεκηθῇ ;

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Ὦ νὰ μοῦ ζήσῃς, γυναικοῦλά μου χρυσῆ !
[αἱ κυρίαι ἐγείρονται.]
Αἴ, κάμε τώρα κ' ἕνα sol, φιλτάτη μου,
καὶ πρόσελθε πλησίον τοῦ συζύγου σου,
ἵνα φιλιωθῶμεν καὶ ξεχάσωμεν
τὰ περασμένα.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Ἀλλὰ, κύριε, καὶ πῶς . . .
πῶς θὰ χορεύσω μόνη ;

ΜΩΜΟΣ.

Τί, ἐντρέπεσθε ;
σᾶς συναδεύω καὶ ἐγώ.

ΑΝΗΡ Α'.

Κ' ἐγώ.

ΑΝΗΡ Δ'.

Κ' ἐγώ.

ΣΩΣΙΑΔΗΣ.

Καὶ σεῖς ; λοιπὸν ἐλᾶτε τότε, κύριοι,
ὅσ' εἴμεθα ἐνταῦθα νὰ τὸ στρώσωμεν
καὶ μὲ τραγούδια καὶ χοροὺς νὰ κάμωμεν
τὴν συμφιλίωσίν μας.

ΕΛΠΙΝΙΚΗ.

Τώρα μάλιστα.

ΑΓΑΑΪΑ.

Πραγματικῶς ἀξίζει νὰ χορεύσωμεν.

ΜΩΜΟΣ (λαμβάνων θέσιν ἀρχιμουσικοῦ.)

Λοιπὸν ἐμπρός εἰς ἔργον· τζούμ! ταρατατά!

(ἡ ὀρχήστρα ἀνακρούει ἦχον τετραχόρου (guadrille), οἱ δὲ ἐπὶ τῆς σκηνῆς χορεύουσιν· οὕτω δὲ, ἑνῷ μετά τινας ἀρχηστικὰς κινήσεις λαμβάνει ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ καὶ περιστρέφονται εἰς τὰς θέσεις των (Ctur), πίπτει ἡ αὐλαία.)

ΤΕΛΟΣ.